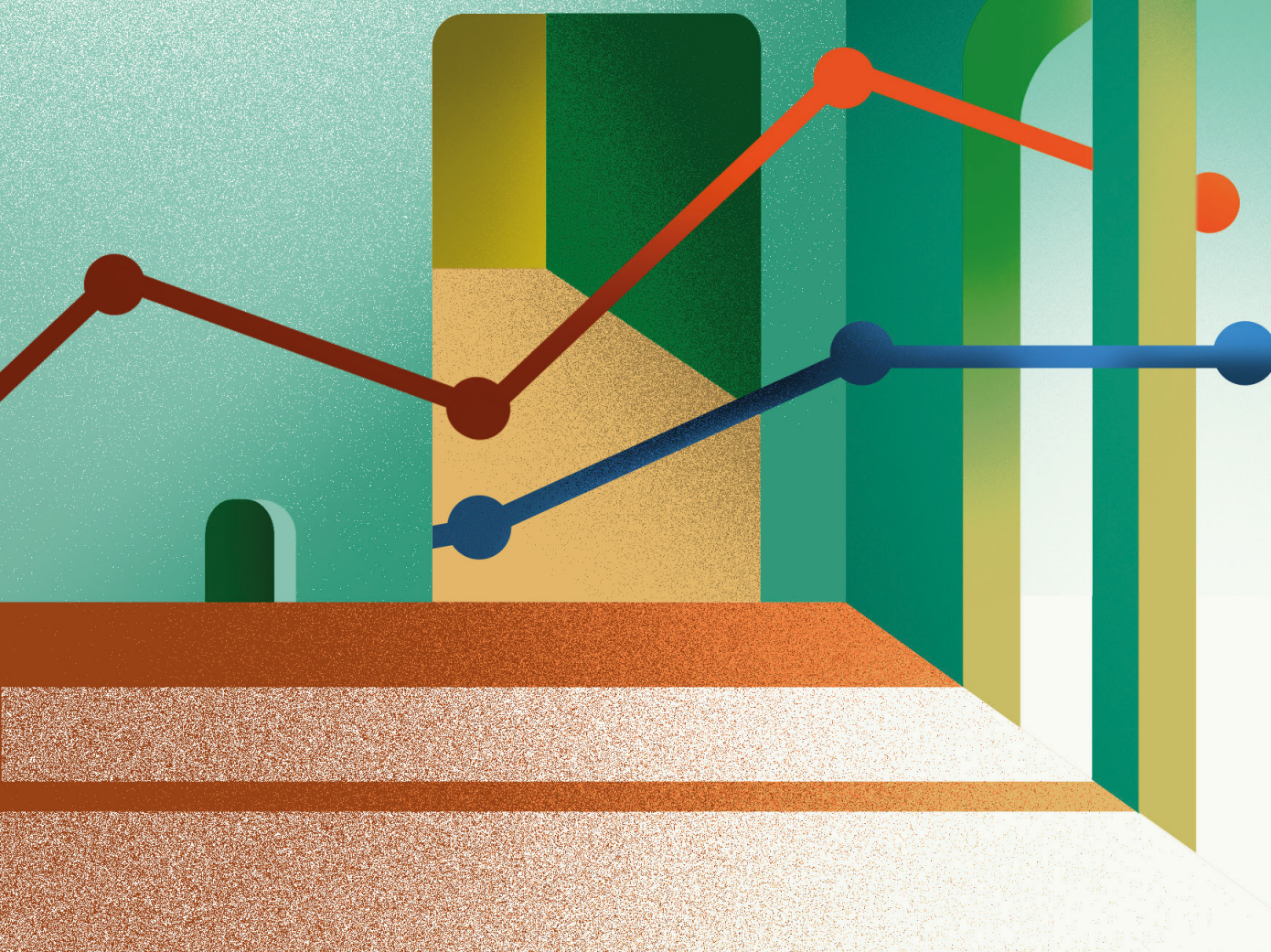

veiklos ataskaita

2022

VADOVO PRANEŠIMAS

Gerbiami viešųjų pirkimų sistemos dalyviai,

Turbūt nesuklysiu parašydamas, kad 2022-ieji metai buvo pasiruošimo kurti efektyvesnę ir pasitikėjimu grįstą viešųjų pirkimų sistemą metai. Bet kartu, tai buvo ir neišsipildžiusių lūkesčių metai. Bet apie viską nuo pradžių.

Bet kokios funkcijos ar veiklos sėkmingas vykdymas neatsiejamas nuo kompetentingų, įgalintų ir motyvuotų specialistų. 2022 metais ypatingai didelis dėmesys skirtas ne tik pirkimų specialistų kompetencijoms ugdyti, vykdant mokymus, rengiant metodines priemones ir tipinius pirkimo dokumentus, bet ir specialistų atestavimo sistemai sukurti ir praktiniam jos paleidimui. Pirkimų specialistų atestavimas, taip pat Tarnybos aktyviai vykdoma prevencinė viešųjų pirkimų kontrolė, suteikia unikalią galimybę stebėti ir analizuoti viešųjų pirkimų specialistų kompetencijas bei Tarnybos veiklą orientuoti į tas sritis, kuriose kompetencijos yra nepakankamos ir turi būti vystomos.

Ne mažiau svarbus Tarnybos, perkančiųjų organizacijų ir perkančiųjų subjektų dėmesys viešųjų pirkimų valdysenai. 2022 metais Tarnyba pradėjo vertinti ne tik atskirus pirkimus, bet ir visą viešojo pirkimo procesą organizacijose. O sukurtas ir vystomas Pirkimų vykdytojų žemėlapis – Švieslentė leidžia net tik stebėti ir analizuoti viešųjų pirkimų rodiklių tendencijas, analizuoti gerąsias praktikas, bet taip pat viešųjų pirkimų specialistams, organizacijų vadovams nustatyti siektinus metinius viešųjų pirkimų rodiklius.

Karas Ukrainoje, nacionalinio saugumo aspektai pirkimuose, infliacija, trūkinėjančios tiekimo grandinės ir kitos aplinkybės dar kartą patvirtino, kad viešasis pirkimas yra daugiau nei tik procedūros atlikimas. Minėti faktoriai turėjo įtakos praėjusių metų lūkesčiams. Ir nors 2022 metų viešųjų pirkimų sistemos rodikliai nuteikia optimistiškai, tačiau vietų, kur privalome pasistengti, pasitempti tikrai yra.

Dėkoju visiems viešųjų pirkimų sistemos dalyviams už priimtus iššūkius ir sėkmingai įgyvendintus tikslus!

DARIUS VEDRICKAS
Viešųjų pirkimų tarnybos direktorius

VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ SISTEMA

VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ POLITIKOS FORMUOTOJA –

**Ekonomikos ir inovacijų
ministerija**

PRIEŽIŪROS IR KONTROLĖS INSTITUCIJOS:

- **Valstybės kontrolė**
- **Konkurencijos taryba**
- **Specialiųjų tyrimų tarnyba**
- **Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnyba ir kt.**

**TEISĖSAUGOS
INSTITUCIJOS,
TEISMAI**

POLITIKOS ĮGYVENDINTOJAI:

- **Viešųjų pirkimų tarnyba**
- **Pirkimų dalyviai (pirkimų vykdytojai, tiekėjai)**
- **Centrinės perkančiosios organizacijos**

VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ TARNYBAI

tenka išskirtinis vaidmuo: pirkimų dalyviams laiku suteikti aiškią metodinę pagalbą ir rengti mokymus apie pirkimų procedūras, pirkimų valdyseną ar darniųjų kriterijų taikymą; vykdyti veiksmingą pažeidimų prevenciją, o prireikus – ir kontrolę, papildomą dėmesį skiriant sisteminiams atvejams ir pirkimų vykdytojų veiklai, susijusiai su pirkimų vykdymu, vertinti; skaitmenizuoti viešųjų pirkimų procesus, taip užtikrinant duomenų apie viešuosius pirkimus skaidrumą ir prieinamumą.

Turinys

VADOVO PRANEŠIMAS / 2

I SKYRIUS. VEIKLOS TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS / 5

II SKYRIUS. PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS / 8

1 uždavinys. Užtikrinti įstatyminį reglamentavimą atitinkantį, patikimą ir stabilų informacinių sistemų veikimą / 11

CVP IS palaikymas ir tobulinimas / 12

CVP IS modernizavimas, sukuriant naują sistemą / 14

2 uždavinys. Didinti viešųjų pirkimų skaidrumą ir efektyvumą / 15

Pirkimų dalyvių kvalifikacijos, susijusios su viešaisiais pirkimais, kėlimas mokymų ir metodinių priemonių pagalba / 19

Pirkimų dalyvių kvalifikacijos, susijusios su darniaisiais pirkimais, kėlimas mokymų, konsultacijų ir metodinių priemonių pagalba / 22

Konkurencingumo skatinimo ir ekonominio naudingumo vertinimo kriterijaus taikymo viešuosiuose pirkimuose stebėsenos rezultatai / 30

Pirkimų dalyvių įgyvendinamų rekomendacijų pakeisti reglamentavimo neatitinkančius pirkimo dokumentų reikalavimus teikimas / 33

Priežiūros priemonių masto didinimas siekiant užtikrinti pirkimų procedūrų skaidrumą / 37

Pirkimų prevencijos ir priežiūros priemonių orientavimas į tikslines grupes / 45

3 uždavinys. Užtikrinti efektyvią ir į rezultatus orientuotą Tarnybos veiklą / 48

A PRIEDAS. VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ SISTEMOS EFEKTYVUMO STEBĖSENOS RODIKLIAI 2019–2022 M. / 51

I skyrius

VEIKLOS TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS

Viešųjų pirkimų tarnybai (toliau – Tarnyba) priskirta valstybės veiklos sritis – ekonomikos konkurencinumas ir valstybės informaciniai ištekliai¹.

Tarnyba savo 2022–2024 m. strateginiame veiklos plane (toliau – Strateginis veiklos planas) numatė šiuos pagrindinius veiklos tikslus:

11-01
Užtikrinti įstatyminį
reglamentavimą atitinkantį,
patikimą ir stabilų informacinių
sistemų veikimą

11-02
Didinti viešųjų pirkimų
skaidrumą ir efektyvumą

11-03
Užtikrinti efektyvią ir į
rezultatus orientuotą
Tarnybos veiklą

1 lentelė. **Veiklos tikslo – 11-01 Užtikrinti įstatyminį regulamentavimą atitinkantį, patikimą ir stabilų informacinių sistemų veikimą – poveikio rodikliai**

Poveikio rodiklis (matavimo vienetai)	Faktinės poveikio rodiklio reikšmės			Siektina poveikio rodiklio reikšmė (2022 metai)	Nacionaliniame pažangos plane nustatytos siektinos poveikio rodiklio reikšmės	
	2020 metai	2021 metai	2022 metai		2025 metai	2030 metai
1	3	4	5	6	7	8
Teigiamai CVP IS vertinančių viešųjų pirkimų dalyvių dalis (proc.)	83	79	80,3	80	Netaikoma	Netaikoma

Tarnyba, siekdama tikslo **Užtikrinti įstatyminį regulamentavimą atitinkantį, patikimą ir stabilų informacinių sistemų veikimą**, Centrinės viešųjų pirkimų informacinės sistemos (toliau – CVP IS) palaikymą ir tobulinimą atsižvelgdama į teisinio regulamentavimo pokyčius, tęsė CVP IS modernizavimo sukuriant naują informacinę sistemą SAULĖ IS darbus – iki 2022 m. pabaigos sukurta ir priimta daugiau nei 45 proc. CVP IS modernizavimo paslaugų. 2022 m. skelbtų elektroninių pirkimų dalis (pagal skaičių ir vertę) siekė beveik 100 proc.

2 lentelė. **Veiklos tikslo – 11-02 Didinti viešųjų pirkimų skaidrumą ir efektyvumą – poveikio rodikliai**

Poveikio rodiklis (matavimo vienetai)	Faktinės poveikio rodiklio reikšmės			Siektina poveikio rodiklio reikšmė (2022 metai)	Nacionaliniame pažangos plane nustatytos siektinos poveikio rodiklio reikšmės	
	2020 metai	2021 metai	2022 metai		2025 metai	2030 metai
1	3	4	5	6	7	8
Įvykusių pirkimų dalis nuo visų pirkimų (proc.)	77,6	77,1	76,3	78	Netaikoma	Netaikoma
Paskelbtų viešųjų pirkimų sutarčių dalis (proc.)	90,9	90,6	90,1	90	Netaikoma	Netaikoma

Siekdama tikslo **Didinti viešųjų pirkimų skaidrumą ir efektyvumą**, Tarnyba, rengdama mokymus ir metodines priemones, kėlė pirkimų dalyvių kvalifikaciją, susijusią tiek apskritai su viešaisiais pirkimais, tiek su darniaisiais pirkimais.

2022 m. šių priemonių pažangos stebėsenai numatytų rodiklių – parengtų metodinių priemonių, Tarnybos renginiuose dalyvavusių asmenų skaičius, vidutinis konsultacijų įvertinimo balas – reikšmės buvo pasiektos ir viršytos. 2022 m. žaliųjų pirkimų vertės planuota reikšmė buvo pasiekta ir viršyta – sudarė 60,2 proc. bendros pirkimų vertės (siektina reikšmė buvo 50 proc.). 2022 m., palyginti su 2021 m., gerėjo ir kitos žaliųjų pirkimų rodiklių reikšmės – daugėjo pirkimų vykdytojų, vykdžiusių žaliuosius pirkimus, augo per CPO vykdytų žaliųjų pirkimų vertės dalis.

¹ 292 Dėl Strateginio valdymo metodikos patvirtinimo (lrs.lt).

Viena iš tikslui pasiekti numatytų priemonių – *Pirkimų prevencijos ir priežiūros priemonių orientavimas į tikslines grupes*. Įgyvendindama ją, Tarnyba 2022 m. ypatingą dėmesį skyrė informacijos apie pirkimų vykdymo veiklą organizacijose analizei. Ja remiantis buvo sprendžiama dėl tikslingumo vertinti konkretaus viešųjų pirkimų vykdytojo veiklą, susijusią su viešųjų pirkimų planavimu, inicijavimu, viešųjų pirkimų procedūrų organizavimu ir vykdymu, sutarčių sudarymu ir vykdymu – sukurta Pirkimų vykdytojų veiklos valdysenos indekso apskaičiavimo metodika, kuria vadovaujantis parengtas tikrintinų pirkimų vykdytojų sąrašas.

Įgyvendindama tikslui pasiekti numatytą priemonę *Pirkimų dalyvių įgyvendinamų rekomendacijų pakeisti reglamentavimo neatitinkančius pirkimo dokumentų reikalavimus*, Tarnyba 2022 m. peržiūrėjo naujai paskelbtus pirkimus, ypatingą dėmesį skirdama prioritetiniam prevencinės pirkimų peržiūros sektoriui – darbų pirkimams. Rodiklio – Įgyvendintų rekomendacijų pakeisti pirkimo dokumentų sąlygas dalis (proc.) – reikšmė 2022 m. buvo pasiekta ir viršyta.

Priemonės *Priežiūros priemonių masto didinimas siekiant užtikrinti pirkimų procedūrų skaidrumą* įgyvendinimo pažangai stebėti numatytų rodiklių – Nenuginčytinų vertinimo išvadų (tikrinimo ataskaitų), kuriose suformuluoti įpareigojimai pirkimų vykdytojams dalis (proc.) ir Tarnybos, kaip stebėtojos, dalyvavimas pirkimo procedūrose (vnt.) – reikšmės buvo pasiektos ir gerokai viršytos (žr. 33, 45 pav.). Taip pat Tarnyba inicijavo ieškinius viešajam interesui ginti, teikė išvadas civilinėse bylose, vykstant teisiniams ginčams tarp tiekėjų ir pirkimų vykdytojų.

Siekdama tikslo Didinti viešųjų pirkimų skaidrumą ir efektyvumą, Tarnyba kūrė analitinius įrankius, leidžiančius analizuoti ir tobulinti viešųjų pirkimų informaciją bei stebėti tendencijas realiuoju laiku, prognozuoti pokyčius, priimti duomenimis pagrįstus sprendimus dėl viešųjų pirkimų sistemos tobulinimo – į Švieslentę įtraukti nauji rodikliai, bendras pirkimų vykdytojų vertinimas, atliktos sektorinės apžvalgos ir kt.

3 lentelė. Veiklos tikslo – 11-03 Užtikrinti efektyvią ir į rezultatus orientuotą Tarnybos veiklą – poveikio rodikliai

Poveikio rodiklis (matavimo vienetai)	Faktinės poveikio rodiklio reikšmės			Siektina poveikio rodiklio reikšmė (2022 metai)	Nacionaliniame pažangos plane nustatytos siektinos poveikio rodiklio reikšmės	
	2020 metai	2021 metai	2022 metai		2025 metai	2030 metai
1	3	4	5	6	7	8
Darbuotojų įsitraukimas į darbą (proc.)	82,2	–	79,8	63	Netaikoma	Netaikoma

Siekdama išlaikyti kompetentingus darbuotojus, Tarnyba 2022 m. daug dėmesio skyrė Tarnybos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, įsitraukimui ir pasitenkinimui darbu skatinti. Tačiau neišvengta didesnės, nei planuota, vidutinės savanoriškos darbuotojų kaitos, kurią nemažai lėmė finansinių ir darbo jėgos kaštų trūkumas, sumažinantis galimybę pritraukti į Tarnybą kompetentingų viešųjų pirkimų specialistų ir juos išlaikyti.

Taip pat buvo tobulinami Tarnybos vidaus administravimo procesai, įvairiais mokymais didinama Tarnybos darbuotojų kompetencija, daug dėmesio skiriama viešųjų pirkimų informacijos sklaidai įvairiomis komunikacijos priemonėmis.

II skyrius

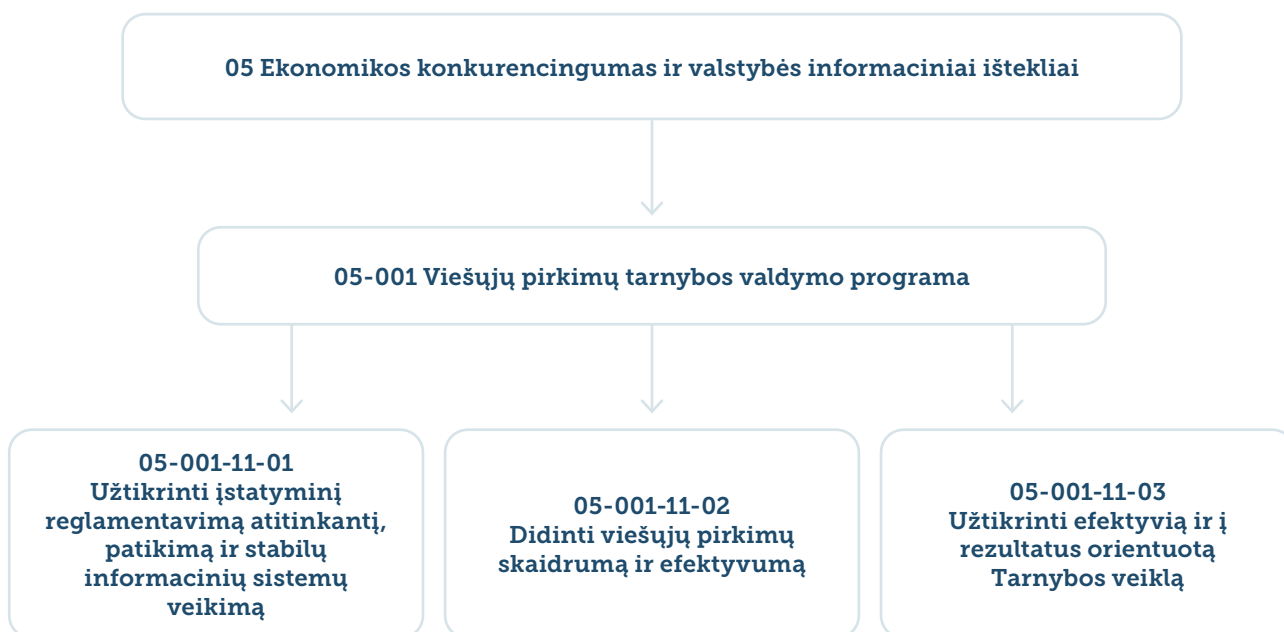
PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS

Tarnyba įgyvendina vieną Strateginio veiklos plano programą – **Viešųjų pirkimų tarnybos valdymo programą**. Programa priskiriama „*Ekonomikos konkurencingumas ir valstybės informaciniai ištekliai*“ valstybės veiklos sričiai. Ši programa pasirinkta, nes prisideda įgyvendinant ilgalaikės, vidutinės trukmės ir trumpalaikius planavimo dokumentus, kuriuose įtvirtinti siekliai užtikrinti visuomenės poreikius atitinkantį valdymą², skaidrinti ir efektyvinti viešuosius pirkimus³, skatinti elektroninių viešųjų pirkimų plėtrą ir atnaujinti CVP IS⁴, didinti viešųjų pirkimų efektyvumą metodinėmis priemonėmis⁵. Programos įgyvendinimui Tarnyba Strateginiame veiklos plane numatė tris uždavinius (žr. 1 pav.).

1 pav. **Viešųjų pirkimų tarnybos valdymo programa ir jos uždaviniai**

² Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“

³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa

⁴ Nacionalinės kovos su korupcija programa 2015–2025

⁵ Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programos įgyvendinimo 2020–2022 metų tarpinstitucinis veiklos planas

4 lentelė. **Valstybės veiklos srityse įgyvendinamos programos, pažangos ir tęstinės veiklos uždaviniai, jų asignavimai ir kitos lėšos bei poveikio rodikliai**

Valstybės veiklos sritys, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio kodas	Valstybės veiklos sritys, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio pavadinimas	Asignavimai ir kitos lėšos (tūkst. Eur)				Poveikio rodiklių reikšmės						
		Planas (įskaitant patikslinimus)	Vykdy-mas	Plano įvykdy-mo proc.	Vykdymas nuo pažan-gos užda-vinio įgy-vendinimo pradžios	Faktinė poveikio rodiklio reikšmė		Siektina poveikio rodiklio reikšmė	Faktinė poveikio rodiklio reikšmė	Poveikio rodiklio pasieki-mo proc.	Siektina poveikio rodiklio reikšmė	
		2022 metais	2022 metais	2022 metais		2020 metais	2021 metais	2022 metais	2022 metais	2022 metais	2025 metais	2030 metais
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
05-001	Viešųjų pirkimų tarnybos valdymo programa	3 338,0	3 336,3	100	–							
05-001-11-01	Užtikrinti įstatyminių reglamentavimų atitinkantį, patikimą ir stabilų informacinių sistemų veikimą	539,4	539,4	100	–							
E-05-001-11-01-01	Teigiamai CVP IS vertinančių viešųjų pirkimų dalyvių dalis (proc.)					83	79	80	80,3	1,3		
05-001-11-02	Didinti viešųjų pirkimų skaidrumą ir efektyvumą	1 224,4	1 224,4	100	–							
E-05-001-11-02-01	Įvykusių pirkimų dalis nuo visų pirkimų (proc.)					77,6	77,1	78	76,3	-0,8		
E-05-001-11-02-02	Paskelbtų viešųjų pirkimų sutarčių dalis (proc.)					90,9	90,6	90	90,1	-0,5		
05-001-11-03	Užtikrinti efektyvią ir į rezultatus orientuotą Tarnybos veiklą	1 574,2	1 572,5	99,9	–							
E-05-001-11-03-01	Darbuotojų išitraukimas į darbą (proc.)					82,2	–*	63	79,8	-2,4		
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas, iš viso		3 338,0	3 336,3	100	–							
iš jo:												
1.1. valstybės biudžeto lėšos		3 181,0	3 181,0	100	–							
1.2. bendrojo finansavimo lėšos		24,0	23,3	97,1	–							
1.3. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos		133,0	132,0	99,2	–							
1.4. pajamų įmokos ir kitos pajamos		0,0	0,0	0,0	–							
2. Kiti šaltiniai, išskyrus valstybės valdomų įmonių lėšas ir valstybės kontroliuojamų viešųjų įstaigų lėšas (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos, nurodant atskirus šaltinius)					–							
3. Valstybės valdomų įmonių lėšos		0,0	0,0	0,0	–							
4. Valstybės kontroliuojamų viešųjų įstaigų lėšos		0,0	0,0	0,0	–							
Iš viso 01 valstybės veiklos sričiai (1 + 2 + 3 + 4)		3 338,0	3 336,3	100	–							

* 2021 m. rodiklio reikšmė nebuvo nustatoma (pagal metodiką), todėl poveikio rodiklio pasiekimas 2022 m. nustatytas, lyginant 2020 ir 2022 m. reikšmes.

1 uždavinys.

**Užtikrinti įstatyminį reglamentavimą
atitinkantį, patikimą ir stabilų
informacinių sistemų veikimą**

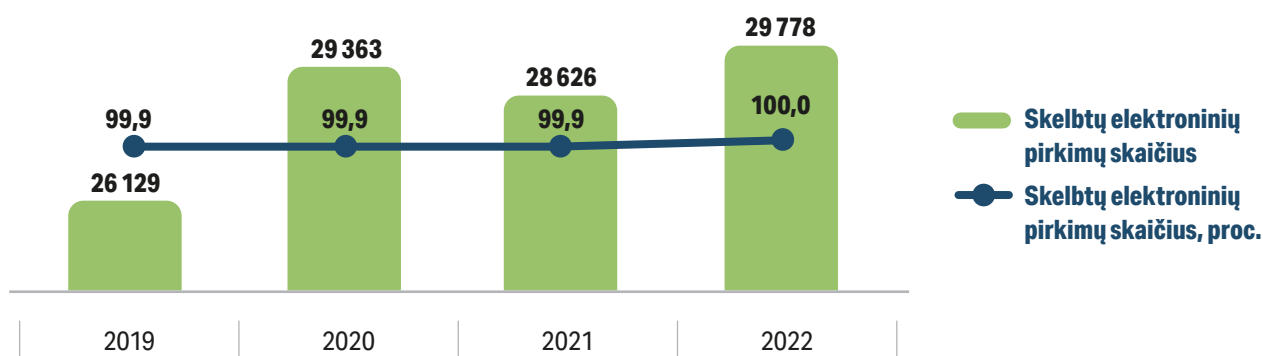
CVP IS palaikymas ir tobulinimas

Elektroninių viešųjų pirkimų efektyvumo didinimas 2022 m. buvo vienas iš svarbiausių Strateginiame veiklos plane numatytų Tarnybos veiklos prioritetų. Siekti jo įgyvendinimo buvo planuojama didinant viešųjų pirkimų skaidrumą ir efektyvumą, palaikant ir tobulinant CVP IS, esamą CVP IS pritaikant prie teisinio reguliavimo pokyčių, taip pat modernizuoti CVP IS, sukuriant naują sistemą.

Vadovaujantis viešųjų pirkimų nuostatomis, pirkimų vykdytojo ir tiekėjo bendravimas bei keitimasis informacija, įskaitant skelbimų apie pirkimą, kvietimų pateikti pasiūlymą ir kitų pirkimo dokumentų, tiekėjų paraiškų, pasiūlymų, sprendinių, projekto konkursų planų ir projektų pateikimą, vyksta naudojantis CVP IS priemonėmis (toliau – elektroninis pirkimas). Šių reikalavimų gali būti nesilaikoma tik išimtiniais atvejais.

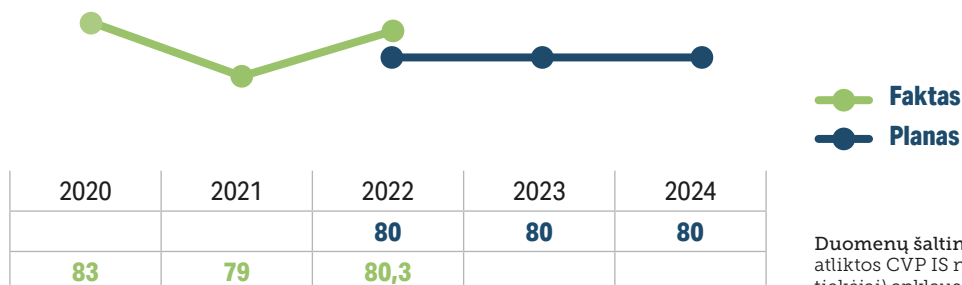
Lietuvoje didesnė dalis pirkimų vykdoma elektroninėje terpėje. 2022 m. skelbtų elektroninių pirkimų mastas tiek pagal įvykdytų pirkimo procedūrų skaičių (žr. 2 pav.), tiek pagal sudarytų sutarčių vertę (žr. šios ataskaitos A priedą) prilygo 100 proc. visų skelbtų pirkimų.

2 pav. Skelbtų elektroninių pirkimų skaičiaus dalis (proc.)

Vienas iš 2022 m. Strateginiame veiklos plane numatytų Tarnybos valdymo programos uždavinių – **11-01 Užtikrinti įstatyminių reglamentavimą atitinkantį, patikimą ir stabilų informacinių sistemų veikimą**. Šio uždavinio įgyvendinimo pažangai vertinti numatytas rodiklis buvo *Teigiamai CVP IS vertinančių viešųjų pirkimų dalyvių dalis (proc.)*. Siekiant nustatyti 2022 m. pasiektą rodiklio reikšmę, buvo apklausti pirkimų vykdytojai ir tiekėjai, kaip jie vertina CVP IS funkcijas bei veikimą.

3 pav. Teigiamai CVP IS vertinančių viešųjų pirkimų dalyvių dalis (proc.)

Duomenų šaltinis: Tarnybos 2023 m. vasario mėn. atliktos CVP IS naudotojų (pirkimų vykdytojai, tiekėjai) apklausos rezultatai.

Apklausos rezultatai parodė, kad CVP IS naudotojai – pirkimo vykdytojai ir tiekėjai – teigiamai vertina CVP IS veikimą. Apklausoje vertintas CVP IS informacijos pakankamumas, naudojimosi patogumas, funkcijų pakankamumas, CVP IS saugumas ir operacijų greitis. Planuota rodiklio reikšmė (80 proc.) buvo pasiekta ir

šiek tiek viršyta (80,3 proc.), nes Tarnyba nuolat reaguoja į el. paštu ir telefonu gautas užklaudas dėl nesklaidumų ir kitų iššūkių, su kuriais susiduria pirkimų vykdytojai ir tiekėjai, atlikdami veiksmus su CVP IS, nuolat atnauja mokomąją medžiagą (žr. 3 pav.).

2021–2022 m. laikotarpiu, palyginti su 2020 m., faktinės poveikio rodiklio reikšmės šiek tiek mažėjo (2020 m. – 83 proc., 2021 m. – 79, 2022 m. – 80,3 proc.). Tam įtakos turėjo tai, kad šiuo metu kuriama nauja CVP IS pakeisianti SAULĖ IS, todėl buvo diegiami tik kritiniai CVP IS atnaujinimai, būtinausi patobulinimai.

Įgyvendindama Strateginiame veiklos plane numatytą priemonę „CVP IS palaikymas ir tobulinimas“, Tarnyba 2022 m. atliko šiuos CVP IS tobulinimo darbus:

- metinės ataskaitos forma Atn-3 pagal atnaujintą Viešųjų pirkimų ir pirkimų ataskaitų rengimo ir teikimo tvarkos aprašą⁶ papildyta naujais laukais. Sukurta galimybė pažymėti atsakymą į klausimą: *Ar perkančioji organizacija arba perkantysis subjektas per ataskaitinius finansinius metus prekėms, paslaugoms ir darbams įsigyti sudarė sutarčių, kurių bendra vertė neviršijo 30 000 eurų (be pridėtinės vertės mokesčio, įskaitant pirkimus iš ar per centrinę perkančiąją organizaciją), t. y. ar perkančiajai organizacijai arba perkančiajam subjektui pagal Viešųjų pirkimų įstatymo 25 straipsnio 5 dalies arba Komunalinio sektoriaus pirkimų įstatymo 37 straipsnio 4 dalies nuostatas netaikoma pareiga pirkimus vykdyti laikantis Viešųjų pirkimų įstatymo arba Komunalinio sektoriaus pirkimų įstatymo?* Taip pat sudaryta galimybė metinėje ataskaitoje pateikti informaciją apie supaprastintus pirkimus, nurodytus Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (toliau – VPI) 72 str. 3 dalyje arba Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo (toliau – PI) 80 str. 2 dalyje;
- CVP IS sutarčių posistemėje sukurtas naujas funkcionalumas, suteikiantis galimybę paprasčiau viešinti žodines sutartis. Nuo 2022 m. sausio 1 d. atsiradus prievolei pirkimų vykdytojams CVP IS viešinti informaciją apie visas žodžiu sudarytas sutartis, Tarnyba sukūrė naują įrankį, kuriuo naudodamiesi pirkimų vykdytojai gali viešai paskelbti informaciją apie žodžiu sudarytas sutartis (importuojant sudarytą sutarčių sąrašą ir tokiu būdu vienu metu paskelbiant duomenis apie daug sudarytų sutarčių);
- įdiegus naujus funkcionalumus CVP IS, patobulintos tarptautinių ir supaprastintų pirkimų skelbimų formos, kad pirkimų vykdytojams, tiekėjams ir visiems suinteresuotiesiems asmenims būtų patogiau rasti informaciją, ar skelbiami pirkimai yra žalieji. Nuo 2022 m. rugsėjo 21 d., pildydami tarptautinių ir supaprastintų (įskaitant ir mažos vertės pirkimų) pirkimų skelbimų formas, pirkimų vykdytojai skelbimo skiltyje „Priedas“ privalomai turi užpildyti lauką, atsakydami į klausimą, ar vykdomas pirkimas yra žaliasis. Taip pat pridėtas laukas „Vykdomas žaliasis pirkimas pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. D1-508 „Dėl Aplinkos apsaugos kriterijų taikymo, vykdam žaliuosius pirkimus, tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Tvarkos aprašas)“ patvirtintą aprašą su pasirinkimais „Taip“ ir „Ne“. Pasirinkęs „Taip“, pirkimų vykdytojas turi nurodyti, kokioje (-iose) pirkimo dokumentų dalyje (-yse) ir kokiais Tvarkos aprašo papunkčiais vadovaujantis nustatyti konkretaus pirkimo aplinkos apsaugos kriterijai. Be to, įgyvendinta nauja galimybė CVP IS matyti tik žaliuosius pirkimus pasinaudojant įdiegtu filtru „Rodyti tik žaliuosius pirkimus“. Taip pirkimų vykdytojai sistemoje gali greičiau surasti pirkimus, kuriuose keliama aplinkosaugos reikalavimai, ir pačius reikalavimus. Sudaroma galimybė pirkimų vykdytojams dalytis gerąja patirtimi;
- esami CVP IS duomenys konvertuoti pagal OCDC (angl. *open contracting data standart*)⁷ atvirų duomenų standartą. Dalis (viešųjų pirkimų sutartys, ataskaitos) duomenų prieinami atvirų duomenų portale.⁸ Visi kiti su pirkimais susiję struktūruoti atvirieji duomenys bus prieinami pradėjus funkcionuoti SAULĖ IS.

Norint įvertinti, kaip užtikrinamas „įstatyminių reglamentavimų atitinkantis, patikimas ir stabilus informacinių sistemų veikimas“, Strateginiame veiklos plane buvo numatytas rodiklis *CVP IS pasiekiamumas (proc. darbo valandų per metus)*. Rodiklio reikšmė nustatoma nuolat stebint CVP IS veikimą, greitaveiką, saugumą.

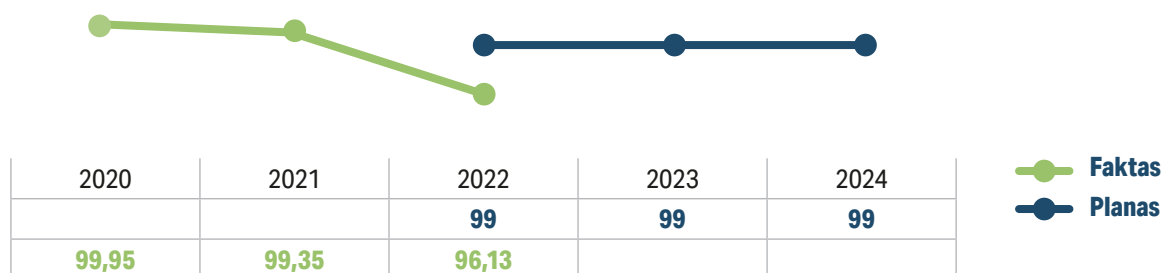
⁶ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/784977e04b7f11e7846ef01bfff9b64/asr>

⁷ <https://www.open-contracting.org/>

⁸ <https://data.gov.lt/datasets>

4 pav. CVP IS pasiekiamumas (proc. darbo valandų per metus)

2022 m. planuotas CVP IS pasiekiamumo (proc. darbo valandų per metus) rodiklis nebuvo pasiektas, nes liepos mėnesį buvo fiksuota kibernetinių atakų serija, sukėjusi trumpalaikius CVP IS sutrikimus.

CVP IS modernizavimas, sukuriant naują sistemą

Vienas iš svarbiausių Tarnybos 2022 m. prioritetinių darbų, kuriais siekiama „užtikrinti įstatyminių reglamentavimą atitinkantį, patikimą ir stabilų informacinių sistemų veikimą“ – CVP IS modernizavimas, sukuriant naują sistemą. Tarnyba ir UAB „Novian Systems“ vykdo 2021-05-26 pasirašytą viešojo pirkimo–pardavimo sutartį Nr. 11F-18 „Centrinės viešųjų pirkimų informacinės sistemos – CVP IS (SAULĖ IS) modernizavimas ir diegimas“ (toliau – Projektas). SAULĖ IS yra valstybinės reikšmės projektas, įgyvendinamas pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 10 prioriteto „Visuomenės poreikius atitinkantis ir pažangus viešasis valdymas“ Nr. 10.1.2-ESFA-V-916 priemonę „Nacionalinių kovos su korupcija priemonių įgyvendinimas“. Projektas vykdomas numatytais etapais – prieaugiais. Projektą numatyta įgyvendinti sukuriant septynis prieaugius, t. y. įvykdant septynių etapų užduotis. Iki 2022 m. pabaigos buvo įgyvendinti keturi prieaugiai (šiuo metu yra vykdomas penktasis) – t. y. buvo sukurta daugiau nei 45 proc. CVP IS modernizavimo paslaugų. Paruošti analizės ir projektavimo dokumentai, pradėtas sistemos elementų testavimas. 2023 m. planuojama pabaigti 5–7-ąjį prieaugių. Numatyta, kad šis Projektas padės automatizuoti pirkimų procedūras nuo planavimo iki sutarties sudarymo ir iš esmės padidins SAULĖ IS naudotojų darbo efektyvumą, pagreitins susijusius veiklos procesus. Naujoji informacinė sistema veiks skaitmeninių duomenų pagrindu, o tai reikšmingai padidins duomenų analizės ir informacijos viešinimo galimybes. Yra kuriamos sąsajos su kitų institucijų, kurių duomenys reikšmingi viešųjų pirkimų procedūroje, taip pat su kontroliuojančiųjų institucijų informacinėmis sistemomis. Diegiamos sistemos funkcijos leis atsekti potencialų interesų konfliktą. Taip pat planuojama įgyvendinti kitas skaitmenines priemones, padedančias užkardyti korupcinio pobūdžio veikas.

2 uždavinys.

**Didinti viešųjų pirkimų
skaidrumą ir efektyvumą**

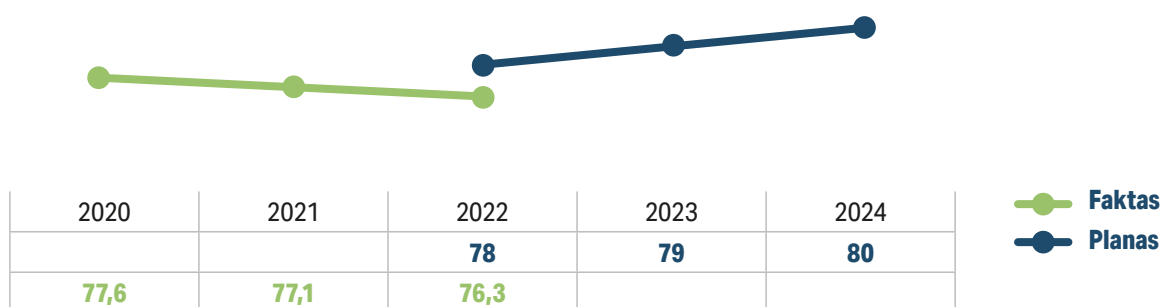
Strateginiame veiklos plane numatyto uždavinio 11-02 *Didinti viešųjų pirkimų skaidrumą ir efektyvumą* įgyvendinimo stebėsenai buvo numatyti du poveikio rodikliai – *Įvykusių pirkimų dalis nuo visų pirkimų (proc.)* (žr. 5 pav.) ir *Paskelbtų viešųjų pirkimų sutarčių dalis (proc.)* (žr. 7 pav.).

Poveikio rodiklis *Įvykusių pirkimų dalis nuo visų pirkimų (proc.)* sietinas su pirkimų vykdymo efektyvumu. Didėjanti įvykusių pirkimų skaičiaus dalis rodo pirkimų vykdytojų skiriamą dėmesį ir pasirengimą planuojant pirkimus, rengiant pirkimo dokumentus, vykdant pirkimo procedūras, o tai sąlygoja racionalų lėšų panaudojimą, administracinės naštos mažinimą.

Rodiklio reikšmė skaičiuojama pirkimo procedūrų lygmenyje (neatsižvelgiant į tai, kaip pasibaigė pirkimo procedūros atskirose pirkimo dalyse). Pirkimas laikomas sėkmingu arba įvykusi, jei bent vienoje pirkimo dalyje pirkimo procedūros pasibaigė sudarius pirkimo sutartį, preliminarąją sutartį ar sukūrus dinaminę pirkimų sistemą.

Įvykusių pirkimų procentinė dalis nuo visų pirkimų 2020–2022 metų laikotarpiu mažėjo nuo 77,6 iki 76,3 proc. ir 2022 metais planuota rodiklio reikšmė (78 proc.) nebuvo pasiekta. Rodiklio reikšmės blogėjimui 2020–2022 m. įtakos turėjo pastarųjų metų įvykiai – COVID-19 pandemija, prasidėjęs karas. Šie veiksniai sąlygojo 2021–2022 metais ženkliai išaugusią metinę infliaciją: dalis pirkimų neįvyko, nes dėl išaugusių kainų nebuvo galima įsigyti prekių, paslaugų ar darbų už numatytą kainą.

5 pav. Įvykusių pirkimų dalis nuo visų pirkimų (proc.)

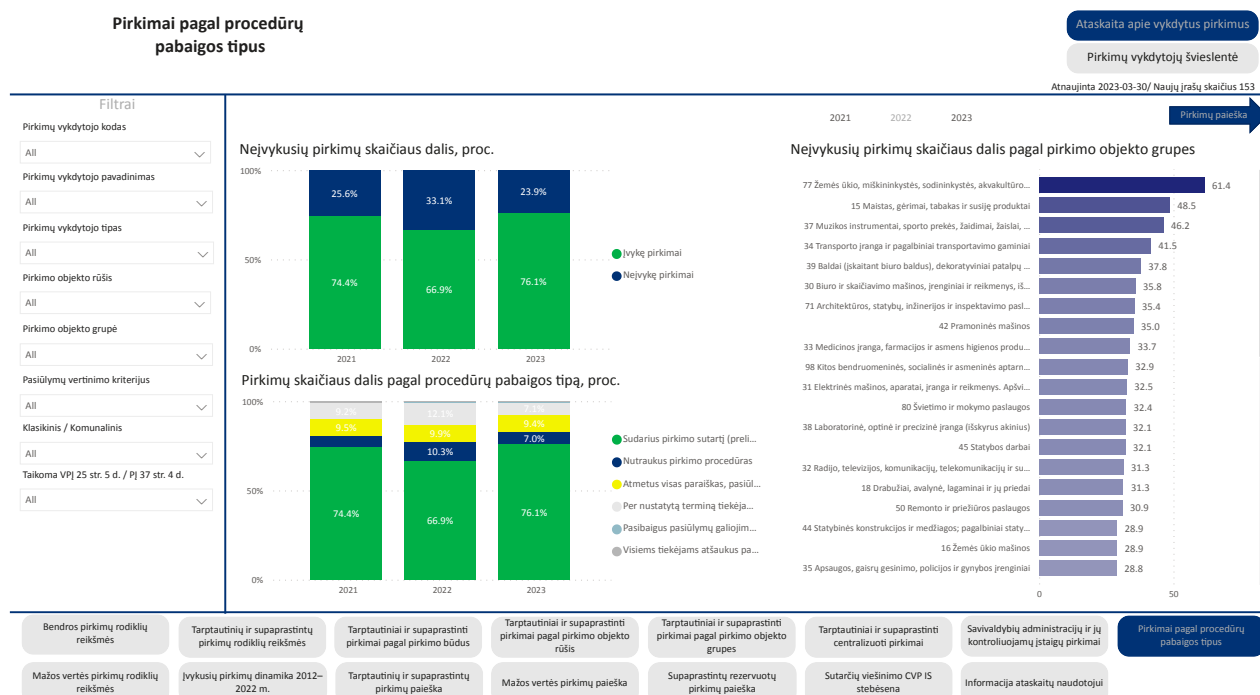
Duomenų šaltiniai:

1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos).
2. VšĮ CPO LT pirkimų ataskaita (<https://goo.gl/RFxVwQ>).
3. Kitų centrinių perkančiųjų organizacijų pateikti duomenys.

Tarnyba siekdama efektyvesnės šio rodiklio stebėsenos, 2022 m. automatizavo rodiklio *Neįvykusių pirkimų dalis (proc.)* skaičiavimus ir atnaujinimą realiu laiku analitinėje priemonėje *Pirkimų vykdytojų žemėlapis – Švieslentė*. Rodiklio apskaičiavimo metodika buvo patobulinta – vertinama pirkimo procedūrų pabaiga atskirose pirkimų dalyse, t. y. laikoma, kad pirkimas – pirkimo objekto dalis. Taip pat Švieslentėje realizuota atskira ataskaita, kurioje neįvykusius pirkimus galima analizuoti pagal jų neįvykimo priežastis ne tik bendrai visiems pirkimų vykdytojams, bet ir pagal atskirus pirkimų vykdytojus, jų tipus, pirkimo objektų grupes ir kt. pjūvius. Tai leidžia nustatyti sektorius, kuriuose neįvykusių pirkimų dalis didžiausia ir spręsti dėl prevencinių priemonių taikymo.

6 pav. Švieslentė. Pirkimai pagal procedūrų pabaigos tipus

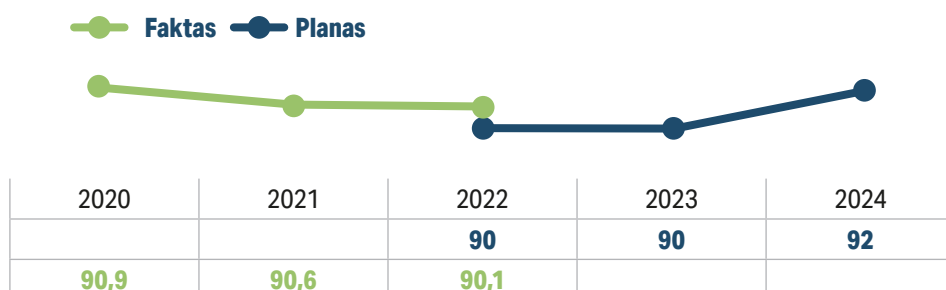

Poveikio rodiklis Paskelbtų viešųjų pirkimų sutarčių dalis (proc.) sietinas su viešųjų pirkimų skaidrumu ir parodo, kokią dalį sudarytų sutarčių skaičiaus per ataskaitinį laikotarpį pirkimų vykdytojas paviešina CVP IS.

Viešųjų pirkimų nuostatos įpareigojo pirkimų vykdytojus nuo 2015 m. sausio 1 d. sudarytas sutartis ir laimėjusius pasiūlymus paskelbti CVP IS. Patogesnei sutarčių viešinimo CVP IS stebėsenai Tarnyba sukūrė analitinį įrankį, kurio pagalba pirkimų vykdytojai galėjo stebėti savo organizacijos nuolat atnaujinamas pagal CVP IS pateiktą informaciją sutarčių viešinimo rodiklio reikšmės nuo 2018 m., o prireikus, tikslinti ataskaitų duomenis arba paviešinti trūkstamas sutartis. 2022 m. Tarnyba šio rodiklio skaičiavimą ir atnaujinimą realiu laiku realizavo **Švieslentėje**. Paskelbtų sutarčių rodiklis pagal skaičių apskaičiuojamas lyginant CVP IS paviešintų privalomų viešinti sutarčių skaičių su bendru sudarytų sutarčių, kurias privaloma paviešinti CVP IS, skaičiumi. Skaičiuojant rodiklį, sutarčių pakeitimai, informacija apie žodžiu sudarytas sutartis, kurią pirkimų vykdytojai CVP IS nuo 2022 m. sausio 1 d. įpareigoti skelbti CVP IS, neįtraukiami.

7 paveiksle žemiau matome, kad poveikio rodiklio reikšmė 2020–2022 m. beveik nekito – svyravo nuo 90,9 iki 90,1 proc., o 2022 m. planuota siektina reikšmė buvo pasiekta ir viršyta – planuota 90 proc., pasiekta 90,1 proc.

7 pav. Paskelbtų viešųjų pirkimų sutarčių dalis (proc.)

Rodiklio ataskaitiniai kalendoriniai metai – užpraėjusi metai dėl skirtingo duomenų, naudojamų rodiklio apskaičiavimui, surinkimo periodiškumo.

Duomenų šaltiniai:

1. Pirkimo procedūrų ataskaitose nurodytas sudarytų sutarčių skaičius (Atn-1 formos ataskaitos XI.2 p.);
2. Per CPO sudarytų sutarčių skaičius;
3. Metinėse ataskaitose nurodytas mažos vertės pirkimų skaičius (Atn-3 formos ataskaitos III.1 p.);
4. Metinėse ataskaitose nurodytas vidaus sandorių skaičius (Atn-3 formos ataskaitos VII d.);
5. CVP IS paviešintų sutarčių skaičius.

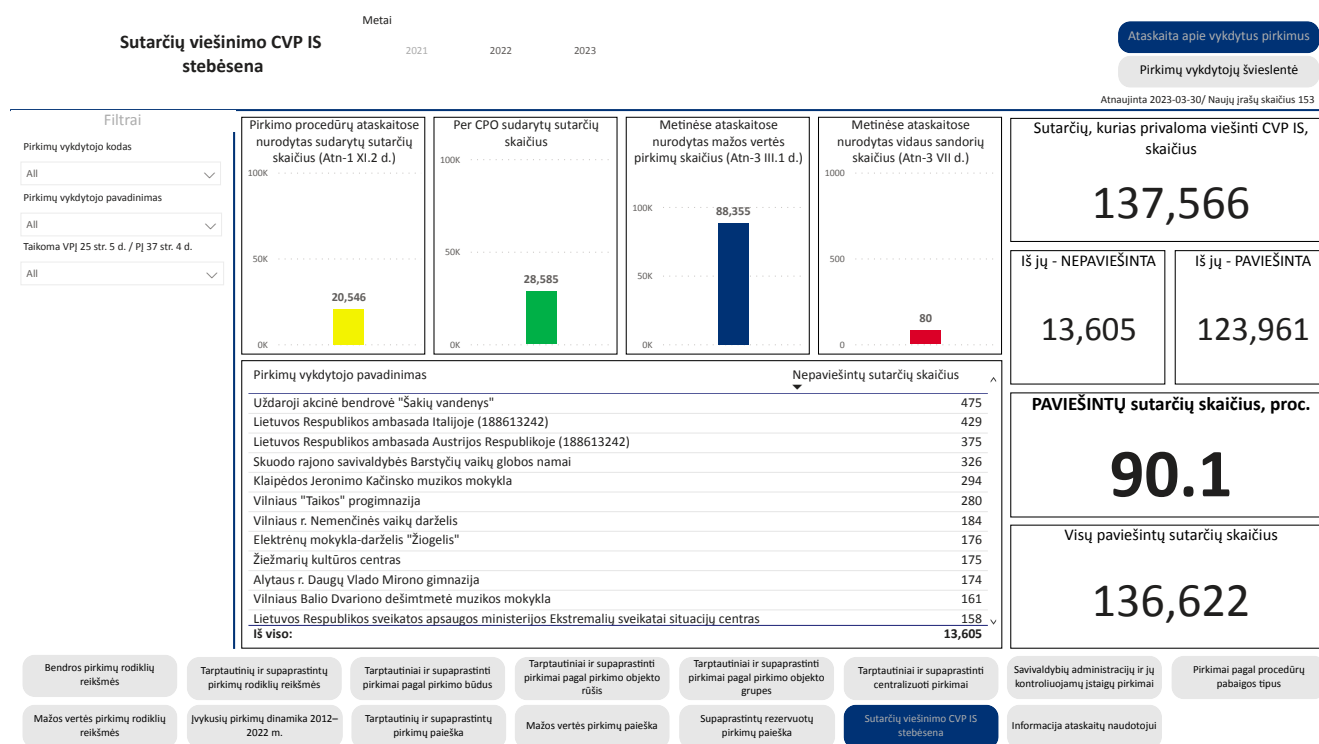

Nuo pat sutarčių viešinimo stebėsenos vykdymo pradžios Tarnybos darbuotojai dėjo dideles pastangas, kad šio rodiklio planuota reikšmė būtų pasiekta, kad sutartys ir kiti privalomi viešinti dokumentai būtų paviešinti CVP IS laiku ir tinkamai. 2020–2022 m. sutarčių viešinimo rezultatai (žr. 7 pav.) buvo pasiekti, nuolat atliekant sutarčių viešinimo stebėseną pagal atskirus pirkimų vykdytojus, siunčiant pranešimus pirkimų vykdytojams apie galimas klaidas CVP IS paskelbtose ataskaitose, priminimus apie nepateiktas metines ataskaitas, susisiekiant telefonu, jei po raginimo patikslinti duomenis, paviešinti sutartis, pirkimų vykdytojai jokių veiksmų neatliko. Siekiant 2022 m. planuojamos Paskelbtų viešųjų pirkimų sutarčių dalies (proc.) rodiklio reikšmės, 2022 m. rugsėjo–gruodžio mėn. el. paštu buvo išsiųsta apie 600 laiškų pirkimų vykdytojams, kurie pagal pateiktus duomenis, buvo nepilnai paviešinę visas privalomas skelbti CVP IS sutartis. Taip pat susisiekti telefonu daugiau kaip su 60 pirkimų vykdytojų. Nors per paskutinius 3 metus matomas didesnis pirkimų vykdytojų aktyvumas viešinant sutartis, tačiau dėl didelės žmonių kaitos organizacijose, sudėtingo ir dažnai besikeičiančio teisinio reglamentavimo, tenka įdėti daug pastangų pirkimų vykdytojus informuojant bei konsultuojant dėl ataskaitų ir sutarčių tinkamo paskelbimo CVP IS.

Švieslentėje taip pat realizuota ataskaita (žr. 8 pav.), kurioje galima analizuoti CVP IS paviešintų privalomų skelbti sutarčių dalį pagal atskirus pirkimų vykdytojus. Šios ataskaitos pagalba pirkimų vykdytojai gali stebėti ne tik savo, bet ir savo pavaldžių įstaigų sutarčių viešinimo procesą, analizuoti, kiek ir kokių sutarčių už atitinkamą ataskaitinį laikotarpį paviešino ir kiek turėtų paviešinti. Viešai skelbiamos pirkimų vykdytojų rodiklių reikšmės, Tarnybos pastangos konsultuojant, nuolat primenant pirkimų vykdytojams apie netinkamai paviešintas ar nepaviešintas sutartis, nuolat atnaujinama metodinė medžiaga apie tinkamą sutarčių viešinimą, pastaraisiais metais leidžia stebėti teigiamus pokyčius sutarčių viešinimo srityje, gerėjančius pirkimų vykdytojų įgūdžius, viešinant sutartis.

8 pav. Švieslentė. Sutarčių viešinimo CVP IS stebėseną

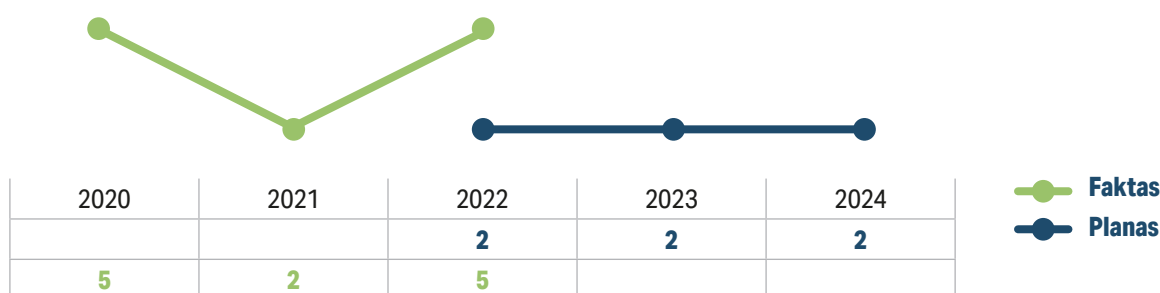
Pirkimų dalyvių kvalifikacijos, susijusios su viešaisiais pirkimais, kėlimas mokymų ir metodinių priemonių pagalba

Strateginiame veiklos plane numatytam uždaviniui – Didinti viešųjų pirkimų skaidrumą ir efektyvumą – pasiekti viena iš Tarnybos 2022 m. numatytų priemonių – *Pirkimų dalyvių kvalifikacijos, susijusios su viešaisiais pirkimais, kėlimas mokymų ir metodinių priemonių pagalba*. Įgyvendinant priemonę, buvo siekiama kelti pirkimus vykdančių asmenų kompetencijas, stiprinti žinias, galinčias padėti efektyviau vykdyti viešuosius pirkimus, mažinti klaidų ir pažeidimų tikimybę. Žinios ir kompetencijos, būtinos sėkmingai vykdyti viešuosius pirkimus, buvo tobulinamos ne tik rengiant mokymus bei seminarus, bet ir suteikiant kitokias metodines priemones, pavyzdžiui, skatinant savarankišką mokymąsi pateikiamų gairių, metodinės medžiagos, literatūros ir kitų šaltinių pagalba, plečiant specialistų akiratį gerosios patirties pavyzdžiais bei kita informacine medžiaga, atliekant sektorines viešųjų pirkimų analizes, kuriant analitines priemones efektyvesnei viešųjų pirkimų analizei bei stebėsenai.

Metodinių priemonių rengimas ir mokymai

Šios priemonės pažangos stebėsenai buvo numatytas rodiklis *Parengtos ir (arba) atnaujintos metodinės priemonės (skaičius)*. Planuota jo reikšmė 2022 m. buvo pasiekta ir viršyta.

9 pav. Parengtos ir (arba) atnaujintos metodinės priemonės (skaičius)

Tarnyba 2022 m. parengė ir viešai paskelbė penkias naujas pirkimų vykdytojams skirtas **metodines priemones**:

- pirkimų centralizavimo gaires;
- pavyzdinę tiekėjų pašalinimo iš viešųjų pirkimų pagrindų lentelę;
- savarankiško mokymosi sistemą „VPT E. vedlys“, kurioje patogiai ir aiškiai išdėstytos pagrindinės su viešaisiais pirkimais susijusios temos ir informacija, aktuali kiekvienam su viešaisiais pirkimais dirbančiam specialistui. Šiuo metu sistemoje jau yra užsiregistravę daugiau kaip 1 300 asmenų;
- perkant prekes ir paslaugas galimų naudotis [kainos perskaičiavimo taisyklių pavyzdžius](#);
- siekiant užtikrinti, kad suteikiančiosioms institucijoms būtų paprasčiau parengti ir vykdyti koncesijų projektus, o privačiojo sektoriaus atstovams – juose dalyvauti, bendradarbiaujant Tarnybai, Centrinei projektų valdymo agentūrai, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai ir advokatų profesinei bendrijai „Wallace“, buvo parengtas Lietuvos Respublikos koncesijų įstatymo (toliau – KĮ) komentaras. Jame siekiama kuo paprasčiau atskleisti įvairius koncesijų aspektus ne tik pateikiant teisės aktų ir teismų praktikos aiškinimą, bet ir gerosios patirties pavyzdžių.

Viešiesiems pirkimams sėkmingai vykdyti būtinos žinios ir kompetencijos buvo tobulinamos ne tik rengiant mokymus bei seminarus, bet ir suteikiant kitokias metodines priemones, pavyzdžiui, konsultavimo platforma [klausk.vpt.lt](#) 2022 m. buvo papildyta daugiau kaip 250 naujų įrašų. Tarp jų – dažniausiai užduodami klausimai bei atsakymai, aktuali Lietuvos Aukščiausiojo Teismo, Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktika, Tarnybos atliktų pirkimų vertinimų išvados bei kita pirkimų vykdytojams ir tiekėjams naudinga informacija.

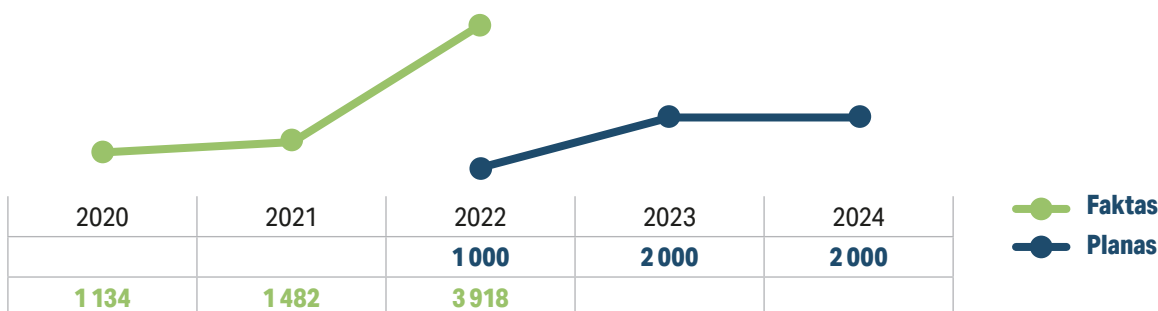

Pagal poreikį buvo atlikti įvairių anksčiau skelbtų gairių ir metodinės medžiagos naujinimai, pavyzdžiui, atsižvelgiant į teismų praktiką, atnaujintos **Pasiūlymų vertinimo gairės**.

2022 m. Tarnyba pirkimų vykdytojų, savivaldybių kontrolės ir audito tarnybų specialistams bei tiekėjų atstovams organizavo mokymus, taip pat atvirų durų formato renginius. Iš viso šiuose renginiuose (mokyimuose) dalyvavo 3 918 dalyvių (2021 m. – 1 482, 2020 m. – 1 134). Per mokymus pristatytos įvairios klausytojams tuo metu aktualios temos, tokios kaip viešųjų pirkimų sutarčių keitimas, pirkimų centralizavimas, mažos vertės pirkimų vykdymas, pasiūlymų vertinimas, buvo pristatomi naujausi viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų pakeitimai, įvairios temos, aktualios tiekėjams bei savivaldybių kontrolės ir audito tarnybų specialistams.

Veiklos rodiklio reikšmė viršyta: buvo planuota 1 000 dalyvių, o sulaukta 3 918 dalyvių. To pasiekta dėl aktyvaus pirkimų vykdytojų ir tiekėjų dalyvavimo Tarnybos renginiuose nuotoliniu būdu, klausytojų skaičius juose nebuvo ribojamas.

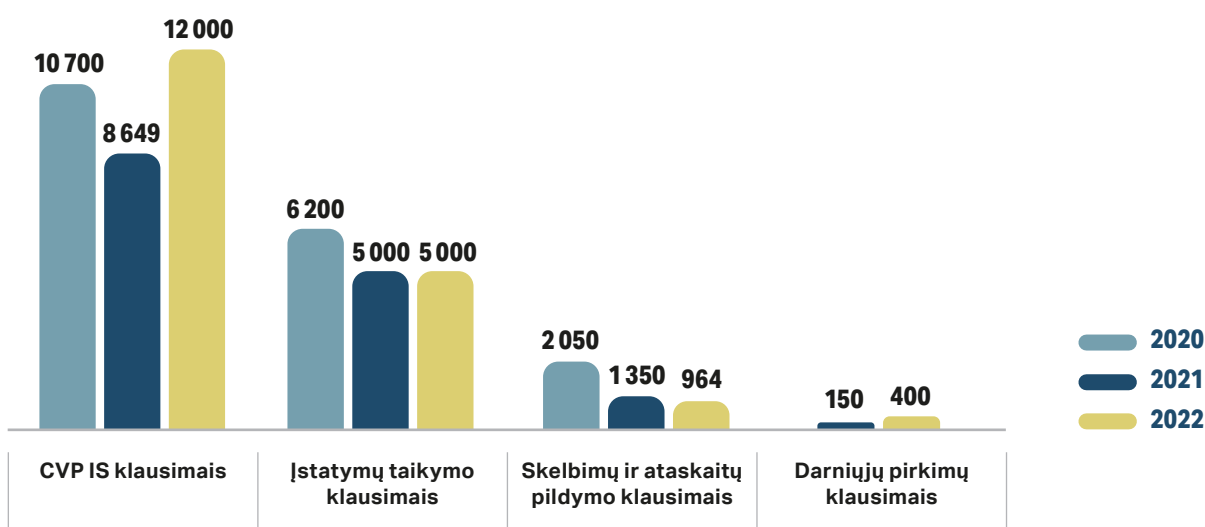
10 pav. Tarnybos renginiuose dalyvavusių asmenų skaičius

Pirkimų vykdytojams ir tiekėjams konsultacijos teiktos CVP IS naudojimo, darniųjų pirkimų, viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų taikymo, skelbimų ir ataskaitų pildymo klausimais. Tai buvo daroma per konsultavimo platformą *klausk.vpt.lt* ir elektroniniu paštu.

2022 m. atsakyta į daugiau kaip 18 000 užklausų, iš kurių teisės aktų taikymo klausimais – daugiau kaip 5 000 kartų, CVP IS naudojimo klausimais – daugiau kaip 12 000 kartų, skelbimų ir ataskaitų pildymo klausimais – 964 kartus, darniųjų pirkimų klausimais – apie 400 kartų.

11 pav. Tarnybos suteiktos konsultacijos

Pirkimų vykdytojai bei tiekėjai įvertino 3 271 Tarnybos elektroniniu paštu suteiktą konsultaciją, vidutinis visų Tarnybos teiktų konsultacijų įvertinimo balas – 9,53 (iš 10 galimų).

Metodinė pagalba CVP IS naudotojams

Siekdama užtikrinti CVP IS naudotojų sklandų darbą su sistema, Tarnyba 2022 m., atlikusi CVP IS atnaujinimus, pakeitimus, atnaujino ir paskelbė šią mokomąją medžiagą:

Pirkimo vykdytojams:

- Kaip pavišinti žodines sutartis (importuojant duomenis);
- Prisijungimas prie atestacijos sistemos;
- Ribotas projekto konkursas;
- Kaip pavišinti sutartis su skirtingomis naršyklėmis;
- Kvalifikacijos vertinimo sistemos pirkimas;
- Pirkimo dokumentų viešinimas, kai pasiūlymai teikiami ne CVP IS priemonėmis;

Tiekėjams:

- Tiekėjų naudotojų prieigų panaikinimas;
- Kaip atsiimti pasiūlymą;
- Kaip pateikti projektą projekto konkursui;
- Pirkimo savininko keitimas;
- Tiekėjo naudotojų įtraukimas į pirkimo komandą.

Teisėkūra

2022 m. Tarnybos atstovai aktyviai įsitraukė į VPĮ, PĮ bei KĮ svarstymo procesą. Tarnybos atstovai teikė siūlymus, organizavo pirkimų vykdytojų ir suinteresuotų institucijų diskusijas, kad būtų rasti visoms pušems priimtini sprendimai. 2022 m. gruodžio 29 d. Lietuvos Respublikos Prezidentas pasirašė minėtus įstatymus (įsigaliojo nuo 2023 m. sausio 1 d.). Pakeitimais siekta efektyvinti pirkimų vykdymą – paprastintos ir pagreitinotos tiekėjo pasiūlymo vertinimo procedūros dėl atitikties nacionaliniam saugumui, supaprastintų pirkimų atvejais pirkimų vykdytojams sumažinta administracinė našta leidžiant nenutraukti pirkimo ir pakeisti pirkimo sąlygas, taip pat supaprastintuose pirkimuose sumažėjo subjektų, kuriuos reikia patikrinti dėl pašalinimo pagrindų nebuvimo, dėl to pirkimo procedūros turėtų būti vykdomos veiksmingiau ir greičiau. Siekiant pirkimų skaidrumo, įstatymuose įtvirtinta galimybė suformuoti atskiras komisijas ne tik pirkimo procedūros vykdymo etapui, bet ir pasirengimo pirkti, ginčų nagrinėjimo ar sutarties vykdymo etapams vykdyti. Tikimasi, kad daugiau skaidrumo pirkimams suteiks ir kita nauja nuostata – galimybė Tarnybai tvirtinti tipines sutarčių sąlygas. Šias sąlygas Tarnyba yra numaciusi parengti 2023 metais. Tikimasi, kad šios tipinės sutarčių sąlygos sudarys prielaidas rinkos dalyviams dalyvauti pirkimuose pagal vienodas, abiem sutarties šalims subalansuotas sąlygas.

Lietuvos Respublikos Seimui priėmus VPĮ pakeitimus, Tarnyba atitinkamai priėmė naujus teisės aktus: patvirtino Nacionalinio saugumo atitikties deklaraciją bei Pasiūlymų patikslinimo, papildymo ar paaiškinimo taisykles, atnaujino dar 12 anksčiau patvirtintų teisės aktų.

Kaip ir kiekvienais metais, Tarnybos specialistai 2022 m. nagrinėjo Tarnybai pateiktų kitų teisės aktų, tiesiogiai neregamentuojančių viešųjų pirkimų, tačiau galinčių turėti jiems tiesioginės įtakos, pakeitimų projektus ir teikė siūlymus bei pastabas dėl jų nuostatų.

Įgyvendinant uždavinį – **Didinti viešųjų pirkimų skaidrumą ir efektyvumą** – gerokai pagelbėjo besiruošiant 2023 m. įsigaliojusiam viešųjų pirkimų specialistų, dalyvaujančių komisijos darbe, atestavimui įdiegta virtuali atestacijos sistema, parengti ir į minėtą sistemą įkelti atestuojant specialistus naudojami testo klausimai. Klausimai rengti atsižvelgiant į 2022 m. parengtą Pirkimų specialistų žinių patikrinimo reikalavimų ir mokymo modulių dokumentą, kuriame iš viso numatyta 20 mokymo temų ir modulių, apibrėžiančių žinias, kurias turi turėti egzaminą laikantis viešųjų pirkimų specialistas.

Pirkimų dalyvių kvalifikacijos, susijusios su darniaisiais pirkimais, kėlimas mokymų, konsultacijų ir metodinių priemonių pagalba

Darniųjų viešųjų pirkimų plėtra Lietuvoje – vienas iš Strateginiame veiklos plane nustatytų veiklos prioritetų, kurio siekti buvo numatyta kuriant darniųjų pirkimų metodinės pagalbos priemones ir įrankius, didinant informacinę sklaidą, siekiant stiprinti viešųjų pirkimų dalyvių kompetencijas darniųjų pirkimų srityje, taip pat atliekant darniųjų pirkimų sistemos stebėjamą, analizę ir tobulinimą, siekiant efektyvesnio darniųjų pirkimų vykdymo Lietuvoje.

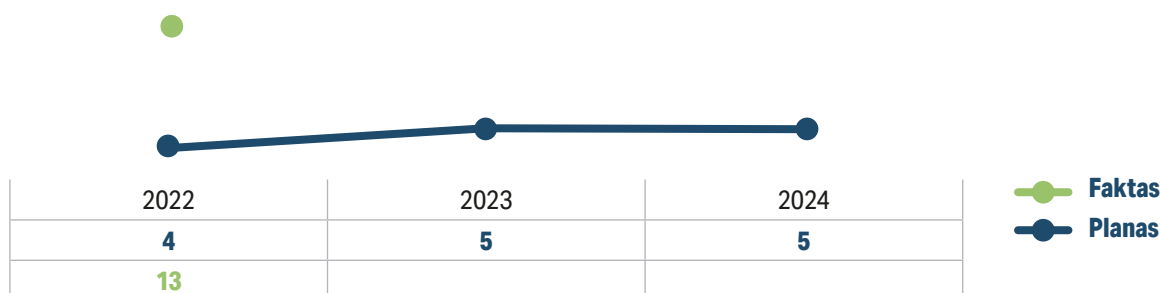
Uždaviniui – **Didinti viešųjų pirkimų skaidrumą ir efektyvumą** – įgyvendinti Tarnyba numatė priemonę – **Pirkimų dalyvių kvalifikacijos, susijusios su darniaisiais pirkimais, kėlimas mokymų, konsultacijų ir metodinių priemonių pagalba**, o jos vykdymo pažangos nuo 2022 m. stebėsenai numatyti rodikliai. Atsižvelgiant į tai, kad tik nuo 2021 m. birželio 21 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė nustatė valstybės strateginius tikslus žaliųjų pirkimų srityje⁹ ir 2021 m. rugsėjo 30 d. buvo priimti VPĮ pakeitimai¹⁰, kuriais pirkimų vykdytojai yra įpareigojami siekti, kad vykdant pirkimus būtų skatinama inovatyvių produktų pasiūla, daromas kuo mažesnis neigiamas poveikis aplinkai ir būtų prisidedama prie socialinių klausimų sprendimo, 2020 m. ir 2021 m. atskiri strateginiai rodikliai, susiję su darniaisiais pirkimais, nustatyti nebuvo. Informacija teikiama tik apie 2022 m. pasiektus rodiklius ir jų reikšmes.

Metodinių priemonių rengimas ir mokymai

2022 m. Tarnyba parengė ir viešai paskelbė naujas pirkimų vykdytojams skirtas metodines priemones darniųjų pirkimų temomis: inovatyvių viešųjų pirkimų gaires, tiekėjų etikos kodeksą, aplinkos apsaugos vadybos sistemos reikalavimus, atmintinę tiekėjams apie žaliuosius pirkimus, ką reikia žinoti apie pirmo tipo ekologinius ženklus, išaiškinimą apie taksi ir pavėžėjimo paslaugų pirkimus, minimalių aplinkos apsaugos kriterijų taikymą perkant medicininę elektros ir elektroninę įrangą. Taip pat skelbė tiekėjų ir kitų pirkimų vykdytojų žaliųjų pirkimų gerąją patirtį apie elektrinių autobusų viešuosius pirkimus, pakartotinių medžiagų panaudojimą naujai statybai ir kt. Tarnyba ne rečiau kaip kartą per ketvirtį tarp pirkimų vykdytojų platino žaliųjų pirkimų naujienlaiškį, informuodama apie žaliųjų pirkimų aktualijas. Taip pat buvo atnaujintos anksčiau skelbtos lengvųjų automobilių pirkimo gairės. Iš viso parengta ir (arba) atnaujinta 13 tokių metodinių priemonių.

Strateginiame veiklos plane numatyto rodiklio – *Parengtos ir (arba) atnaujintos metodinės priemonės (vnt.)* – planuota reikšmė buvo pasiekta ir gerokai viršyta (planuota 4, pasiekta – 13) (žr. 12 pav.). Didžioji dalis parengtų metodinių priemonių buvo būtent apie žaliuosius pirkimus, o juos vykdant yra siekiama valstybės strateginių tikslų, todėl metodinė pagalba apie aplinkos apsaugos kriterijų taikymą pirkimuose yra reikšmingas įrankis siekiant žaliosios pertvarkos ir Europos žaliojo kurso įgyvendinimo.

12 pav. Parengtos ir (arba) atnaujintos metodinės priemonės (vnt.)

⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu nustatyti šie žaliųjų pirkimų tikslai: 2022 m. ne mažiau kaip 50 proc. visų pirkimų skaičiuojant pagal vertę ir nuo 2023 m. – ne mažiau 100 proc. pirkimų turi būti atlikti taikant žaliųjų pirkimų reikalavimus.

¹⁰ <https://www.e-tar.lt/portal/legalAct.html?documentId=b9a45bf02d7611ec992fe4cd4fceb5666>

Siekdama kelti pirkimų dalyvių darniųjų pirkimų kvalifikaciją, Tarnyba 2022 m. numatė organizuoti ne mažiau kaip du renginius, o šios veiklos įgyvendinimo stebėsenai numatė rodiklį *Tarnybos įvykdytų renginių skaičius (vnt.)*. Planuota rodiklio reikšmė (2) buvo pasiekta ir viršyta.

2022 m. Tarnyba organizavo 2 didelius ir 12 mažesnių renginių, susijusių su darniaisiais pirkimais:

- pirmą kartą vyko renginys – viešųjų pirkimų „**Žalioji mugė 2022**“, subūrusi viešuosiuose pirkimuose dalyvaujančius tiekėjus ir pirkimų vykdytojus iš visos Lietuvos. Šiuo renginiu siekta pirkimų rinkos dalyviams atverti darnių sprendimų galimybes, pademonstruoti, ką ir kaip galima pirkti žaliai, kad būtų prisidėta prie Lietuvos aplinkosauginių tikslų įgyvendinimo. Pristatyti savo žaliai gaminamų prekių ir paslaugų susirinko per 30 tiekėjų, standuose jie demonstravo įvairią produkciją: nuo darniųjų statybinių medžiagų, ekologiškų maisto produktų iki elektra varomo, Lietuvoje pagaminto autobuso. Renginio dalyviai taip pat galėjo klausytis su žaliaisiais pirkimais susijusių pranešimų. Žaliojoje mugėje iš viso apsilankė apie 300 dalyvių;
- suorganizuoti tiesioginiai dviejų dienų žaliųjų pirkimų mokymai visiems pirkimų vykdytojams, papildomai vyko tiesioginė mokymų transliacija **Tarnybos „Youtube“ kanale**. Į mokymus buvo pakviesti energijos efektyvumo ir aplinkosaugos sistemų sertifikavimo srities išorės ekspertai. Mokymų dalyviai atliko praktines užduotis. Mokymuose dalyvavo ir tiesioginę transliaciją stebėjo maždaug 375 dalyviai. Mokymų vaizdo įrašai taip pat pasiekiami **Tarnybos „Youtube“ kanale**;
- suorganizuoti 9 mažesni renginiai-mokymai darniųjų pirkimų temomis pirkimų vykdytojams ir tiekėjams. Nuotoliniai ir kontaktiniai mokymai rengti: 1) konkrečioms pirkimų vykdytojams; 2) pagal sektorių, pavyzdžiui, švietimo sektoriaus, krašto apsaugos sektoriaus, savivaldybių asociacijos, savivaldybių kontrolierių ir audito tarnybų atstovams; 3) tiekėjams. Mokymuose iš viso buvo sulaukta apie 950 dalyvių;
- pirkimų vykdytojams ir tiekėjams teiktos konsultacijos darniųjų pirkimų klausimais trijuose atvirų durų formato renginiuose. Taip pat pirkimų vykdytojams buvo teikiamos individualios konsultacijos „MS Teams“ platformos priemonėmis konkrečiais su darniaisiais pirkimais susijusiais klausimais, pavyzdžiui, dėl žaliųjų pirkimų statistikos, aplinkos apsaugos vadybos standartų taikymo pirkimuose, degalų bei statybos techninio prižiūrėtojo paslaugų pirkimų, maisto paslaugų, rangos darbų pirkimų, inovatyvaus pirkimo techninės specifikacijos parengimo, pirkimo būdo parinkimo ir pan. Iš viso atvirų durų formato renginiuose ir per individualias konsultacijas pakonsultuota apie 40 organizacijų bei tiekėjų.

2022 m. darniųjų pirkimų svarba akcentuota ir 8 (aštuoniuose) jungtinio Tarnybos komandos turo po Lietuvą mokymuose dėl privalomo nuo 2023 m. viešųjų pirkimų centralizavimo savivaldybėse. Mokymuose dalyvavo 350 dalyvių iš visų (60) savivaldybių.

Taip pat Tarnybos atstovai skaitė pranešimus: 1) apie ekonominio naudingumo kriterijus statybos darbų pirkimuose, pristatyti kokybiniai kriterijai, dalis iš jų aplinkosauginiai; 2) pasidalino gerąja Lietuvos ir užsienio šalių žaliųjų pirkimų patirtimi bei problemineis vykdymo aspektais. Bendras dalyvių skaičius – apie 100.

Pirkimų vykdytojai bei tiekėjai įvertino atvirų durų formato renginių metu ir per konsultavimo platformą suteiktas konsultacijas darniųjų pirkimų klausimais: **vidutinis konsultacijų įvertinimo balas – 9,76 (iš 10 galimų)**.

2022 m. konsultavimo platforma *klausk.vpt.lt* buvo papildyta 21 dažniausiai užduodamu žaliųjų pirkimų srities klausimu. Kad būtų patogiau, naujieji klausimai yra suskirstyti į potemes: „Aplinkos apsaugos vadybos sistemos reikalavimai“ ir „Žaliųjų pirkimų ataskaitos ir statistika“.

Žaliųjų pirkimų vykdymo pažanga¹¹

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 21 d. nutarime Nr. 1133 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 8 d. nutarimo Nr. 804 „Dėl nacionalinės žaliųjų pirkimų įgyvendinimo programos patvirtinimo“ ir jį keitusių nutarimų pripažinimo netekusiais galios“¹², kurio nauja redakcija įsigaliojo nuo 2021 m. liepos 1 d., pirkimų vykdytojams nustatyta siektina 2022 m. žaliųjų pirkimų rodiklio reikšmė – ne mažiau kaip 50 proc. visų pirkimų skaičiuojant pagal vertę turi būti atlikti taikant žaliųjų pirkimų reikalavimus – buvo pasiekta. 2022 m. žaliųjų pirkimų vertė sudarė 60,2 proc. bendros pirkimų, kuriuos vykdant

11 Žaliųjų pirkimų vykdymo rezultatų analizė atlikta palyginus 2021 m. ir 2022 m. fiksuotus pirkimų duomenis: 2021 m. duomenų fiksavimo data yra 2022 m. vasario 28 d., 2022 m. – 2023 m. kovo 2 d.

12 <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.7BD90628EAE1/asr>

galėjo būti taikomi žaliųjų pirkimų reikalavimai, vertės, t. y. neįskaitant teisės aktuose numatytų žaliųjų pirkimų reikalavimų taikymo išimčių.

2022 m., palyginti su 2021 m., 44 procentinėmis dalimis išaugo žaliųjų pirkimų vertės dalis nuo bendros pirkimų, kuriuos vykdant galėjo būti taikomi žaliųjų pirkimų reikalavimai, vertės; atitinkamai žaliųjų pirkimų skaičius išaugo 9,9 procentinėmis dalimis (žr. 13 ir 14 pav.).

2022 m., palyginti su 2021 m., 47,4 procentinėmis dalimis išaugo žaliųjų pirkimų (produktai, kurių pirkimams taikyti minimalūs aplinkos apsaugos kriterijai, perkami iš produktų sąrašo¹³), vertės dalis nuo bendros pirkimų (produktai, kurių pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai, perkami iš produktų sąrašo), vertės; atitinkamai žaliųjų pirkimų skaičius išaugo 34,1 procentinėmis dalimis (žr. 17 ir 18 pav.).

2022 m., palyginti su 2021 m., žaliųjų pirkimų vertės pasiskirstymas pagal pirkimo objekto rūšis (prekės, paslaugos ir darbai) beveik nesikeitė, o pagal žaliųjų pirkimų skaičių išaugo paslaugų, kurioms įsigyti buvo taikomi aplinkosauginiai kriterijai, procentinė dalis skaičiuojant nuo visų žaliųjų pirkimų skaičiaus (žr. 21 ir 22 pav.).

2022 m. žaliuosius pirkimus vykdė 5, o 2021 m. – 4 CPO. 2022 m., palyginti su 2021 m., 22,1 procentinėmis dalimis išaugo per CPO vykdytų žaliųjų pirkimų vertės dalis nuo bendros per CPO vykdytų pirkimų, kuriuos vykdant galėjo būti taikomi žaliųjų pirkimų reikalavimai, vertės; atitinkamai žaliųjų pirkimų skaičius išaugo 30,2 procentinėmis dalimis (žr. 25 ir 26 pav.).

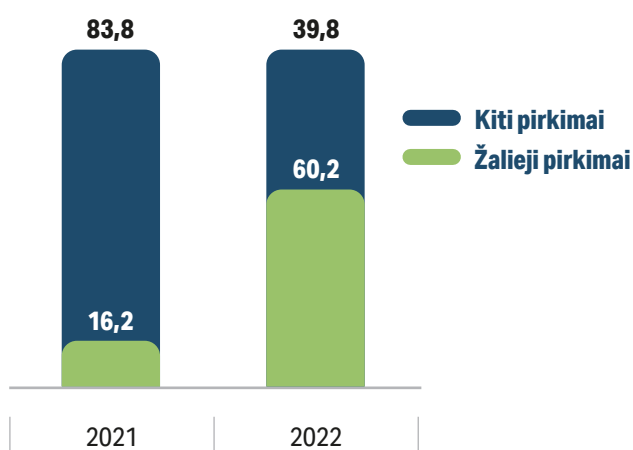
2022 m., palyginti su 2021 m., daugiau nei ketvirtadaliu išaugo pirkimų vykdytojų, vykdžiusių žaliuosius pirkimus, skaičius: 2021 m. – 1 707, 2022 m. – 2 161 (žr. 27 pav.). Tokių pirkimų vykdytojų dalis nuo bendro pirkimų vykdytojų skaičiaus padidėjo 16,6 procentinėmis dalimis: 2022 m. žaliuosius pirkimus vykdė ir sutartis sudarė 68,8 proc. (2 161) visų 2022 m. pirkimus vykdžiusių pirkimų vykdytojų, kurie vykdydami pirkimus turėjo taikyti žaliųjų pirkimų reikalavimus, skaičiaus (3 141), atitinkamai 2021 m. – 52,2 proc. (žr. 28 pav.).

2022 m. vykdytų žaliųjų pirkimų rezultatai¹⁴

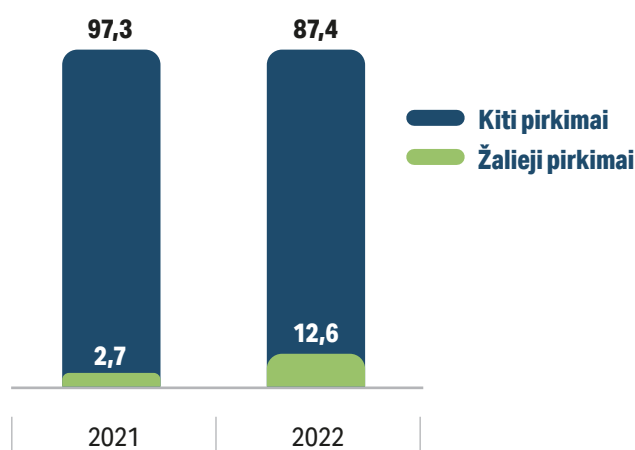
Žaliųjų pirkimų apimtis (vertė, skaičius)

2022 m. bendra pirkimų vykdytojų vykdytų žaliųjų pirkimų vertė (4 690,1 mln. Eur) sudarė 60,2 proc. bendros pirkimų, kuriuos vykdant galėjo būti taikomi žaliųjų pirkimų reikalavimai, vertės (7 786,4 mln. Eur), atitinkamai bendras žaliųjų pirkimų skaičius (18 291) sudarė 12,6 proc. bendro pirkimų skaičiaus (145 259) (žr. 13 ir 14 pav.).

13 pav. 2021–2022 m. vykdytų žaliųjų pirkimų vertė, proc.

14 pav. 2021–2022 m. vykdytų žaliųjų pirkimų skaičius, proc.

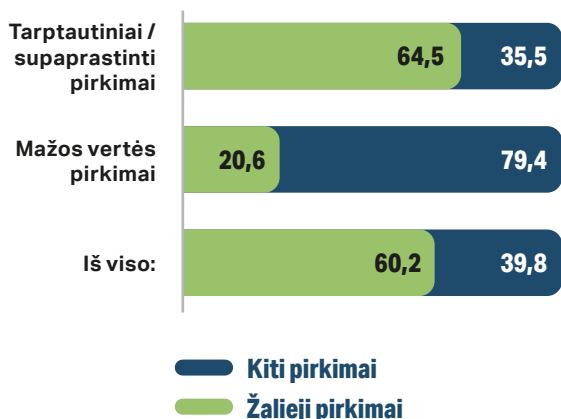
13 <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.4B60A8C9678B> (Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2021 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. D1-765 redakcija, galiojusi iki 2022 m. gruodžio 31 d.).

14 T. p., kaip 11.

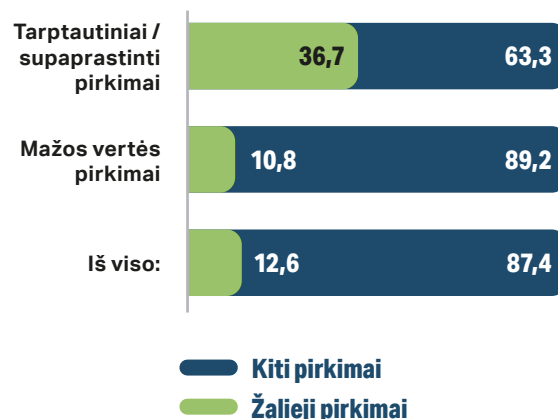

2022 m. tarptautinių ir supaprastintų žaliųjų pirkimų vertė (4 535,0 mln. Eur) sudarė 64,5 proc. visų tarptautinių ir supaprastintų pirkimų, kuriuos vykdant galėjo būti taikomi žaliųjų pirkimų reikalavimai, vertės (7 032,0 mln. Eur), atitinkamai tarptautinių ir supaprastintų žaliųjų pirkimų skaičius (3 668) sudarė 36,7 proc. bendro tarptautinių ir supaprastintų pirkimų skaičiaus (10 008). 2022 m. mažos vertės žaliųjų pirkimų vertė (155,1 mln. Eur) sudarė 20,6 proc. mažos vertės pirkimų, kuriuos vykdant galėjo būti taikomi žaliųjų pirkimų reikalavimai, vertės (754,4 mln. Eur), atitinkamai mažos vertės žaliųjų pirkimų skaičius (14 623) sudarė 10,8 proc. bendro mažos vertės žaliųjų pirkimų skaičiaus (135 251) (žr. 15 ir 16 pav.).

15 pav. 2022 m. vykdytų žaliųjų pirkimų vertės pasiskirstymas, proc.

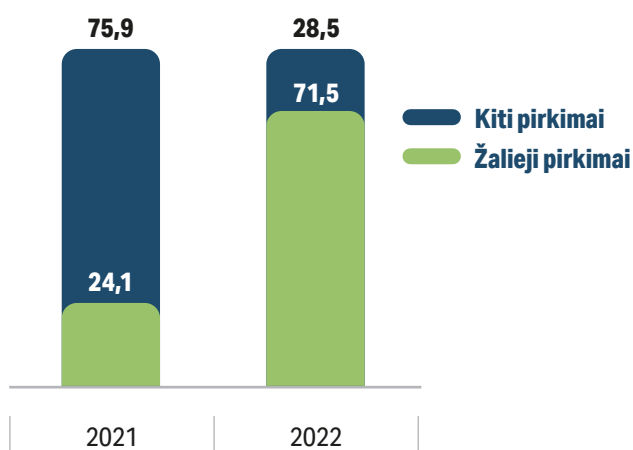
16 pav. 2022 m. vykdytų žaliųjų pirkimų skaičiaus pasiskirstymas, proc.

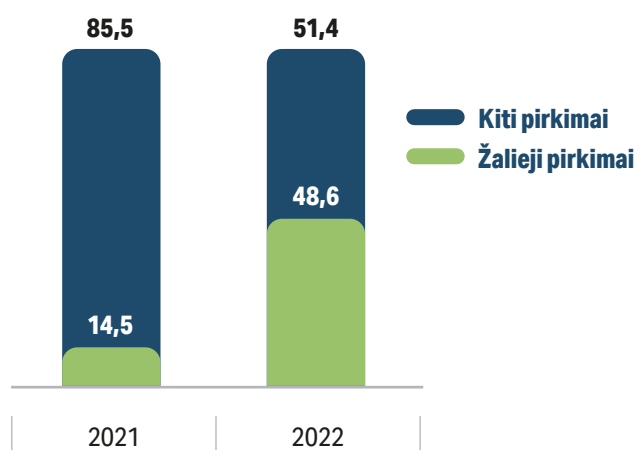
Žaliųjų pirkimų¹⁵ (produktai, kurių pirkimams taikyti aplinkos apsaugos kriterijai, perkami iš produktų sąrašo¹⁶) apimtis (vertė, skaičius)

2022 m. vykdytų žaliųjų pirkimų (produktai, kurių pirkimams taikyti aplinkos apsaugos kriterijai, perkami iš produktų sąrašo) vertė (3 072,7 mln. Eur) sudarė 71,5 proc. bendros pirkimų (produktai, kurių pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai, perkami iš produktų sąrašo) vertės (4 297,0 mln. Eur), žaliųjų pirkimų skaičius (2 176) – 48,6 proc. bendro visų pirkimų skaičiaus (4 475) (žr. 17 ir 18 pav.).

17 pav. 2021–2022 m. vykdytų žaliųjų pirkimų (produktai, kurių pirkimams taikyti aplinkos apsaugos kriterijai, perkami iš produktų sąrašo) vertė, proc.

18 pav. 2021–2022 m. vykdytų žaliųjų pirkimų (produktai, kurių pirkimams taikyti aplinkos apsaugos kriterijai, perkami iš produktų sąrašo) skaičius, proc.

¹⁵ Tarptautiniai ir supaprastinti (be mažos vertės) pirkimai.

¹⁶ T. p. kaip 13.

2022 m. didžiausią žaliųjų pirkimų vertės dalį pagal produktus sudarė degalų – 92,8 proc., kelių tiesimo ir kelio ženklų – 91,2 proc. žalieji pirkimai (produktai, kurių pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai, perkami iš produktų sąrašo) (žr. 19 pav.); pagal pirkimų skaičių dažniausi buvo mobiliųjų telefonų ir mobiliųjų telefonų įkroviklių žalieji pirkimai – 76,9 proc. (žr. 20 pav.).

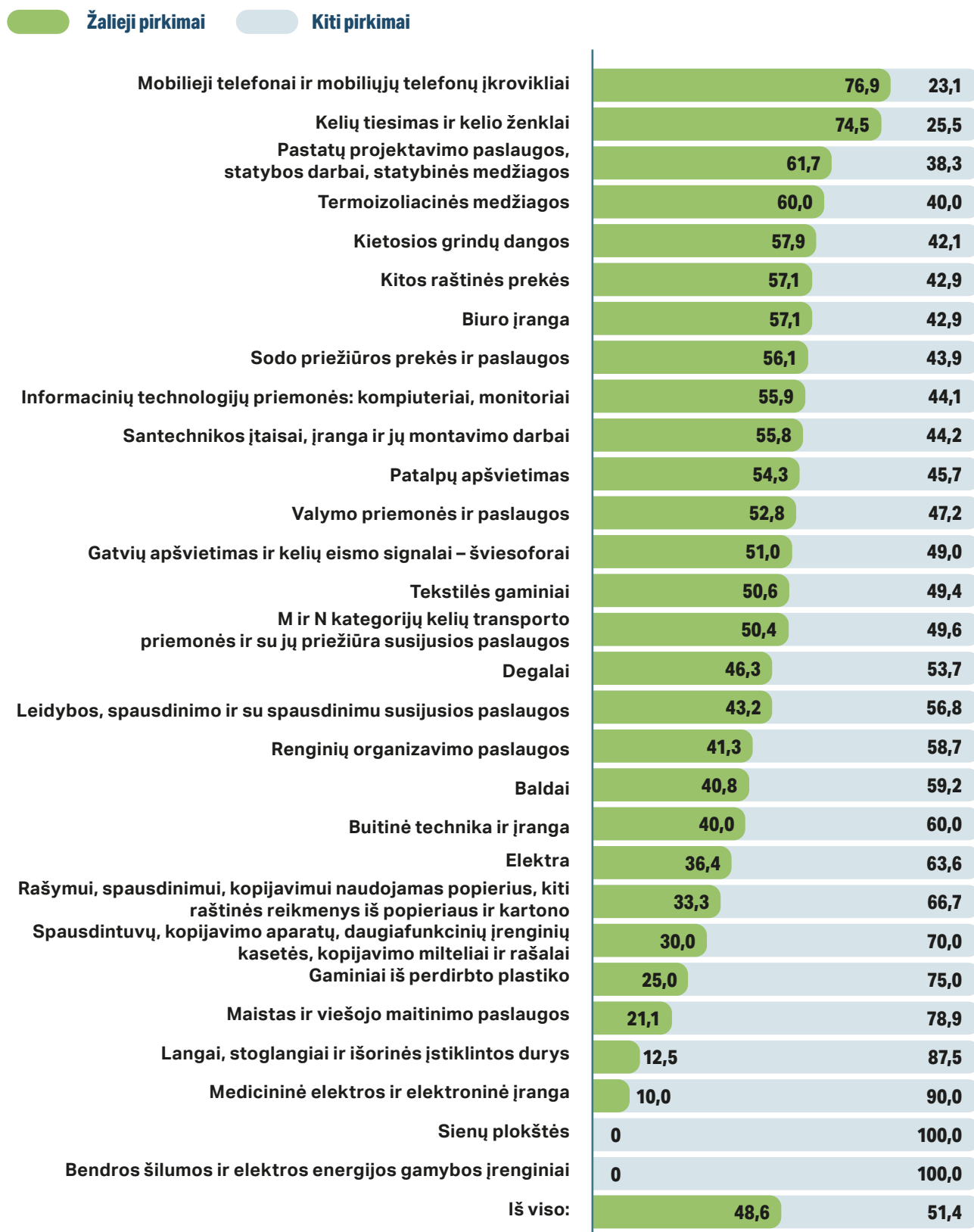
19 pav. **2022 m. vykdytų žaliųjų pirkimų (produktai, kurių pirkimams taikyti aplinkos apsaugos kriterijai, perkami iš produktų sąrašo) vertės pasiskirstymas pagal produktus, proc.**

20 pav. **2022 m. vykdytų žaliųjų pirkimų (produktai, kurių pirkimams taikyti aplinkos apsaugos kriterijai, perkami iš produktų sąrašo) skaičiaus pasiskirstymas pagal produktus, proc.**

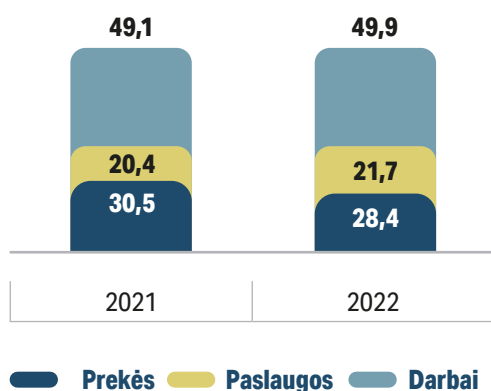

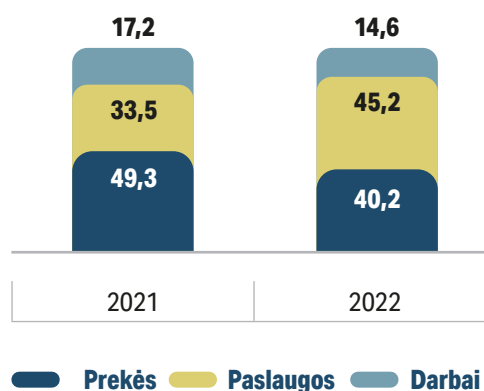
Žaliųjų pirkimų vertės ir skaičiaus pasiskirstymas pagal pirkimo objekto rūšis (prekės, paslaugos, darbai)

Analizuojant žaliųjų pirkimų vertės pasiskirstymą pagal pirkimo objekto rūšis (prekės, paslaugos, darbai), nustatyta, kad 2022 m. daugiausia aplinkos apsaugos kriterijai buvo taikomi darbų pirkimuose, kurių vertė (2 341,0 mln. Eur) sudarė 49,9 proc. visų vykdytų žaliųjų pirkimų vertės (4 690,1 mln. Eur) (žr. 21 pav.). Analizuojant skaičiaus pasiskirstymą – daugiausia buvo paslaugų pirkimų: jų skaičius (8 265) sudarė 45,2 proc. visų vykdytų žaliųjų pirkimų skaičiaus (18 291) (žr. 22 pav.).

21 pav. 2021–2022 m. vykdytų žaliųjų pirkimų vertės pasiskirstymas pagal pirkimo objekto rūšis, proc.

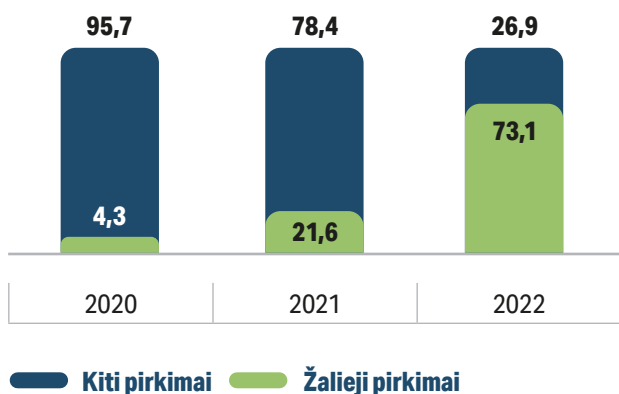
22 pav. 2021–2022 m. vykdytų žaliųjų pirkimų skaičiaus pasiskirstymas pagal pirkimo objekto rūšis, proc.

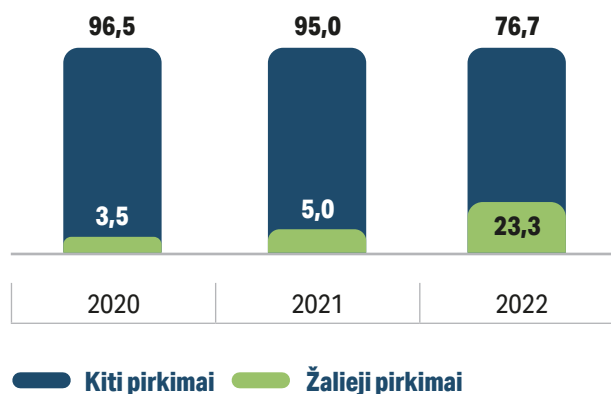
Statybos sektoriuje įvykdytų žaliųjų pirkimų¹⁷ apimtis (vertė, skaičius)

2022 m. žaliųjų pirkimų, vykdytų statybos sektoriuje, vertė (2 341,0 mln. Eur) sudarė 73,1 proc. bendros pirkimų, vykdytų statybos sektoriuje, vertės (3 203,4 mln. Eur), atitinkamai žaliųjų pirkimų skaičius (2 664) sudarė 23,3 proc. bendro pirkimų, vykdytų statybos sektoriuje, skaičiaus (11 428).

23 pav. 2020–2022 m. vykdytų žaliųjų pirkimų statybos sektoriuje vertės pasiskirstymas, proc.

24 pav. 2020–2022 m. vykdytų žaliųjų pirkimų statybos sektoriuje skaičiaus pasiskirstymas, proc.

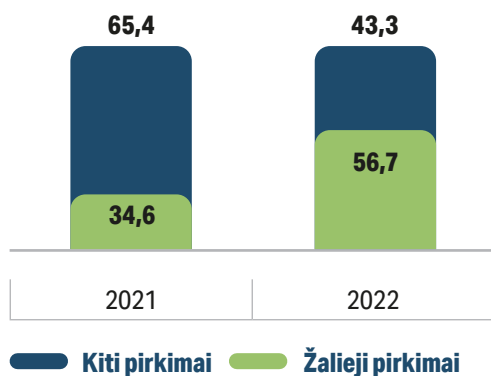
¹⁷ Tarptautiniai ir supaprastinti (įskaitant mažą vertę) pirkimai.

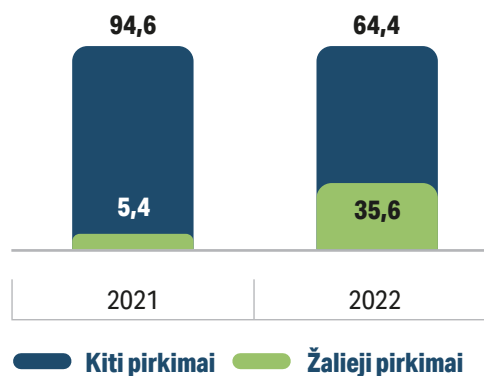
Per CPO vykdytų žaliųjų pirkimų apimtis (vertė, skaičius)

2022 m. per CPO vykdytų žaliųjų pirkimų vertė (542,3 mln. Eur) sudarė 56,7 proc. bendros per CPO vykdytų pirkimų vertės (955,8 mln. Eur), atitinkamai žaliųjų pirkimų skaičius (241) sudarė 35,6 proc. bendro per CPO vykdytų pirkimų skaičiaus (677).

25 pav. **2021–2022 m. per CPO vykdytų žaliųjų pirkimų vertė, proc.**

26 pav. **2021–2022 m. per CPO vykdytų žaliųjų pirkimų skaičius, proc.**

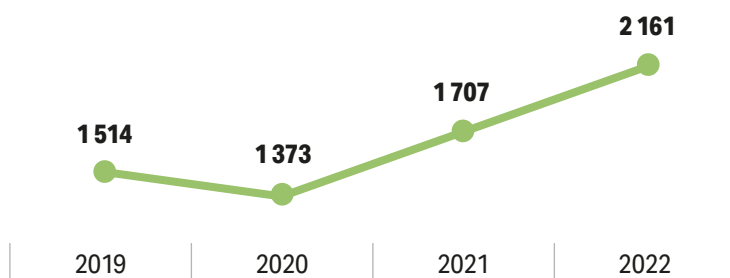
2022 m. daugiausiai žaliųjų centralizuotų pirkimų pagal vertę ir skaičių vykdyta per VšĮ CPO LT (žr. 5 lentelę).

5 lentelė. **2022 m. per CPO vykdytų žaliųjų pirkimų vertės ir skaičiaus pasiskirstymas**

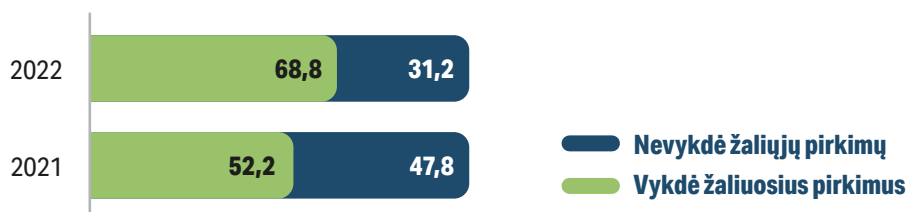
CPO pavadinimas	Žaliųjų pirkimų vertė, mln. Eur	Žaliųjų pirkimų vertė, proc.	Žaliųjų pirkimų skaičius	Žaliųjų pirkimų skaičius, proc.
VšĮ CPO LT	512,3	94,5	103	42,7
Policijos departamentas prie VRM	18,9	3,4	79	32,8
Turto valdymo ir ūkio departamentas prie VRM	5,8	1,1	38	15,8
Kalėjimų departamentas prie TM	3,9	0,7	14	5,8
Kauno miesto savivaldybės administracija	1,4	0,3	7	2,9
Iš viso:	542,3	100,0	241	100,0

Žaliuosius pirkimus vykde pirkimų vykdytojai

27 pav. **Žaliuosius pirkimus vykdytųjų pirkimų vykdytojų skaičiaus dinamika 2019–2022 m.**

2022 m., palyginti su 2021 m., žaliųjų pirkimų vykdytojų skaičius augo: 2021 m. žaliuosius pirkimus vykdė 1 707 pirkimų vykdytojai, 2022 – 2 161 (žr. 27 pav.).

28 pav. **2021–2022 m. žaliuosius pirkimus vykdžiusių pirkimų vykdytojų skaičius, proc.**

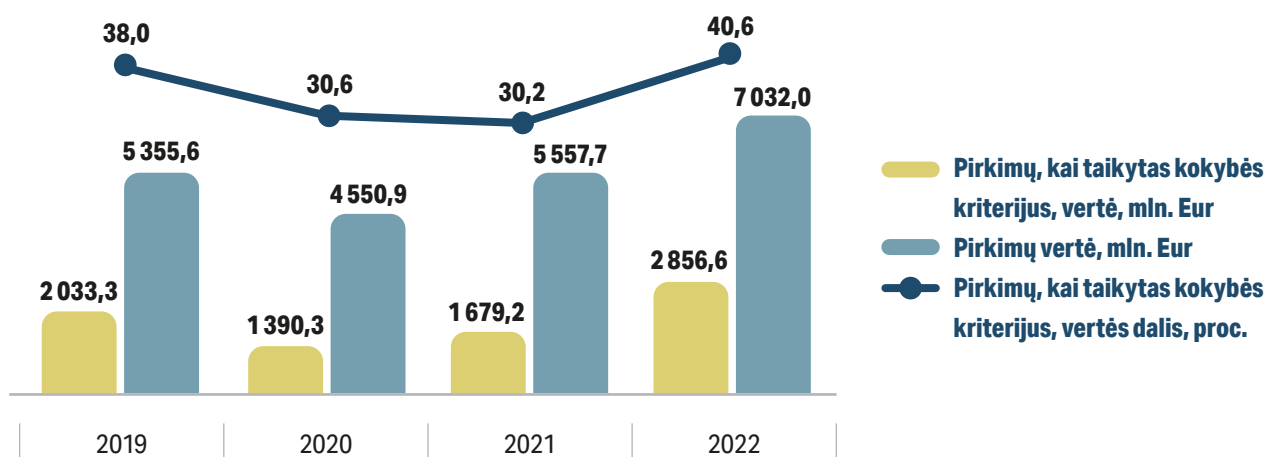
Konkurencingumo skatinimo ir ekonominio naudingumo vertinimo kriterijaus taikymo viešuosiuose pirkimuose stebėsenos rezultatai

Strateginiame veiklos plane numatytas prioritetas – *Konkurencingumo skatinimas ir ekonominio naudingumo vertinimo kriterijaus taikymo viešuosiuose pirkimuose didinimas*. Įgyvendindama šį prioritetą, Tarnyba stiprina viešųjų pirkimų dalyvių kompetencijas rengdama mokymus, įvairias metodines priemones, analitinius įrankius, skirtus patogesnei, efektyvesnei viešųjų pirkimų stebėsenai ir analizei, siekdama, kad didėtų kainos (sąnaudų) ir kokybės santykio ar sąnaudų kriterijų (toliau – kokybės kriterijai) vertinimo pagrindu vykdomų pirkimų skaičius ir pirkimų, kuriuose dalyvauja daugiau nei vienas tiekėjas, skaičius.

Pirkimų, kai taikytas kokybės kriterijus, stebėseną

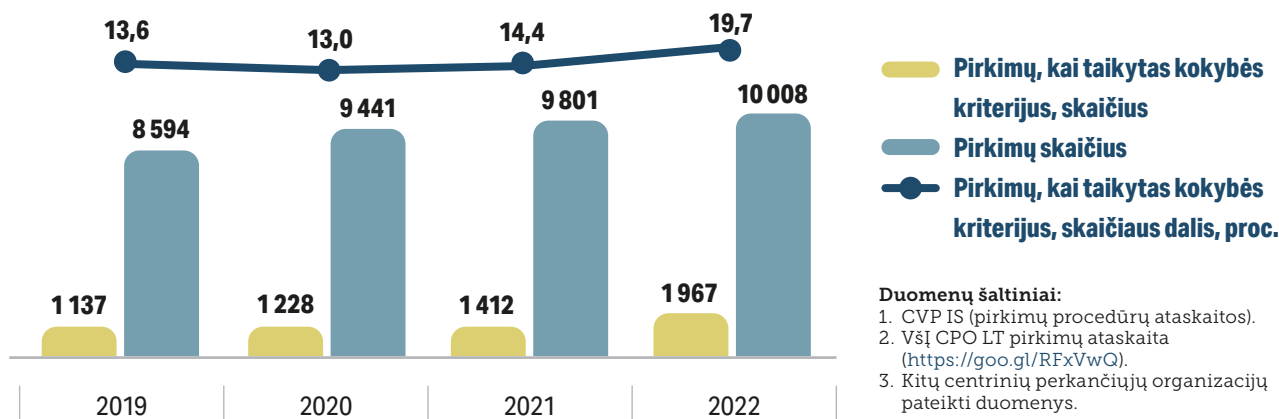
Rodiklis *Pirkimų, kai taikytas kokybės kriterijus, vertė (skaičius)* parodo, kokią dalį visų pirkimų sudaro pirkimai, kuriems taikytas kokybės kriterijus. Didesnė rodiklio reikšmė parodo, kad orientuojamasi į tam tikrus siektinus kriterijus, t. y. kokybę, naudą, aplinkos apsaugą ir t. t.

Nuo 2022 m. sausio 1 d. keitėsi perkančiosioms organizacijoms taikytina kokybės kriterijaus siektina reikšmė, apibrėžta VPĮ (toliau – klasikinio sektoriaus pirkimai) 55 str. 2 d., – „pirkimų, kuriuos atliekant ekonomiškai naudingiausias pasiūlymas išrenkamas tik pagal kainą, vertė kiekvienais kalendoriniais metais negali sudaryti daugiau kaip 50 procentų bendros perkančiosios organizacijos pirkimų vertės“ (iki 2022 m. sausio 1 d. siektina reikšmė buvo 30 proc.). Perkantiesiems subjektams nustatyta siektina rodiklio reikšmė, apibrėžta PĮ (toliau – komunalinio sektoriaus pirkimai) 64 str. 2 d. nuostatomis, išliko nepakitusi – 30 proc. Nuostatų dėl kokybės kriterijaus siektinos reikšmės pokyčiai paskatino pirkimų vykdytojus 2022 m. pirkimuose dažniau taikyti kokybės kriterijų. 2022 m., palyginti su 2020 ir 2021 m., pirkimų, kai ekonomiškai naudingiausias pasiūlymas buvo išrenkamas ne vien pagal kainos kriterijų, tiek pagal pirkimų vertę, tiek pagal skaičių ryškiai padaugėjo: pagal vertę 2020–2022 m. laikotarpiu jų didėjo nuo 30,6 iki 40,6 proc., pagal skaičių – nuo 13 iki 19,7 proc. (žr. 29, 30 pav.).

29 pav. **Pirkimų, kai taikytas kokybės kriterijus, vertė**

30 pav. Pirkimų, kai taikytas kokybės kriterijus, skaičius

Atskirai analizuodami 2022 m. pasiektas rodiklių klasikinio ir komunalinio sektoriaus pirkimuose reikšmes, matome, kad klasikinio sektoriaus pirkimuose reikšmė „50 proc. pagal vertę“ nebuvo pasiekta – pirkimų, kuriuose buvo taikytas kokybės kriterijus, vertės dalis siekė 39,1 proc. Komunalinio sektoriaus pirkimuose planuota 30 proc. reikšmė buvo pasiekta ir viršyta – 43,6 proc. (žr. 31 pav.).

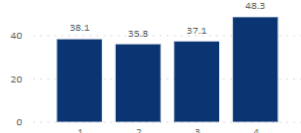
Bendros rodiklio reikšmės ir klasikinio, ir komunalinio sektoriaus pirkimų reikšmių skaičiavimas nuo 2021 m. yra automatizuotas **Švieslentėje** ir yra atnaujinamas bei vaizduojamas realiuoju laiku.

31 pav. Švieslentė. Pirkimų, kai taikytas kokybės kriterijus, vertė, proc.

Pirkimų, kai taikytas kokybės kriterijus [1], vertė, proc.

40.6

Klasikinio sektoriaus pirkimų, kai taikytas kokybės kriterijus, vertė, proc.

39.1

Komunalinio sektoriaus pirkimų, kai taikytas kokybės kriterijus, vertė, proc.

43.6

„Vieno tiekėjo“ pirkimų stebėseną

„Vieno tiekėjo“ pirkimų dalis, vidutinis pasiūlymų skaičius pirkime – pagrindiniai pirkimų konkurencingumą atspindintys rodikliai.

Tarnyba šių rodiklių skaičiavimą ir atnaujinimą realiuoju laiku nuo 2018 m. automatizavo „Vieno tiekėjo“ pirkimų stebėsenos ataskaitoje, o rodiklis „Vieno tiekėjo“ pirkimų (su atmestais pasiūlymais) skaičiaus proc., nuo 2021 m. vaizduojamas ir **Švieslentėje**. Šis rodiklis parodo pirkimų dalį, kai konkurse buvo gautas vienas pasiūlymas, t. y. dalyvavęs vienintelis tiekėjas neturėjo konkurencijos.

Rodiklis skaičiuojamas pagal CVP IS skelbiamose pirkimo procedūrų ataskaitose nurodytą gautų ir atmestų pasiūlymų pirkimo objekto daliai skaičių. Į skaičiavimus pagal šiuo metu galiojančią metodiką **neįtraukti pirkimai**, vykdyti siekiant sudaryti preliminarąsias sutartis, sukurti dinaminę pirkimų sistemą bei jų pagrindu vykdyti pirkimai, taip pat CPO centralizuotai vykdytų pirkimų duomenys, nes, vadovaujantis iki 2023 m. kovo 9 d. galiojusiomis Tarnybos direktoriaus 2021 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1S-181 patvirtinto Centrinų perkančiųjų organizacijų ataskaitų teikimo tvarkos aprašo¹⁸ (toliau – CPO duomenų teikimo aprašas) nuostatomis, CPO nebuvo įpareigosios teikti duomenis apie preliminarųjų sutarčių ir dinaminę pirkimo sistemų (toliau – DPS) pagrindu vykdytuose pirkimuose gautus ir atmestus pasiūlymus, kurie naudojami „vieno tiekėjo“ pirkimų stebėsenai. Kadangi į rodiklio skaičiavimus neįtraukiami pirkimų per CPO duomenys, jis daugiau atspindi pirkimų vykdytojų savarankiškai vykdomų pirkimų konkurencingumą.

18 <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/44f7eb2063ed11eca9ac839120d251c4>

Tarnyba, įvertinusi centralizuotų pirkimų svarbą nustatant konkurencingumą atspindinčių rodiklių reikšmes bei poreikį stebėti ne tik centralizacijos proceso plėtrą, bet ir per CPO atliekamų pirkimų konkurencingumą, papildė CPO duomenų teikimo aprašą¹⁹, renkamos informacijos apimtį išplėsdama gautų ir atmes-
tų pasiūlymų informacija.

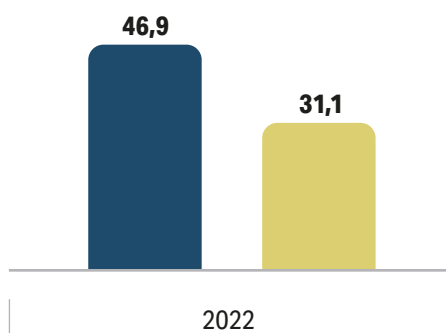
Šiuo metu Tarnyba tobulina „vieno tiekėjo“ pirkimų rodiklio skaičiavimo metodiką ir kuria naują papildomą „vieno tiekėjo“ pirkimų rodiklį, į kurio skaičiavimus bus įtraukti svarbūs trūkstami duomenų šaltiniai, leisiantys nustatyti tikslesnę šio rodiklio reikšmę, – CPO sudarytų preliminarinių sutarčių ir sukurtų DPS pagrindu vykdytų pirkimų informaciją apie gautus ir atmesčius pasiūlymus bei pirkimų vykdytojų savarankiškai sukurtų DPS pagrindu vykdytų pirkimų informaciją apie gautų pasiūlymų skaičių. Taip pat planuojama į naujai kuriamo „vieno tiekėjo“ rodiklio skaičiavimus neįtraukti neskelbiamų derybų būdu vykdytų pirkimų informacijos apie pirkime gautus pasiūlymus, peržiūrėti ir įvertinti pirkimų vykdytojų savarankiškai sudarytų preliminarinių sutarčių pagrindu vykdytų pirkimų informacijos apie gautus pasiūlymus įtraukimo į rodiklio skaičiavimus poreikį ir galimybes iki naujos informacinės sistemos SAULĖ sukūrimo.

Analizuojant „Vieno tiekėjo“ pirkimų (su atm. pasiūlym.) skaičiaus dalį, proc.“ 2020–2022 m. (žr. 32 pav.), matyti pirkimų vykdytojų savarankiškai vykdomų (be pirkimų per CPO) „vieno tiekėjo“ pirkimų rodiklio reikšmės augimas. Tam neabejotinai įtakos turėjo išorės veiksniai: COVID-19, prasidėjęs karas Ukrainoje ir šių įvykių sukelta didelė infliacija. Šie veiksniai lėmė ir pirkimų konkurencingumo sumažėjimą. Taip pat 2022 m. gerokai dažniau pirkimuose taikytas kokybės kriterijus, o tai galimai lėmė „vieno tiekėjo“ pirkimų dalies augimą, nes, pirkimuose keliant ne vien tik kainos pasiūlymų vertinimo kriterijus, bet ir reikalavimus dėl tiekėjo patirties bei kt. reikalavimus, mažėja rangovų, galinčių konkuruoti dėl tokių pasiūlymų, skaičius.

Tačiau lyginant 2022 m. pirkimų vykdytojų savarankiškai vykdytų pirkimų (be pirkimų per CPO) „vieno tiekėjo“ pirkimų rodiklio reikšmę su tarpine naujojo „vieno tiekėjo“ pirkimų, įskaitant pirkimus per CPO, rodiklio reikšmę, stebima teigiama centralizacijos įtaka pirkimų konkurencingumui – „vieno tiekėjo“ pirkimų, įskaitant pirkimus per CPO, rodiklio reikšmė beveik 16 procentinių dalių mažesnė, nei „vieno tiekėjo“ pirkimų be pirkimų per CPO rodiklio reikšmė (žr. 32 pav.).

32 pav. **Vieno tiekėjo pirkimų rodiklio be pirkimų per CPO palyginimas su tarpine rodiklio reikšme, įtraukus pirkimus per CPO**

— Vieno tiekėjo pirkimų (su atm. pasiūl.) skaičius, proc.
— Vieno tiekėjo pirkimų (su atm. pasiūl.) skaičius (su pirkimais per CPO), proc. /tarpiniai rodiklio skaičiavimo rezultatai

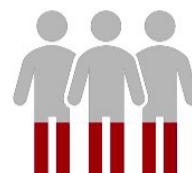

Vieno tiekėjo pirkimų (su atm. pasiūl.) skaičiaus dalis, %

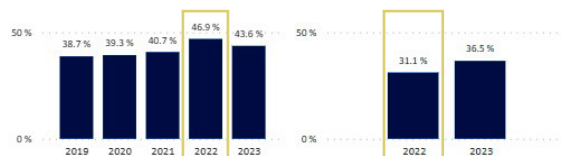

43.6 % -3.3 %

Vieno tiekėjo pirkimų (su atm. pasiūl.) skaičiaus (su pirkimais per CPO) dalis, %

36.5 % 5.4 %

19 <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/44f7eb2063ed11eca9ac839120d251c4>

Pirkimų dalyvių įgyvendinamų rekomendacijų pakeisti reglamentavimo neatitinkančius pirkimo dokumentų reikalavimus teikimas

Pažeidimų prevencija

Strateginiame veiklos plane numatyta Viešųjų pirkimų tarnybos valdymo programai įgyvendinti vienas iš nustatytų uždavinių yra **Didinti viešųjų pirkimų skaidrumą ir efektyvumą**. Viena iš uždavinio įgyvendinimo priemonių yra priemonė – *Pirkimų dalyvių įgyvendinamų rekomendacijų pakeisti reglamentavimo neatitinkančius pirkimo dokumentų reikalavimus teikimas*. Įgyvendinant priemonę, per prevencinę pirkimo dokumentų peržiūrą nustatoma, kad pirkimo dokumentai neatitinka galiojančio reglamentavimo arba jį pažeidžia, teikiamos argumentuotos rekomendacijos pakeisti pirkimo dokumentų reikalavimus arba pirkimą nutraukti. Pirkimų vykdytojams įgyvendinus rekomendacijas, užtikrinama didesnė konkurencija viešuosiuose pirkimuose ir pasiekiamas viešųjų pirkimų tikslas.

Prevencinio darbo tikslas – užkirsti kelią netinkamam pirkimų vykdymui pačioje pirkimo procedūrų vykdymo pradžioje, t. y. kad pirkimo dokumentai, kuriuose yra neaiškių ir dviprasmiškų sąlygų, būtų peržiūrėti ir tikslinami, o pirkimai, kuriuose nustatytos diskriminacinės, dirbtinai konkurenciją ribojančios sąlygos, būtų nutraukiami iki vokų su pasiūlymais atplėšimo. Siekdamą pirkimų vykdytojams padėti išvengti klaidų, netikslumų pirkimų dokumentuose bei užtikrinti tinkamą pirkimų ir pirkimų sutarčių vykdymą ateityje, Tarnyba kiekvienais metais stiprina prevencinę veiklą ir vykdo naujai paskelbtų pirkimų peržiūrą.

Tarnybos rekomendacijos suteikia galimybę pirkimų vykdytojams patiems, be atliekamų kontrolės veiksmų, ištaisyti dviprasmiškas pirkimo sąlygas ir tęsti pirkimo procedūras arba, patikslinus (pakeitus) pirkimų dokumentų nuostatas, pirkimus nutraukti ir juos paskelbti iš naujo.

2022 m. prevenciškai peržiūrėti 685 paskelbti pirkimai, kurių planuota pirkimų vertė sudarė apie 8,4 mlrd. Eur.

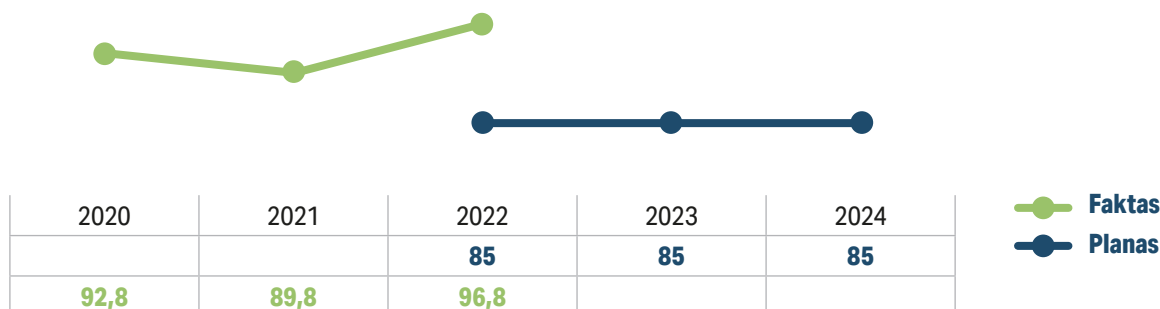
Atsižvelgiant į tai, kad vienas iš prioritetinių prevencinės pirkimų peržiūros sektorių buvo darbų pirkimai, kurie buvo atrenkami reitinguojant pirkimus pagal pirkimo vertę, didžiąją dalį 2022 m. prevenciškai peržiūrėtų pirkimų sudarė darbų pirkimai (66,4 proc.; 455 pirkimai), mažesnę dalį – prekių pirkimai (18,4 proc.; 126 pirkimai) ir paslaugų pirkimai (15,2 proc.; 104 pirkimai).

Prevenicine tvarka, atsižvelgiant į pirkimo būdą, peržiūrėti tarptautinės vertės pirkimai sudarė 94,3 proc., supaprastinti pirkimai – 5,7 proc.

Prevencinė pirkimų peržiūra parodė, kad iš 685 prevenciškai peržiūrėtų pirkimų galimi VPĮ ir PĮ (toliau – Įstatymai) ir (arba) su jų įgyvendinimu susijusių teisės aktų reikalavimų pažeidimai ir (arba) kitos pirkimo dokumentų neatitiktys buvo nustatyti 54,5 proc. visų tikrintų atvejų, t. y. 373 pirkimuose (jų vertė sudarė beveik 6,0 mlrd. Eur).

Atsižvelgdami į Tarnybos teiktas rekomendacijas, pirkimų vykdytojai 361 iš 373 atvejų (96,8 proc.) pirkimo dokumentų nuostatas patikslino arba pirkimus nutraukė, t. y. atsižvelgė į Tarnybos rekomendacijas, o tai lėmė, jog nebuvo poreikio imtis tolesnių kontrolės veiksmų. Planuota rodiklio reikšmė buvo pasiekta (žr. 33 pav.).

33 pav. Įgyvendintų rekomendacijų pakeisti pirkimo dokumentų sąlygas dalis (proc.)

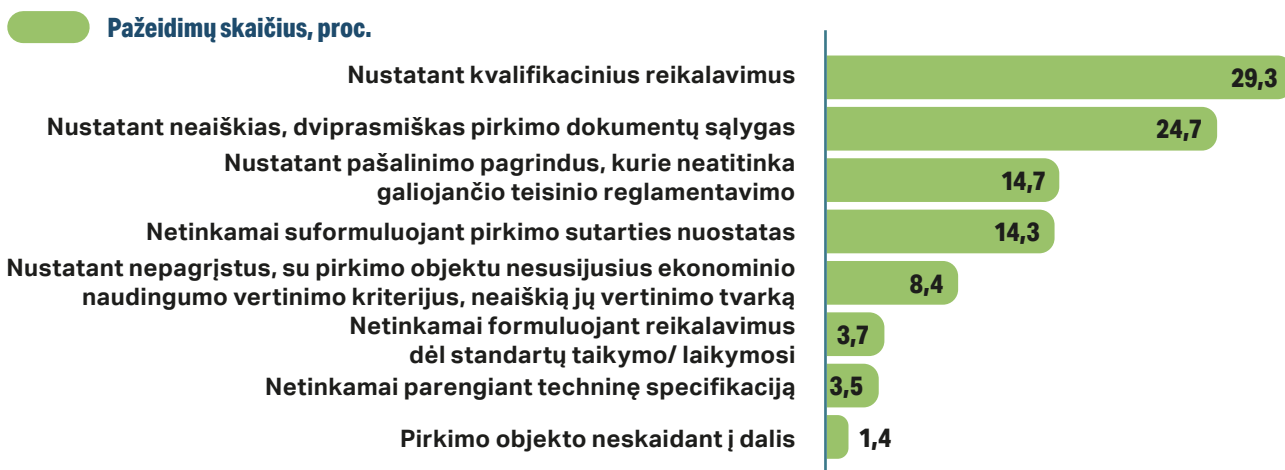

Gavę Tarnybos rekomendacijas patikslinti pirkimo dokumentų nuostatas ir tęsti pirkimo procedūras arba pakeisti pirkimo dokumentuose nustatytus reikalavimus ir nutraukti pirkimą, dalis pirkimų vykdytojų į jas neatsižvelgė (apie 3,2 proc. nuo visų peržiūrėtų pirkimų).

Tolesniems priežiūros veiksams buvo perduoti 7 pirkimai. Likusių pirkimų procedūrų vykdymas buvo stebimas iki pasiūlymų pateikimo.

Įvertinus atliktų pirkimų prevencinę peržiūrą, matyti tendencija, kad dažniausiai galimi Įstatymų ir (arba) su jų įgyvendinimu susijusių teisės aktų reikalavimų pažeidimai padaromi nustatant kvalifikacinius reikalavimus (29,3 proc. galimų pažeidimų skaičiuojant nuo bendro pažeidimų skaičiaus) ir formuluojant neaiškias, dviprasmiškas pirkimo dokumentų sąlygas (24,7 proc.) (žr. 34 pav.).

34 pav. Galimų Įstatymų ir (arba) su jų įgyvendinimu susijusių teisės aktų reikalavimų pažeidimų skaičiaus pasiskirstymas, proc.

Prevenčiškai vertinant pirkimus nustatyti galimi pažeidimai lemia nepageidaujamą rezultatą – konkurencijos mažėjimą, taip pat yra apsunkinamas smulkiojo (ar vidutinio) verslo atėjimas į pirkimus, neužtikrinamas racionalus lėšų panaudojimas, sklandus ir rezultatyvus pirkimo procedūrų ir pirkimo sutarties vykdymas.

Prevencinis darbas

Nuo 2022 m. kovo mėn. pagal Tarnybos direktoriaus įsakymu nustatytus pirkimų atrankos kriterijus (pirkimo sektorių, sritį, objektą, pirkimo būdą, pirkimo sutarties vertę ir pan.) vykdoma prevencinė pirkimų peržiūra. Taip pat prevencine tvarka tikrinami konkretūs pirkimai, kurie yra perduodami Tarnybos direktoriaus įsakymu sudarytos Pranešimų vertinimo darbo grupės. Vadovaudamasi 2022 m. patvirtintais atrankos kriterijais, Tarnyba atliko naujai paskelbtų statybos darbų pirkimų, tarptautinės vertės pirkimų, kuriais siekiama sudaryti preliminarįsias sutartis ir sukurti DPS, dokumentų prevencinę peržiūrą. Prevenčiškai peržiūrėti šie pirkimai:

- statybos darbų pirkimai – 423 (neapima statybos darbų DPS ir statybos darbų pirkimų, kuriais siekiama sudaryti preliminarįsias sutartis);
- pirkimai, kuriais siekiama sudaryti preliminarįsias sutartis, – 124 (iš jų darbų pirkimai – 9);
- pirkimai, kuriais siekiama sukurti dinamines pirkimų sistemas, – 89 (iš jų darbų pirkimai – 11).

Pagal Pranešimų vertinimo darbo grupės pavedimą atlikta 16 pirkimų prevencinė peržiūra.

Statybos darbų pirkimų prevencinė peržiūra

Prevenčiškai peržiūrėtų statybos darbų pirkimų vertė sudaro 1 301 517 689,2 Eur be PVM. Peržiūrėjus 423 statybos darbų pirkimų dokumentus, pirkimų vykdytojams pateiktos 247 rekomendacijos tikslinti ir (arba) keisti pirkimo dokumentų nuostatas. Dažniausiai rekomendacijos teiktos dėl:

- pirkimo dokumentuose nustatytų kvalifikacijos reikalavimų;
- pirkimo sutarties nuostatų;
- ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo vertinimo kriterijų ir vertinimo tvarkos bei sąsajumo su pirkimo sutarties vykdymu;
- pašalinimo pagrindų;
- aplinkosaugos standartų tinkamo taikymo.

Atsižvelgdami į Tarnybos teiktas rekomendacijas, pirkimų vykdytojai 242 iš 247 atvejų (98 proc.) pirkimo dokumentų nuostatas patikslino ir tęsė pirkimo procedūras arba priėmė sprendimą pirkimą nutraukti ir pirkimą skelbti iš naujo, t. y. Tarnybos rekomendacijas įvykdė.

Įvertinus statybos darbų pirkimų prevencinės peržiūros rezultatus, matyti, kad dažnu atveju darbų pirkimuose buvo keliami neproporcingi pirkimo objektui kvalifikacijos reikalavimai, pirkimo sutarčių projektuose nebuvo nustatyta kainos (įkainių) perskaičiavimo (indeksavimo) tvarka ir nenumatyta galimybė pratęsti darbų atlikimo terminą. Trumpesnis darbų atlikimo terminas dažnai buvo pasirenkamas kaip vienas iš kokybės vertinimo kriterijų. Nustatant ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo vertinimo kriterijų lyginamuosius svorius, nebuvo įvertinta, kokia gali būti kiekvieno balo „kaina“, kiek daugiau pirkimo vykdytojas linkęs mokėti už kokybę, kokią papildomą ekonominę naudą suteiks laimėjusio tiekėjo prisiimti išsipareigojimai. Be to, pirkimo sutartyse nenustatomos sankcijos už tiekėjo pasiūlyme nurodytų išsipareigojimų nevykdymą arba netinkamą vykdymą.

Pirkimų, kurių pagrindu siekiama sudaryti preliminarįsias sutartis, dokumentų prevencinė peržiūra

2022 m. prevenciškai peržiūrėtų 124 pirkimų, kurių pagrindu siekiama sudaryti preliminarįsias sutartis, vertė sudaro 970 476 055,6 Eur be PVM. Iš 124 vertintų pirkimų 81 atveju pirkimo dokumentai buvo parengti tinkamai, pastabos ir rekomendacijos nebuvo teiktos, 43 atvejais pirkimų vykdytojams pateiktos rekomendacijos tikslinti ir (arba) keisti pirkimo dokumentų nuostatas. Tarnybos teiktas rekomendacijas pirkimų vykdytojai įvykdė 41 iš 43 atvejų (95,4 proc.).

Pastebima, kad preliminarųjų sutarčių institutą dažniau taiko centrinės bei didesnės perkančiosios organizacijos, kurios dažnu atveju taip pat pasitelkia ir standartinius pirkimo dokumentus, o tai mažina klaidų riziką. Preliminarųjų sutarčių sudarymas iš esmės nepasižymi išskirtiniais ypatumais, nes pirkimų vykdytojai preliminarįją sutartį gali sudaryti atlikdami tas pačias procedūras, kurias privalo atlikti sudarydami įprastą pirkimo–pardavimo sutartį, t. y. vykdydami atvirą konkursą, vesdami skelbiamas derybas, vadovaudamiesi VPĮ ar PJ, todėl atliekant prevencinę peržiūrą buvo vertinami pirkimo dokumentuose nustatyti kvalifikacijos reikalavimai, pašalinimo pagrindai, ekonomiškai naudingiausio pasiūlymo vertinimo kriterijai bei vertinimo tvarka ir jų sąsajumas su sutarties vykdymu, aplinkos apsaugos (žalieji) kriterijai ir kt.

Dažniausiai nustatomi galimi įstatymų pažeidimai susiję būtent su kvalifikaciniais reikalavimais, ekonominio naudingumo kriterijais. Galimi pažeidimai, susiję vien su preliminariosiomis sutartimis, t. y. preliminarųjų sutarčių ir jų pagrindų sudaromų pagrindinių sutarčių nuostatomis ir jų neatitiktimis įstatymų reikalavimams, dažniausiai buvo nustatyti dėl neatnaujinto, atnaujinto ir iš dalies atnaujinto tiekėjų varžymosi tvarkos bei pirkimo dokumentuose nustatytos galimybės preliminariosios sutarties vykdymo metu vykdyti derybas, nors pirkimas buvo vykdomas atviro konkurso būdu.

Pirkimų, kuriais siekiama sukurti DPS, dokumentų prevencinė peržiūra

2022 m. peržiūrėtų 89 pirkimų, kuriais siekiama sukurti DPS, vertė sudaro 5 905 138 928,0 Eur be PVM. Pirkimų vykdytojams pateiktos 56 rekomendacijos tikslinti ir (arba) keisti pirkimo dokumentų nuostatas. Dažniausiai rekomendacijos teiktos dėl:

- nustatytų pašalinimo pagrindų;
- kvalifikacijos reikalavimų;
- sutarties sąlygų;
- netinkamo DPS skaidymo į prekių, paslaugų ar darbų kategorijas;
- techninės specifikacijos;
- kokybės vadybos sistemos ir aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartų;
- ekonominio naudingumo.

Atsižvelgdami į Tarnybos pateiktas rekomendacijas, pirkimų vykdytojai 53 iš 56 atvejų (94,6 proc.) rekomendacijas įvykdė.

DPS yra įrankis, leidžiantis pirkimo vykdytojui įsigyti įprastas, nesudėtingas ir plačiai rinkoje prieinamas prekes, paslaugas ar darbus, kurių charakteristikos yra visuotinai žinomos, greičiau ir efektyviau nei vykstant įprastam pirkimų procedūrai. Nustatyta, kad DPS (kaip ir preliminarinių sutarčių institutą) dažniau taiko centrinės bei didesnės perkančiosios organizacijos.

Atlikus pirkimų, kuriais siekiama sukurti DPS, dokumentų peržiūrą, pastebėta, kad pirkimų vykdytojai neskirsto DPS į prekių, paslaugų ar darbų kategorijas ir pirkimu siekia įsigyti labai plataus spektro pirkimo objektą (t. y. siekia sudaryti DPS visiems įmanomiems atvejams). Tokiais atvejais, nesuskirsčius DPS į smulkesnes kategorijas (ypač atsižvelgiant į tai, kad skirtingoms paslaugoms teikti reikalinga skirtinga kvalifikacija, leidimai, atestatai), yra ribojama tiekėjų konkurencija bei galimybė prie DPS prisijungti tiekėjams, teikiantiems tik tam tikras paslaugas ir (arba) besispecializuojantiems tam tikroje srityje. Tinkamai nesuskirsčius DPS į kategorijas, pirkimų vykdytojai kvalifikacijos reikalavimus nustato įvertinę visą (itin platų) pirkimo objektą. Tokiu atveju, neskirstant DPS į smulkesnes kategorijas, pavyzdžiui, į tam tikras panašių paslaugų kategorijas, ir kvalifikacijos reikalavimus nustatant atsižvelgiant į visą DPS objektą, yra užkertamas kelias prie DPS prisijungti mažoms ir vidutinėms specializuotoms ir tik tam tikras paslaugas teikiančioms įmonėms.

Koncesijos

Vadovaujantis KĮ nuostatomis, 2022 m. prevencine tvarka buvo įvertinta planuojamų vykdyti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės 6 projektų (koncesijos) dokumentų atitiktis KĮ nuostatomis iki jų paskelbimo. Tarnyba pateikė savo pastabas ir rekomendacijas. Suteikiančiosios institucijos 2022 m. paskelbė 5 koncesijos suteikimo procedūras.

Nepatikimų tiekėjų ir Melagingą informaciją pateikusių tiekėjų sąrašai

Tarnyba yra atsakinga už Nepatikimų tiekėjų ir Melagingą informaciją pateikusių tiekėjų sąrašų administravimą – techninę galimybę pirkimų vykdytojams viešai paskelbti nepatikimus ir melagingą informaciją pateikčius tiekėjus, tačiau visais atvejais už skelbiamos informacijos teisingumą atsakingi patys pirkimų vykdytojai.

Įstatymuose įtvirtinta galimybė nubausti tiekėją dėl netinkamo sutarties vykdymo pirkimų vykdytojai naudojami vis dažniau, o tai parodo, kad pirkimų vykdytojai, siekdami užtikrinti tinkamą sutarčių vykdymo kontrolę, netoleruoja tiekėjų, kurie nevykdo arba netinkamai vykdo sutartinius įsipareigojimus, – nutraukia su jais sutartis ir taip įvykdo Įstatymuose įtvirtintą pareigą. Tai yra viena iš efektyviausių drausminamojo poveikio priemonių sutartinių įsipareigojimų nevykdantiems tiekėjams.

Į Nepatikimų tiekėjų sąrašą 2020 m. buvo įtraukti 38 tiekėjai, 2021 m. – 46 tiekėjai, 2022 m. – 64 tiekėjai. Nepatikimų tiekėjų sąraše taip pat yra tiekėjų, kuriuos į sąrašą įtraukė skirtingi pirkimų vykdytojai, tiekėjų, su kuriais buvo nutrauktos kelios jų vykdomos sutartys.

2022 m. nutrauktų sutarčių skaičius, kai tiekėjai buvo įtraukti į Nepatikimų tiekėjų sąrašą, palyginti su 2021 m., padidėjo nuo 55 iki 95. Aktualų Nepatikimų tiekėjų sąrašą galima rasti [čia](#).

Į Melagingą informaciją pateikusių tiekėjų sąrašus 2022 m. buvo įtraukta 15 tiekėjų. Melagingą informaciją pateikusių tiekėjų sąrašą galima peržiūrėti [čia](#).

NATO skelbimai ir patikimumo deklaracijų išdavimas

Nuo 2021 m. sausio 1 d. Tarnyba vykdo jai priskirtą funkciją – atlieka Lietuvos Respublikos patikimumo deklaracijų juridiniams asmenims, norintiems dalyvauti Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos konkursuose, išdavimo pagrindų įstatyme nurodytas įgaliotos institucijos funkcijas. Nuo funkcijos vykdymo pradžios Tarnyba išdavė 37 patikimumo deklaracijas (2021 m. – 19; 2022 m. – 18). 2022 m. 2 juridiniams asmenims patikimumo deklaracijos nebuvo išduotos, o vienas juridinio asmens prašymas išduoti patikimumo deklaraciją paliktas nenagrinėtas.

Vykdydama įgaliotos institucijos funkcijas, Tarnyba savo tinklalapyje 2021 m. paskelbė 104 skelbimus apie planuojamus vykdyti NATO pirkimus, o 2022 m. – 130 skelbimų.

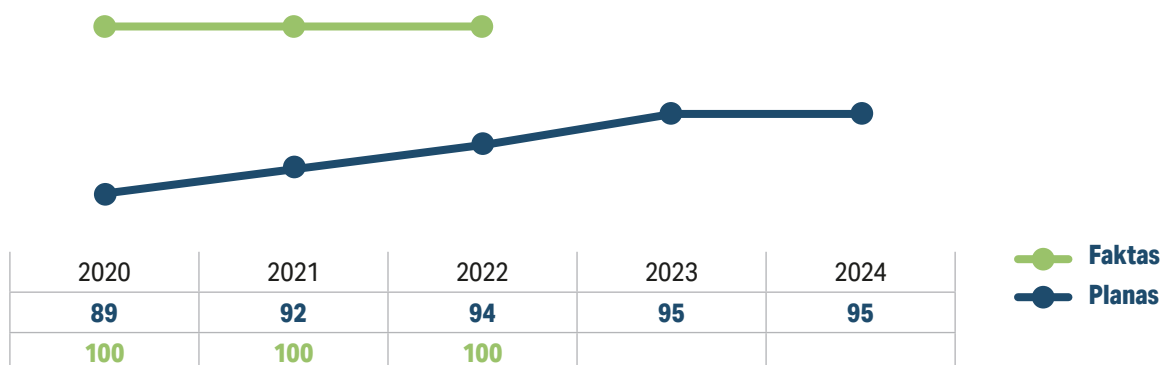

Priežiūros priemonių masto didinimas siekiant užtikrinti pirkimų procedūrų skaidrumą

Pirkimų ir sutarčių priežiūra

Tarnybos Strateginiame veiklos plane numatyta Viešųjų pirkimų tarnybos valdymo programai įgyvendinti vienas iš nustatytų uždavinių yra **Didinti viešųjų pirkimų skaidrumą ir efektyvumą**. Viena iš uždavinio įgyvendinimo priemonių – *Priežiūros priemonių masto didinimas siekiant užtikrinti pirkimų procedūrų skaidrumą*. Įgyvendinant priemonę, siekiama efektyviau panaudoti pirkimų priežiūros funkcijai skirtus žmogiškuosius resursus, Tarnybos veiklą pirmiausia orientuojant į rizikingiausių pirkimų vykdytojų veiklos (planuojant ir vykdant pirkimus bei įgyvendinant pirkimų sutartis) per tam tikrą laikotarpį tikrinimą ir pirmenybę teikiant rekomendacijoms, kaip tobulinti šią veiklą, taip pat stebėtojų teisėmis tiesiogiai dalyvaujant didelę reikšmę visuomenei turinčiuose pirkimuose ir akcentuojant vertinamų pirkimų išvadų pagrįstumą. Strateginiame veiklos plane numatyta, kad pirmiau minėto tikslo įgyvendinimo stebėseną bus vykdoma skaičiuojant vieną iš rezultato vertinimo kriterijų – **nenuginčytų vertinimo išvadų (tikrinimo ataskaitų)**, kuriose suformuluoti įpareigojimai pirkimų vykdytojams, dalį (proc.). Nustatyta, kad šis rodiklis 2022 m. turi būti ne mažesnis kaip 94 proc. Rodiklio reikšmė buvo pasiekta ir viršyta (žr. 35 pav.).

35 pav. **Nenuginčytų vertinimo išvadų (tikrinimo ataskaitų), kuriose suformuluoti įpareigojimai pirkimų vykdytojams, dalis (proc.)**

2022 m. pirkimų vykdytojams pateikta 18 įpareigojimų, iš jų: 2 įpareigojimai patikslinti pirkimo dokumentus; 3 įpareigojimai panaikinti neteisėtą sprendimą ir pakartotinai nagrinėti pasiūlymus; 5 įpareigojimai nutraukti pirkimo procedūras; 8 įpareigojimai CVP IS paskelbti sudarytas sutartis, sutarčių pakeitimus, skelbimus apie sutarčių sudarymą, pirkimus laimėjusių dalyvių pasiūlymus. **Visi šie įpareigojimai buvo įvykdyti (100 proc.)** (dėl 1 įpareigojimo vykdymo informacija perduota Teisės skyriui, nes pats įpareigojimas nėra ginčijamas, pirkimų vykdytojas tik delsia jį įvykdyti). Planuota visų pirkimų, dėl kurių buvo teikti įpareigojimai (nutraukti pirkimo procedūras, patikslinti pirkimo dokumentus, panaikinti neteisėtą sprendimą ir iš naujo vertinti pasiūlymus), vertė – 21 073 154,5 eurų be PVM.

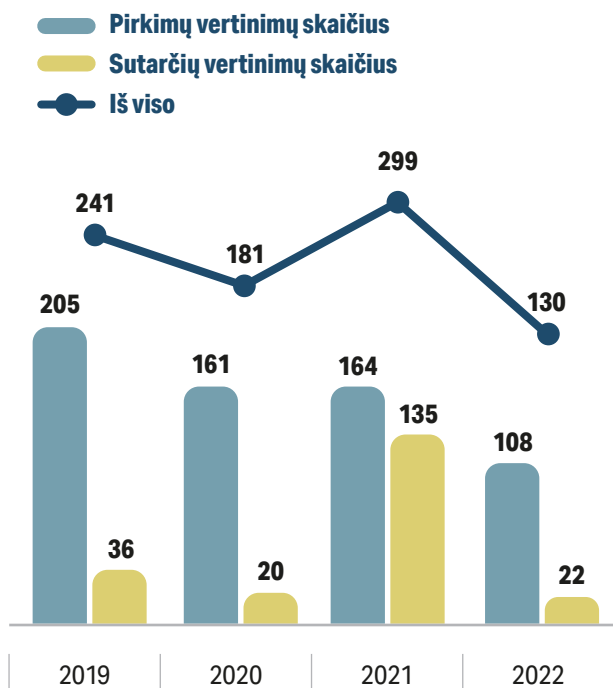
Pirkimų ir sutarčių vertinimai

Tarnybos Priežiūros skyrius 2022 m. parengė 92 pirkimų ir sutarčių vertinimo išvadas atitinkamai dėl 108 pirkimų ir 22 sutarčių. Iš jų 38 pirkimų ir sutarčių vertinimas atliktas teisėsaugos institucijų pavedimu, 21 pirkimo vertinimas – įgyvendinančiųjų institucijų prašymu, 71 pirkimas įvertintas pagal darbo grupės ir Prevencijos ir skelbimų skyriaus pranešimus. 93 vertintų pirkimų ir sutarčių atvejais nustatyta pažeidimų. Įvertinus 37 pirkimus ir sutartis, pažeidimų nenustatyta.

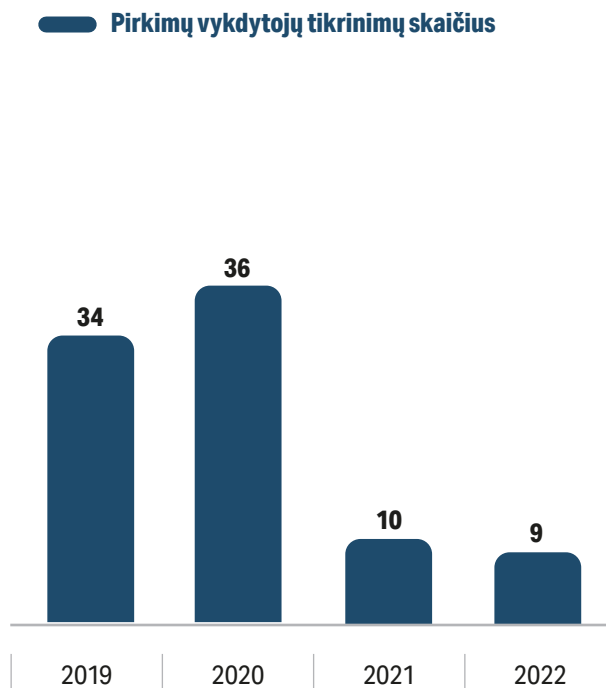
Iš viso patikrinta ir įvertinta 788,4 mln. Eur vertės sutarčių ir pirkimų.

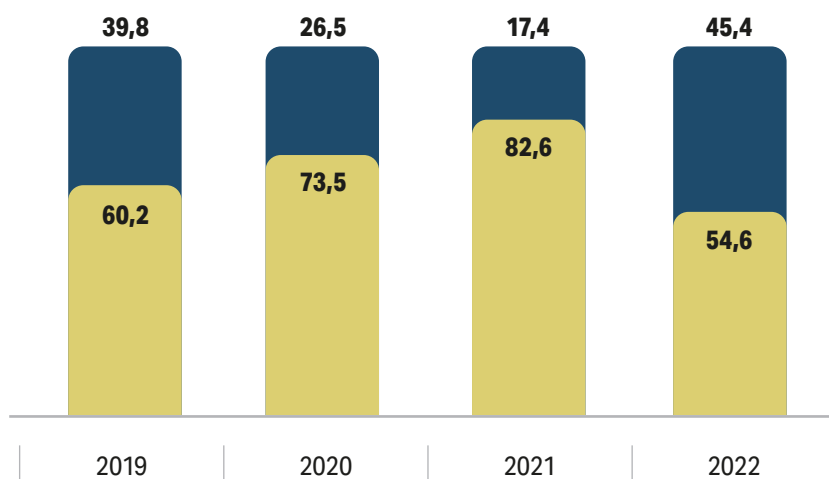
36 pav. **Bendras vertinimų (pirkimų, sutarčių) skaičius**

37 pav. **Pirkimų vykdytojų tikrinimų skaičius**

38 pav. **Vertinimų (pirkimų, sutarčių) skaičius pagal perdavimo vertinti pagrindą (proc.)**

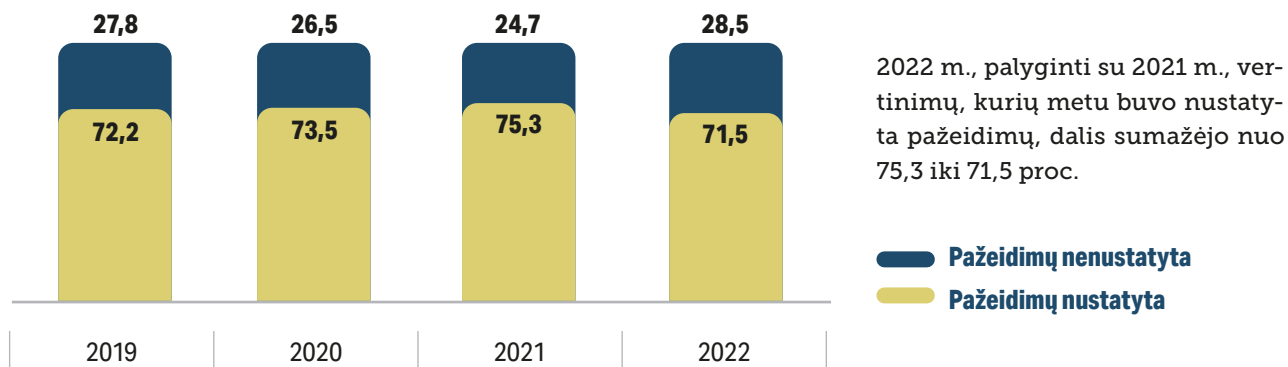

Mažėjo Tarnybos iniciatyva atliktų pirkimų ir sutarčių vertinimų – 2022 m. tokie vertinimai sudarė 54,6 proc. visų Tarnybos atliktų vertinimų skaičiaus.

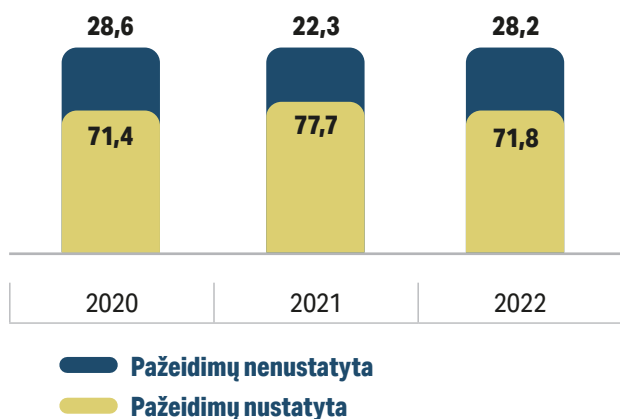
Teisėsaugos ar kitų institucijų pavedimu
Tarnybos iniciatyva

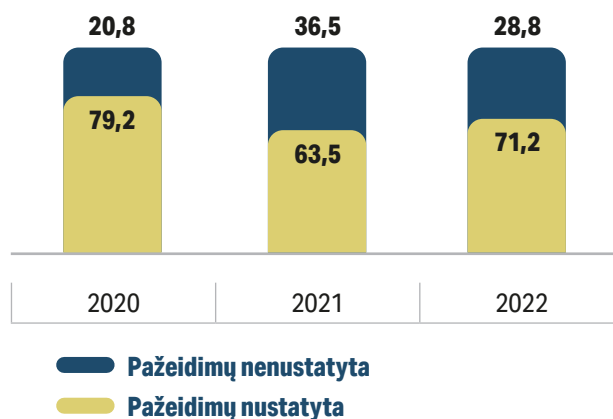
39 pav. Visi Tarnybos atlikti pirkimų ir sutarčių vertinimai pagal pažeidimų nustatymą (proc.)

40 pav. Pažeidimų nustatymas pirkimus ir sutartis vertinant Tarnybos iniciatyva (proc.)

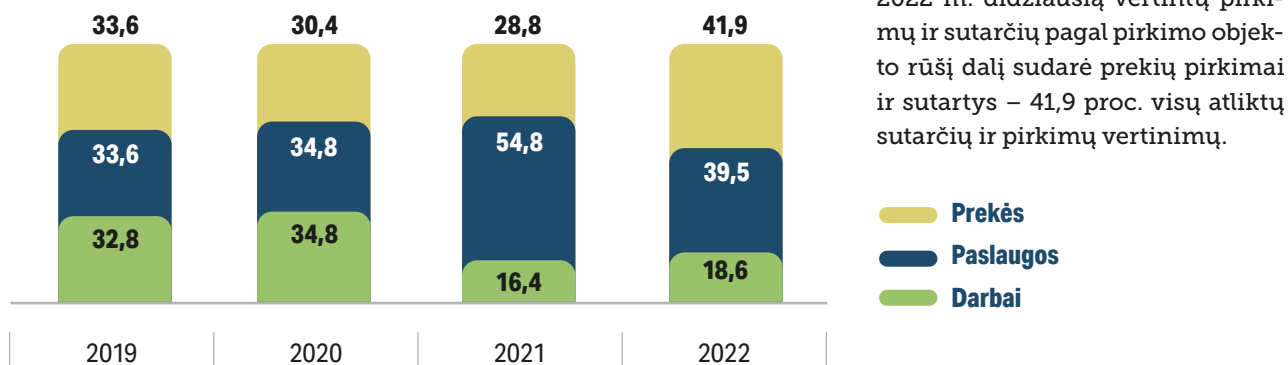

41 pav. Pažeidimų nustatymas pirkimus ir sutartis vertinant teisėsaugos ar kitų institucijų pavedimu (proc.)

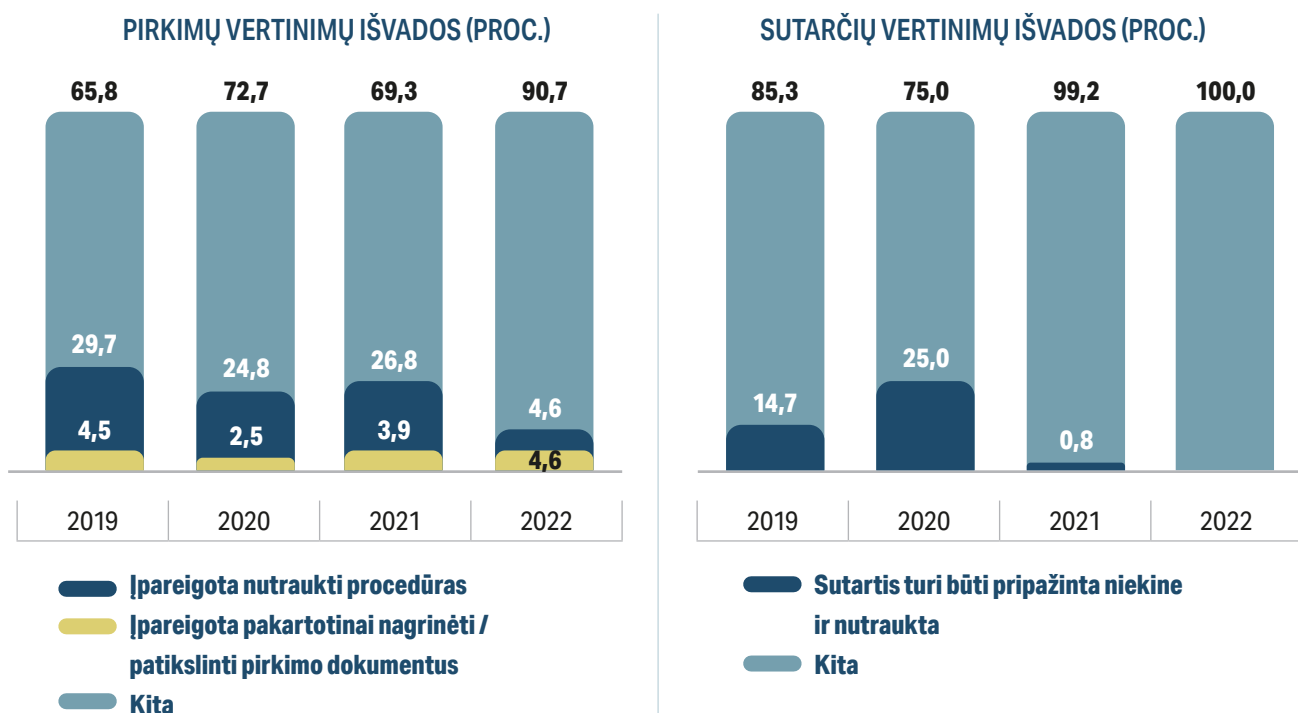
Tarnybos iniciatyva 2022 m. atliktuose vertinimuose pažeidimų nustatyta 71,8 proc. vertinimų, kitų institucijų pavedimu atliktuose vertinimuose – 71,2 proc.

42 pav. Vertinimų (pirkimų, sutarčių) pasiskirstymas pagal pirkimo objektą (proc.)

43 pav. Tarnybos iniciatyva atliktų vertinimų (pirkimų, sutarčių) pasiskirstymas pagal išvados tipą

Didžiausios vertės pirkimai ir koncesijos, dėl kurių buvo teikti įpareigojimai:

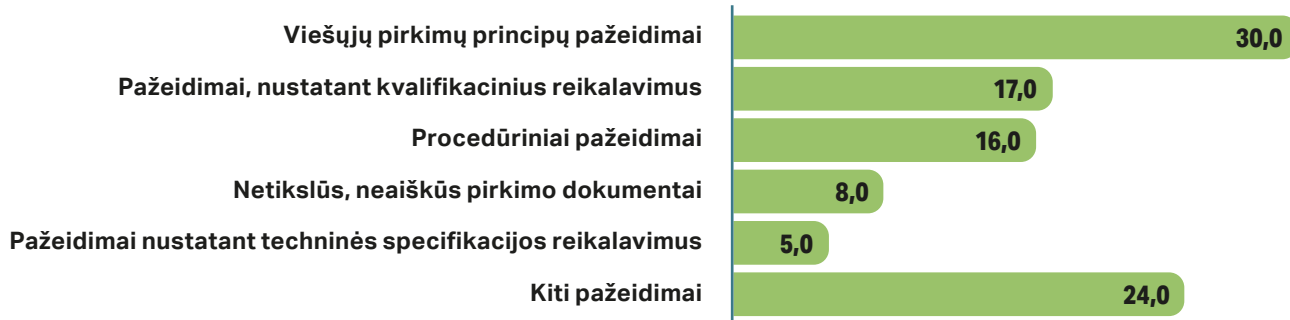
- 1) Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos pirkimas „Klaipėdos sporto ir laisvalaikio komplekso statybos, valdymo ir naudojimo perdavimas pagal koncesijos sutartį“ – 15 606 438 Eur be PVM;
- 2) Lietuvos mokinių neformaliojo švietimo centro pirkimas „Nacionalinės gamtos mokyklos rangos darbai (BIOSFERA, Džiaugsmo g.)“ – 3 340 841,6 Eur be PVM;
- 3) Kauno technologijos universiteto pirkimas „EDINA informacinės sistemos programinės įrangos palaikymo paslaugos“ – 700 000 Eur be PVM;
- 4) Turto valdymo ir ūkio departamento prie Vidaus reikalų ministerijos pirkimas „Užtaisai „Taser“ prietaisams (D30-406)“ – 297 090,9 Eur be PVM;
- 5) Biržų rajono Skrebiškių melioracijos statinių naudotojų asociacijos pirkimas „Projekto „Biržų rajono Skrebiškių melioracijos statinių naudotojų asociacijos melioracijos statinių rekonstravimas“ rekonstravimo darbų pirkimas“ – 285 240 Eur be PVM;
- 6) Švenčionių rajono savivaldybės administracijos pirkimas „Kompostavimo dėžių individualioms valdoms pirkimas“ – 282 000 Eur be PVM.

Tarnybai atliekant pirkimų ir sutarčių vykdymo vertinimą, dažniausiai buvo nustatyti šie pažeidimai:

- viešųjų pirkimų principų pažeidimai – 30 proc.;
- pažeidimai, susiję su pirkimo procedūrų vykdymu – 16 proc.;
- pažeidimai, susiję su kvalifikacinių reikalavimų netinkamu nustatymu – 17 proc.;
- pažeidimai, susiję su techninės specifikacijos reikalavimais – 5 proc.;
- netikslūs, neaiškūs pirkimo dokumentai – 8 proc.;
- kiti pažeidimai (netinkamai aptartos kainodaros sąlygos, neužtikrintas racionalus lėšų panaudojimas, neteisėtas pirkimo būdas, netinkami ekonominio naudingumo vertinimo kriterijai, netinkamai įvykdyti viešinimo reikalavimai) – 24 proc.

44 pav. Vertinimų (pirkimų, sutarčių) pasiskirstymas pagal pažeidimų rūšis (be teisėsaugos institucijų pavedimų), proc.

Tikrinimai

2022 m. atlikti 9 pirkimų vykdytojų veiklos, susijusios su pirkimų planavimu, inicijavimu, pirkimų procedūrų organizavimu ir vykdymu, sutarčių sudarymu ir vykdymu, tikrinimai ir parengtos 9 tikrinimo ataskaitos. Buvo patikrinti 323 pirkimai ir 143 sutartys, kurių bendra vertė²⁰ – 88 692 407,4 Eur be PVM.

Pagrindiniai tikrinimų metu nustatyti pirkimų vykdytojų veiklos trūkumai:

- 1) netinkamas pirkimų planavimas (pvz., Vilniaus universitetas 2021 m. įvykdė net 5 624 daugiau pirkimų, nei buvo suplanavęs metų pradžioje (pirkimų planas metų pabaigoje nuo pradinio buvo pakitęs 86 proc., vertinant pagal planuotą atlikti pirkimų skaičių, ir 62 proc., vertinant pagal planuotą pirkimų vertę); Kultūros infrastruktūros centro 2021 m. pirkimų planas buvo įvykdytas tik 46,4 proc.; UAB „Litesko“ 2021 m. pirkimų planas (2021-12-31 duomenimis) pagal planuotą pirkimų skaičių įvykdytas 63,5 proc. ir 60,6 proc. – pagal planuotą pirkimų vertę; Palangos miesto savivaldybės administracijos 2021 m. pirkimų plano pokytis pagal pirkimų skaičių – 69 proc., o pagal vertę – 53 proc. Palyginimui: UAB „Alytaus šilumos tinklai“ pirkimų skaičius, lyginant su planuotais pirkimais nuo metų pradžios, padidėjo 33 proc., o pirkimų vertė, jei lyginsime su nuo metų pradžioje suplanuota verte, padidėjo tik 10 proc.);
- 2) neįvykdytas reikalavimas išrinkti ekonomiškai naudingiausią pasiūlymą ne tik pagal kainą (pvz., Palangos miesto savivaldybės administracijos 2021 m. vykdyti pirkimai, kuriuose ekonomiškai naudingiausias pasiūlymas išrinktas tik pagal kainą, sudarė 96 proc. bendros perkančiosios organizacijos pirkimų vertės, Vilniaus universiteto – daugiau kaip 95 proc., UAB „Litesko“ atveju šis rodiklis siekė 90,4 proc., Kultūros infrastruktūros centro atveju – 87,1 proc.);
- 3) pirkimų vykdytojai dėjo nepakankamas pastangas konkurencingumui vykdomuose viešuosiuose pirkimuose užtikrinti (pvz., Vilniaus universiteto 2021 m. vykdytuose pirkimuose vienas tiekėjas dalyvavo net 74,8 proc. pirkimų, o vidutiniškai visuose pirkimuose buvo pateikiami tik 2 pasiūlymai; Palangos miesto savivaldybės administracijos vykdytuose pirkimuose vienas tiekėjas dalyvavo 66,7 proc. pirkimų; Kultūros infrastruktūros centro 2021 m. pirkimai, kuriuose dalyvavo vienas tiekėjas, sudarė 48,5 proc. visų pirkimų vertės, UAB „Litesko“ ši dalis buvo 39,7 proc.);
- 4) nepakankamas dėmesys žaliųjų pirkimų vykdymui (pvz., UAB „Litesko“ 2021 m. vykdytuose pirkimuose žalieji pirkimai sudarė tik 0,2 proc. visų pirkimų vertės);
- 5) netinkamai viešinamos sudarytos pirkimų sutartys ir jų pakeitimai (pvz., Vilniaus universitetas laiku nepaviešino net 55 proc. pirkimų sutarčių ir jų pakeitimų; UAB „Litesko“ vėlavo tai padaryti apie 50 proc. pirkimų atveju);
- 6) vėluojama pateikti pirkimų procedūrų ataskaitas (pvz., Kultūros infrastruktūros centras vėlavo 57 proc. atveju, UAB „Litesko“ – 45 proc., Vilniaus universitetas – 40 proc.);
- 7) kiti nustatyti trūkumai: gana didelę pirkimų (be mažos vertės pirkimų) dalį sudarė pirkimai, pasibaigę nesudarius sutarties (pvz., 31 proc. Vilniaus universiteto pirkimų); tikrinant UAB „Vilniaus vystymo kampanija“ (VVK) pirkimus, nustatyta, kad, vykdydama baldų pirkimus, bendrovė nustatė tokius perkamiems baldams

²⁰ Vertinant pirkimus, skaičiuota pirkimų plane nurodyta vertė, o vertinant sutartis – faktinė sutarties vertė. Atkreiptinas dėmesys, kad dažnu atveju vertintos sutartys buvo vertintų pirkimų vykdymo rezultatas.

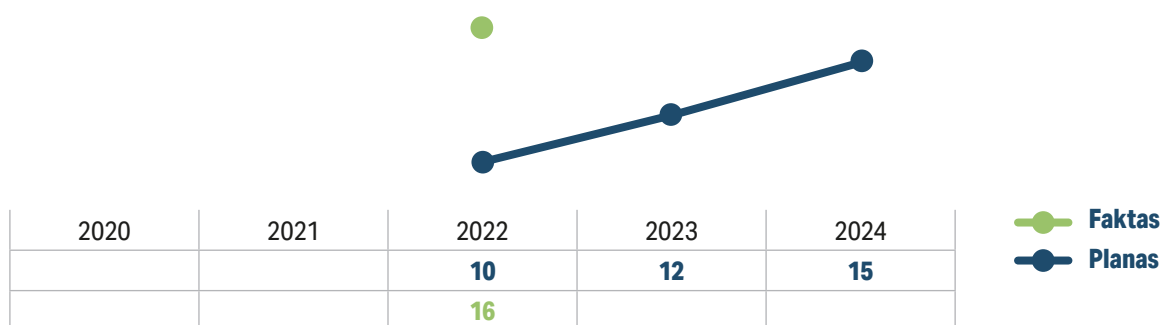
taikomus techninės specifikacijos reikalavimus, kuriuos atitiko vienintelio tiekėjo siūlomi baldai, tuo sudarydama išskirtines sąlygas pateikti siūlymus konkrečiam tiekėjui. 6 iš 27 patikrintų sutarčių VVK vykdytos neužtikrinant tinkamos sutarčių vykdymo priežiūros: 4 atvejais leisti ilgesni nei sutartyse numatyti paslaugų suteikimo, trūkumų ištaisymo, prekių pristatymo terminai, 2 atvejais netaikyta sutartinė atsakomybė tiekėjams, 1 atveju viršyta pradinė sutarties vertė, 2 pirkimai nepagrįstai vykdyti neskelbiamų derybų būdu; VšĮ Klaipėdos miesto poliklinikos tikrinimo metu nustatyta, kad poliklinika 2008–2020 m. reagentams įsigyti nevykdė viešųjų pirkimų (reagentai buvo įsigijami pagal sudarytas įrangos (analizatorių) nuomos, panaudos ir paramos sutartis. Sutarčių galiojimas buvo tęsiamas, neatsižvelgiant į VPĮ nuostatas, pvz., sutartis, sudaryta 2008-07-01, buvo tęsiama iki 2021-12-31, sutartis, sudaryta 2009-11-27, – iki 2020-12-31, sutartis, sudaryta 2014-07-29, – iki 2021-06-29 ir t. t.); UAB „Alytaus šilumos tinklai“ neužtikrino tinkamos sutarčių vykdymo priežiūros (nustatė trumpus darbų atlikimo terminus, bet neužtikrino jų laikymosi); Vilniaus universiteto pirkimų verčių skaičiavimo atskiriems padaliniais tvarka neatitiko VPĮ 5 straipsnio 2 dalyje nustatytų sąlygų – perkančiosios organizacijos mažos vertės pirkimų verčių skaičiavimo atskiriems padaliniais tvarka sudaromos sąlygos išvengti VPĮ nuostatų dėl pirkimo būdo parinkimo ir šiems būdams priskirtų pirkimų procedūrų taikymo.

Stebėtojai

Stebėti, kaip taikoma Strateginio veiklos plano priemonė *Priežiūros priemonių masto didinimas siekiant užtikrinti pirkimų procedūrų skaidrumą*, nustatytas rodiklis – Tarnybos atstovų dalyvavimas stebėtojų teisėmis bent 10 pirkimų procedūrų. Rodiklio reikšmė 2022 m. buvo pasiekta ir viršyta – Tarnybos specialistai stebėtojų teisėmis dalyvavo 16 paskelbtų pirkimų procedūrų (žr. 45 pav.).

Tarnyba stebėtojus skiria atsižvelgdama į perkančiųjų organizacijų prašymus ir į pirkimo strateginę svarbą viešajam interesui. Ši Tarnybos veikla tiesiogiai siejasi su tikslu sudaryti galimybes pirkimų vykdytojams skaidriai atlikti pirkimus ir padėti išvengti klaidų taikant viešųjų pirkimų nuostatas. Tarnyba suinteresuota, kad pirkimai vyktų sklandžiai ir skaidriai, todėl, siekdama šių tikslų, prisideda tiesiogiai: ne tik teikdama metodinę pagalbą, bet ir tiesiogiai stebėdama svarbių viešajam interesui pirkimų procedūras.

45 pav. Dalyvavimas kaip stebėtojai pirkimų procedūrose (vnt.)

Pastaba. Rodiklio reikšmė skaičiuojama nuo 2022 m.

Reikšmingesni pirkimai, kuriuose Tarnybos specialistai dalyvavo arba dalyvauja stebėtojų teisėmis:

- 1) Valstybės įmonės „Lietuvos oro uostai“ pirkimas „Vilniaus oro uosto T4 terminalo ir transporto prieigų rangos darbai“, pirkimo vertė – 41 487 407,9 Eur be PVM.
- 2) Viešosios įstaigos CPO LT pirkimas „Statinio statybos techninės priežiūros paslaugų centralizuotas viešasis pirkimas, taikant dinaminę pirkimo sistemą“, pirkimo vertė – 16 450 000,0 Eur be PVM.
- 3) Viešosios įstaigos CPO LT pirkimas „Kraujo paėmimo sistemų pirkimas“, pirkimo vertė – 693 106 000,0 Eur be PVM (sukurta dinaminė pirkimo sistema).
- 4) „Litgrid“, AB, pirkimas „Elektros jungties su Lenkija tiesimo projektas“, procedūros nepasibaigusios, pirkimo vertė neatskleidžiama.
- 5) Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės pirkimas „IAE mažai ir vidutiniškai radioaktyvių trumpaamžių atliekų paviršinio atliekyno (I/A, II/A statybos etapų) statybos darbų pirkimas“, pirkimo procedūros nepasibaigusios, vertė neatskleidžiama.

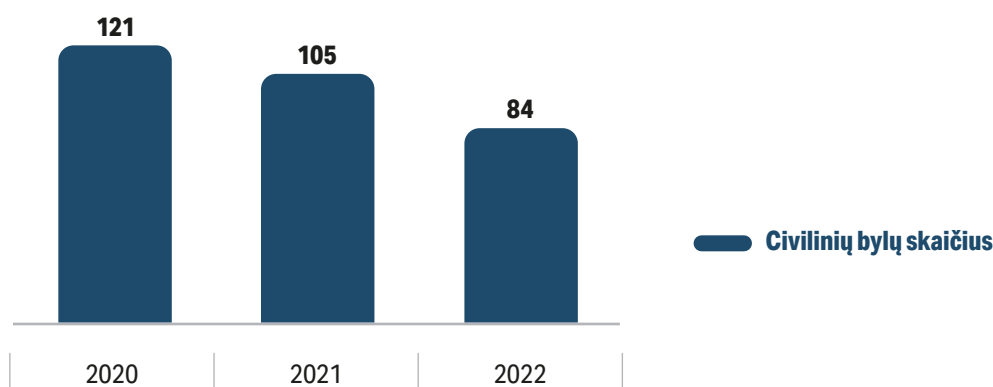
- 6) Vilniaus miesto savivaldybės administracijos vykdoma koncesija „Koncesija „Ekstremaliojo sporto centro sukūrimas“; pirkimo procedūros nepasibaigusios, vertė neatskleidžiama.
- 7) AB Lietuvos banko pirkimas „Administracinės paskirties pastatų Žirmūnų g. 151 rekonstravimo darbų pirkimas“; pirkimo procedūros nepasibaigusios, vertė neatskleidžiama.
- 8) AB „Klaipėdos nafta“ pirkimas „Plaukiojančios SGD saugyklos su dujinimo įrenginiu eksploatavimo ir techninės priežiūros paslaugų pirkimas“; pirkimo procedūros nepasibaigusios, vertė neatskleidžiama.

Atstovavimas teismuose

Vykdydama Strateginiame veiklos plane numatyto uždavinio **Didinti viešųjų pirkimų skaidrumą ir efektyvumą** priemonę *Priežiūros priemonių masto didinimas siekiant užtikrinti pirkimų procedūrų skaidrumą, Tarnyba, iniciavo ieškinius viešajam interesui ginti, taip pat teikė išvadas civilinėse bylose, vykstant teismiams ginčams tarp tiekėjų ir pirkimų vykdytojų.*

Tarnyba 2022 m., kaip ir kiekvienais metais, dalyvavo civilinėse bylose. Į civilines bylas ji buvo įtraukta kaip institucija, teikianti išvadą.

46 pav. **Civilinių bylų, į kurias Tarnyba buvo įtraukta kaip išvadą teikianti institucija, skaičius**

Tarnyba 2022 m. dalyvavo penkiose administracinėse bylose:

- dviem atvejais į administracinę bylą buvo įtraukta trečiuoju asmeniu (kai skundžiamas ne Tarnybos priimtas sprendimas);
- trim atvejais dalyvavo kaip atsakovas (kai skundžiamas Tarnybos priimtas sprendimas).

Tik viena administracinė byla, kurioje buvo skundžiamas Tarnybos priimtas sprendimas, yra pasibaigusi, t. y. 2022 m. buvo priimtas galutinis Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo sprendimas.

Šioje administracinėje byloje Vidaus vandens kelių direkcija prašė teismo panaikinti Tarnybos 2020 m. birželio 19 d. vertinimo išvadą Nr. 4S-552, surašytą atlikus 2020 m. balandžio 8 d. Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje skelbto pirkimo „Projektavimo ir statybos darbų pirkimas TEN-T tinklo kelio E41 modernizavimas“ vertinimą. Skundžiamoje vertinimo išvadoje Tarnyba nustatė, kad Vidaus vandens kelių direkcija pažeidė PĮ tam tikras nuostatas, ir įpareigojo Vidaus vandens kelių direkciją minėtą pirkimą nutraukti. PĮ pažeidimai konstatuoti dėl šių priežasčių: 1) Vidaus vandens kelių direkcija, neskaitydama pirkimo objekto pagal veiklos rūšis (kompiuterinis modeliavimas, projektavimas, statybos darbai) į atskiras pirkimo dalis, neužtikrino konkurencijos, tuo sudarydama prielaidas neracionaliai naudoti lėšas; 2) minėto pirkimo sąlygose buvo nustatyti kvalifikacijos reikalavimai, kurie dirbtinai riboja tiekėjų konkurenciją.

Tiek Vilniaus apygardos administracinis teismas, tiek vėliau Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas galutiniu sprendimu, priimtu 2022 m. birželio 29 d., konstatavo, kad nėra pagrindo naikinti ginčijamą Tarnybos vertinimo išvadą.

2022 m. Tarnyba, naudodamasi tiek VPĮ, tiek PĮ suteikta teise, nustačiusi, kad viešojo pirkimo (pirkimo) sutartis ar preliminarioji sutartis sudaryta neteisėtai, taip pat gindama viešąjį interesą kreiptis į teismą dėl

viešojo pirkimo (pirkimo) sutarties ar preliminariosios sutarties pripažinimo negaliojančia ir (arba) alternatyvių sankcijų taikymo, inicijavo du ieškinius, prašydama už nustatytus minėtų įstatymų pažeidimus pirkimo vykdytojams taikyti alternatyvias sankcijas, t. y. skirti baudą.

Pirmuoju atveju Tarnyba kreipėsi į teismą su ieškiniu, prašydama pripažinti, kad Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, vykdydamas viešojo pirkimo sutartį, pažeidė imperatyvias VPĮ normas. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas 2020 m. rugsėjo 23 d. Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje paskelbė atviro konkurso tarptautinį viešąjį pirkimą „Gaisrinės ištraukiamos kopėčios“. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas su minėtą viešąjį pirkimą laimėjusiu tiekėju 2020 m. lapkričio 17 d. sudarė Gaisrinių ištraukiamų kopėčių pirkimo–pardavimo sutartį (toliau – Sutartis). Tarnyba nustatė, kad faktinis sutarties vykdymas neatitiko pasirašytos sutarties nuostatų ir atsakovo poreikio skubiai įsigyti prekes, nes prekės atsakovui buvo pristatytos ne per 60 kalendorinių dienų nuo sutarties pasirašymo, kaip buvo numatyta, o praėjus net 189 kalendorinėms dienoms nuo sutarties pasirašymo. Toks sutarties vykdymas, Tarnybos įsitikinimu, negalėjo būti traktuojamas kaip siekis patenkinti skubų Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento poreikį įsigyti reikiamas gaisrines kopėčias, jis laikytinas faktiniu sutarties keitimu. Svarbu tai, kad vienas iš potencialių tiekėjų dar 2020 m. spalio 2 d. raštu prašė patikslinti minėto pirkimo sąlygas ir pailginti prekių pristatymo terminą, nurodydamas tokio prašymo argumentus, tačiau Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prašymo netenkino, nes jis buvo pateiktas praleidus prašymų pateikimo terminus. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas, nustatydamas per trumpus prekių pristatymo terminus, dirbtinai sumažino tiekėjų konkurenciją. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui atsisakius dar pirkimo procedūrų metu tikslinti pirkimo dokumentus pailginant prekių pristatymo terminus ir tokiu būdu nesudarant sąlygų didesnei tiekėjų konkurencijai bei racionaliam biudžeto lėšų naudojimui, sutartį vykdant kitomis, nei pasirašyta, sąlygomis (leidžiant pristatyti prekes kur kas ilgesniais terminais, nei buvo nustatyta pirkimo sąlygose ir sutartyje), buvo pažeistos imperatyvios VPĮ nuostatos.

Vilniaus apygardos teismas 2021 m. gruodžio 21 d. sprendimu Tarnybos ieškinį tenkino ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui skyrė 1 185,80 Eur baudą. Šis pirmosios instancijos teismo sprendimas buvo apskųstas Lietuvos apeliaciniam teismui. Pastarasis 2022 m. vasario 24 d. nutartimi Vilniaus apygardos teismo 2021 m. gruodžio 21 d. sprendimą paliko nepakeistą. Plačiau su Lietuvos apeliacinio teismo 2022 m. vasario 24 d. nutartimi galima susipažinti [Tarnybos tinklalapyje](#).

Antruoju atveju Tarnyba kreipėsi į teismą su ieškiniu, prašydama pripažinti, kad VĮ Vidaus vandens kelių direkcija, vykdydama 2020 m. rugsėjo 11 d. Savaeigio upių dugno valymo įrenginio komplekto viešojo pirkimo–pardavimo sutartį (toliau – Sutartis), pažeidė PĮ normas; buvo prašoma taikyti alternatyvią sankciją – skirti Vidaus vandens kelių direkcijai baudą. Tarnyba nurodė, kad pirkimu atsakovė siekė įsigyti savaeigio upių valymo įrenginio komplektą, kurį turėjo sudaryti dvi dalys – A dalis: A-1 – savaeigis upių dugno valymo įrenginys, galintis siurbti gruntą (1 vnt.); A-2 – savaeigis upių dugno valymo įrenginys, galintis kasti kaušų (1 vnt.), ir B dalis: B-1 – savaeigius upių dugno valymo įrenginius A-1 ir A-2 techniškai prižiūrintys specializuoti laivai (2 vnt.). Pirkimo dokumentuose buvo nustatyti aiškūs sutartinių įsipareigojimų įvykdymo terminai bei apmokėjimo tvarka. Tarnyba nustatė, kad Vidaus vandens kelių direkcija atliko tarpinį apmokėjimą (t. y. sumokėjo 50 proc. sutarties vertės – 1 300 000 Eur), nors A-1 dalis mokėjimo atlikimo metu nebuvo pagaminta ir pristatyta.

Nustatyta, kad nei priėmimo–perdavimo akto pasirašymo dieną (2020 m. gruodžio 8 d.), nei apmokėjimo dieną (2020 m. gruodžio 22 d.), nei Tarnybos vertinimo išvados paskelbimo dieną (2021 m. rugsėjo 27 d.), nei 2021 m. lapkričio 22 d. A-1 dalis Vidaus vandens kelių direkcijai nebuvo pristatyta. Minėtas 50 proc. sutarties vertės apmokėjimas, Tarnybos įsitikinimu, laikytinas avansu, nors Sutartyje aiškiai nustatyta, kad avansas nebus mokamas. Absoliučiai neteisėta laikytina situacija, kai pirkimo dokumentuose esant aiškiai nuostatai, kad avansas nebus mokamas, vėliau vykdant sutartį konkrečiam tiekėjui jis yra mokamas. Tai ne tik pažeidžia viešųjų pirkimų principus, bet ir pakeičia ekonominę pusiausvyrą sutartį vykdančio tiekėjo naudai ir perkančiojo subjekto nenaudai.

Taip pat nustatyta, kad įrenginių pastatymo ir pristatymo terminai yra esminė Sutarties sąlyga, kuri negali būti keičiama. Tiekėjui nevykdant savo sutartinių įsipareigojimų, jam nebuvo skaičiuojami delspinigiai motyvuojant tuo, kad vėlavimą atlikti darbus nustatytais terminais lėmė priežastys, už kurias tiekėjas neatsakingas. Atsakovė COVID-19 pandemijos sukeltas aplinkybes vertino kaip *force majeure* (nenugalimos jėgos) aplinkybes, nes antrosios COVID-19 pandemijos bangos sukeltos pasekmės tarptautiniu lygmeniu buvo vertinamos kaip *force majeure* aplinkybės. Tarnybos įsitikinimu, atsakovė, netaikydama tiekėjui sutartinės atsakomybės (neskaiciuodama delspinigių), nesilaikė savo pačios paskelbtų griežtų pir-

kimo sąlygų, nesivadovavo sutarties nuostatomis. Tarnyba savo ieškinyje nurodė, kad šiuo atveju nėra Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 212 straipsnyje nurodytų *force majeure* sąlygų visumos, nes sutarties sudarymo metu COVID-19 viruso plitimas ir su tuo susiję apribojimai nebuvo išnykę, žinias klaidoje buvo nuolat kalbama apie antrąją COVID-19 viruso plitimo bangą. Pirkimas paskelbtas ir vykdytas, sutartis pasirašyta jau pasaulinės COVID-19 pandemijos aplinkybėmis ir dėl jos esantiems suvaržymams (pirkimas paskelbtas 2020 m. birželio 7 d., sutartis pasirašyta 2020 m. rugsėjo 11 d.). Atsakovė, kaip *bonus pater familias* (apdairus, rūpestingas ir atidus) perkantysis subjektas, privalėjo atsižvelgti į pandemijos situaciją ir pagal tai suformuluoti pirkimo dokumentus, įvertindama galimą riziką dėl pandemijos. Tiekėjai, prieš pateikdami pasiūlymus, turėjo (ir galėjo) tinkamai įvertinti savo pajėgumus ir galimybes įvykdyti sutartį joje nustatytomis sąlygomis, suprato (turėjo suprasti) jiems taikytinas sankcijas, jei sutartiniai įsipareigojimai nebus įvykdomi laiku.

Šiaulių apygardos teismas 2022 m. vasario 7 d. sprendimu Tarnybos ieškinį tenkino ir Vidaus vandens kelių direkcijai skyrė 9 100 Eur baudą. Vidaus vandens kelių direkcijai apskundus pirmosios instancijos teismo sprendimą, Lietuvos apeliacinis teismas 2022 m. balandžio 19 d. nutartimi Šiaulių apygardos teismo 2022 m. vasario 7 d. sprendimą palikti nepakeistą.

Plačiau su Lietuvos apeliacinio teismo 2022 m. balandžio 19 d. nutartimi galima susipažinti [Tarnybos tinklalapyje](#).

Pirkimų prevencijos ir priežiūros priemonių orientavimas į tikslines grupes

Pirkimų vykdytojų veiklos valdysenos vertinimas

Uždaviniui – Didinti viešųjų pirkimų skaidrumą ir efektyvumą – įgyvendinti Tarnyba Strateginiame veiklos plane numatė priemonę *Pirkimų prevencijos ir priežiūros priemonių orientavimas į tikslines grupes*.

Siekdama įgyvendinti numatytą priemonę, Tarnyba 2022 m. ypatingą dėmesį skyrė pateiktos informacijos apie pirkimų vykdymą organizacijose analizei. Ja remiantis buvo siekiama nustatyti vykdomų pirkimų rizikingumą ir sprendžiama dėl tikslingumo vertinti konkretaus viešųjų pirkimų vykdytojo veiklą, susijusią su viešųjų pirkimų planavimu, inicijavimu, viešųjų pirkimų procedūrų organizavimu ir vykdymu, sutarčių sudarymu ir vykdymu.

Tarnyba, atsižvelgdama į pirkimų vykdytojų vykdomų pirkimų duomenis, analizavo ir vertino sisteminės rizikas, susijusias su visais pirkimų vykdytojų vykdomais pirkimais. Tam buvo parengta Pirkimų vykdytojo veiklos valdysenos indekso apskaičiavimo metodika. Joje nustatyti pirkimų vykdytojo veiklos valdysenos indeksą sudarantys kriterijai, indekso apskaičiavimo ir pirkimų vykdytojų reitingavimo tvarka. Indeksas – tai rodiklis, skirtas identifikuoti pirkimų vykdytojų veiklos, susijusios su pirkimų inicijavimu, planavimu, pirkimų procedūrų organizavimu ir vykdymu, pirkimo sutarčių sudarymu ir vykdymu, valdysenos rizikingumą. Pagal apskaičiuotą indekso dydį ir taikomus atrankos parametrus sudaromas metinis (praėjusių kalendorinių metų) pirkimų vykdytojų reitingas. Indekso balui apskaičiuoti naudojami CVP IS pirkimų vykdytojų paskelbtų pirkimo procedūrų ataskaitų ir centrinių perkančiųjų organizacijų Tarnybai pateikti duomenys apie centralizuotai atliktus pirkimus (be mažos vertės pirkimų).

Tuo vadovaujantis, buvo sudarytas metinis pirkimų vykdytojų, turinčių didžiausią indekso balą, sąrašas. Siekiant racionaliai ir efektyviai naudoti turimus resursus, daugiausia dėmesio buvo skiriama sudarytame sąrašė esantiems pirkimų vykdytojams. Jų pirkimų valdysena buvo vertinama sistemiškai, siekiant sumažinti pirkimų vykdymo veiklos rizikingumą ir išspręsti esmines pirkimų vykdymo praktikoje kylančias problemas.

Tikimės, jog tai padės pirkimų vykdytojams lengviau priimti sprendimus dėl efektyvesnių pirkimų ir patikimesnių pirkimų valdysenos pokyčius.

Pirkimų vykdytojo veiklos valdysenos indekso apskaičiavimo metodika ir tikrintinų pirkimų vykdytojų sąrašas skelbiamas Tarnybos interneto svetainėje, skiltyje *Ūkio subjektų priežiūra (Pirkimų valdysena)*.

Viešųjų pirkimų analizė

Siekdama didinti viešųjų pirkimų skaidrumą ir efektyvumą, Tarnyba kuria analitinius įrankius, leidžiančius analizuoti ir tobulinti viešųjų pirkimų informaciją bei stebėti tendencijas realiuoju laiku, prognozuoti pokyčius, priimti duomenimis pagrįstus sprendimus dėl viešųjų pirkimų sistemos tobulinimo. Taip pat Tarnyba rengia sektorines apžvalgas, kurios yra viena iš priemonių nuodugniau pažvelgti į vieno ar kito viešųjų pirkimų sektoriaus problemas.

Pirkimų vykdytojų žemėlapis – Švieslentė

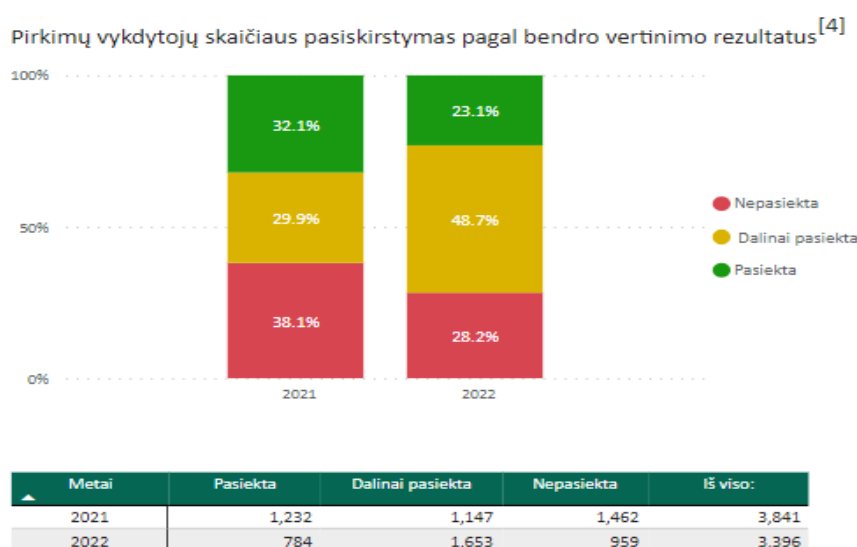
Tarnybos sukurtos analitinės priemonės **Pirkimų vykdytojų žemėlapis – Švieslentė** pagalba pirkimų vykdytojais gali ne tik stebėti savo ar savo pavaldžių įstaigų pasiektus strateginių rodiklių reikšmių rezultatus, bet palyginti juos su bendromis visų pirkimų vykdytojų pasiektomis viešųjų pirkimų rodiklių vidutinėmis reikšmėmis. Šiuo metu Švieslentėje realizuotas 14 rodiklių apskaičiavimas, atnaujinimas CVP IS pirkimų vykdytojų paskelbtų ataskaitų ir CPO pateiktų ataskaitų pagrindu ir atvaizdavimas realiu laiku.

2022 m. Švieslentė papildyta šiais naujais rodikliais, funkcionalumais:

- žaliųjų pirkimų rodiklių reikšmės papildytos mažos vertės pirkimų duomenimis;
- papildyta supaprastintų rezervuotų pirkimų rodikliu;
- papildyta neįvykusių pirkimų rodikliu. Realizuota galimybė stebėti, kokia visų vykdytų pirkimų dalis pagal skaičių (proc.) baigėsi nesėkmingai, t. y., neįvyko – procedūros pasibaigė nesudarius sutarties, preliminariosios sutarties ar nesukūrus dinaminės pirkimų sistemos. Taip pat realizuota atskira ataskaita, kurioje galima analizuoti pirkimus pagal pirkimo procedūrų pabaigos tipus;
- paskelbta atnaujinta **Pirkimų vykdytojų švieslentės rodiklių apskaičiavimo metodika**, kurioje pateikti rodiklių reikšmių vertinimo intervalai, koeficientai, bendro pirkimų vykdytojų vertinimo apskaičiavimo metodika, pateikti atskirų rodiklių apskaičiavimo pavyzdžiai;
- realizuotas bendras pirkimų vykdytojų vertinimas.

2022 m. Švieslentėje realizuoto bendro pirkimų vykdytojų vertinimo pagal pasiektas rodiklių reikšmes rezultatai parodė, kad 2022 m., palyginti su 2021 m. daugėjo pirkimų vykdytojų, kurie pasiekė arba dalinai pasiekė siektinas rodiklių reikšmes ir ženkliai mažėjo pirkimų vykdytojų, kurie nepasiekė siektinų rodiklių reikšmių (žr. 47 pav.)

47 pav. **Švieslentė. Bendras pirkimų vykdytojų vertinimas 2021–2022 m.**

2022 m. Tarnyba rekomendavo įstaigų vadovams apsvarstyti galimybę darbuotojams, dirbantiems su viešaisiais pirkimais, nustatyti metines užduotis siekti viešųjų pirkimų rodiklių reikšmių ir tokiu būdu prisidėti prie šalyje nustatytų strateginių rodiklių reikšmių siekimo.

Sektorinės apžvalgos

Viešinimo ir informavimo paslaugų pirkimai 2020–2021 m.

2022 m. Tarnyba parengė 2020–2021 m. viešinimo ir informavimo paslaugų pirkimų apžvalgą. Šia apžvalga siekta paanalizuoti pagrindinius pokyčius 2020–2021 m. vykdytuose viešinimo ir informavimo paslaugų sektoriaus pirkimuose, lyginant juos su ankstesniu 2015–2019 m. laikotarpiu.

Viešinimo ir informavimo paslaugoms išleidžiamų lėšų suma augo: 2020–2021 m. vidutiniškai per metus išleista 41,3 mln. Eur, 2015–2019 m. – 35,3 mln. Eur. 2020–2021 m. laikotarpiu, palyginti su 2015–2019 m. laikotarpiu, pirkimų vykdytojų, pirkusių viešinimo ir informavimo paslaugas, skaičius išaugo 25 proc., laimėjusių tiekėjų skaičius padidėjo 34 proc.

Viešinimo paslaugų – viešųjų ryšių, informacijos skelbimo žiniasklaidos priemonėse, reklamos, rinkodaros ir susijusių paslaugų – pirkimai pagal vertę 2020–2021 m. sudarė 78 proc. visos viešinimo ir informavimo paslaugų pirkimų vertės, likę 22 proc. lėšų išleisti kitoms su viešiniu ir informavimu susijusioms paslaugoms įsigyti.

2020–2021 m. viešinimo paslaugų pirkimo sutartys sudarytos su 791 tiekėju, 184 (23,3 proc. visų tiekėjų) iš jų – viešinimo agentūros, 117 (14,8 proc. visų tiekėjų) iš jų – žiniasklaidos įmonių.

Tarnyba, siekdama palengvinti viešinimo ir informavimo paslaugų pirkimų informacijos paiešką ir analizę, papildė nuo 2010 m. atvertus šiame sektoriuje sudarytų sutarčių duomenis 2020–2022 m. įvykdytų pirkimų informacija ir atnaujino Tarnybos tinklalapyje skelbiamą *Viešinimo ir informavimo paslaugų pirkimų sutarčių paieškos priemonę*, taip pat joje naudojamus duomenis paskelbė Excel formatu²¹. Šios priemonės leidžia patogiau, greičiau analizuoti 2010–2022 m. viešinimo ir informavimo paslaugų pirkimų informaciją pagal sutarties sudarymo metus, pirkimo objekto pavadinimą, paslaugų grupę (viešinimo paslaugos ar kitos su viešiniu ir informavimu susijusios paslaugos), pirkimų vykdytojus, sutartis sudariusius tiekėjus bei reitinguoti juos pagal sudarytų sutarčių vertę pasirinktu laikotarpiu.

Statybos sektoriaus viešieji pirkimai 2019–2021 m.²²

2022 m. Tarnyba parengė ketvirtąją pirkimų statybos sektoriuje apžvalgą. Šia apžvalga siekta palyginti statybos sektoriaus pirkimų tendencijas pagal pagrindinius pjūvius, analizuotus ankstesnėse Tarnybos parengtose apžvalgose.

2019–2021 m. laikotarpiu šalyje atliktų darbų vertė to meto kainomis išaugo nuo 3,4 iki 3,8 mlrd. Eur, iš jų apie 68 proc. sudarė viešųjų pirkimų būdu išleidžiamos lėšos. Statybos darbams išleidžiamų lėšų didėjimą lėmė dideli statybos sąnaudų elementų kainų pokyčiai. 2019–2021 m. viešųjų pirkimų statybos darbams įsigyti sudarytų sutarčių vertės dalis sumažėjo nuo 50,9 iki 37,6 proc. ir per metus vidutiniškai siekė 2,4 mlrd. Eur. Statybos darbų viešųjų pirkimų apimčių mažėjimas nuo 2020 m. sietinas su ES 2014–2020 m. finansinio laikotarpio pabaiga.

Statybos sektoriuje pirkimus vykdžiusių pirkimų vykdytojų skaičius 2019–2021 m. padidėjo 32 proc. 8 proc. didėjo pavienių rangovų ir 48 proc. mažėjo rangovų – ūkio subjektų grupių skaičius. Lyginant su ankstesniais laikotarpiais, didžiausių pagal laimėtų pirkimų vertę rangovų sutarčių vertės dalis išliko beveik nepakitusi – 20-ties rangovų dalis sudarė apie 49 proc., 10-ties – apie 36 proc. sutarčių vertės. Sutarčių, kurių vykdymo metu ketinama pasitelkti subrangovus, skaičiaus dalis išliko beveik nepakitusi – apie 35 proc., o vertės dalis analizuojamu laikotarpiu mažėjo nuo 71,8 iki 58,6 proc.

2021 m., palyginti su 2019 m., pirkimų, kai taikytas ne vien kainos kriterijus, vertės dalis sumažėjo – keitėsi nuo 53,4 iki 39,6 proc., skaičiaus dalis augo nuo 14,4 iki 16,5 proc. Žaliųjų pirkimų (be mažos vertės) skaičiaus ir vertės dalis 2021 m., palyginti su 2019 m., reikšmingai augo – atitinkamai 7 (nuo 2,7 iki 18 proc.) ir 9 kartus (nuo 2,6 iki 23,3 proc.). „Vieno tiekėjo“ pirkimų skaičiaus (su atmettais pasiūlymais) dalis statybos sektoriuje 2019–2021 m. laikotarpiu mažėjo apie 10 procentinių dalių (23,4 iki 14,3 proc.) ir buvo gerokai mažesnė nei apskritai visuose pirkimuose. Šio sektoriaus pirkimuose vidutinis pasiūlymų skaičius gerokai didesnis nei apskritai visuose pirkimuose, atitinkamai 2019–2021 m. vidutiniškai siekė 4,1 ir 2,4 pasiūlymo. Neįvykusių pirkimų skaičiaus dalis statybos sektoriuje vidutiniškai siekė 27 proc.

²¹ <https://vpt.lrv.lt/lt/statistika-ir-analize/pirkimu-ir-sutarciu-duomenys-1/sutarciu-duomenys/> Viešinimo ir informavimo paslaugų pirkimų duomenys.

²² https://vpt.lrv.lt/uploads/vpt/documents/files/Statybos_sektoriaus_viesieji_pirkimai_2019-2021m.pdf

3 Uždavinys.

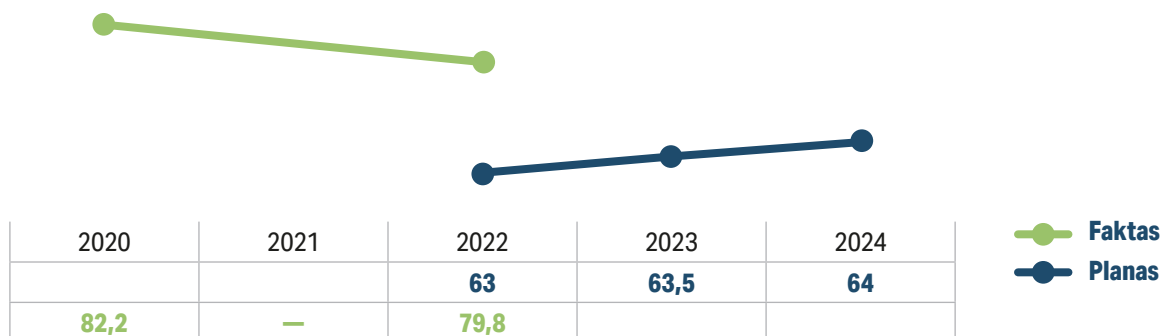
Užtikrinti efektyvią ir į rezultatus orientuotą tarnybos veiklą

Tarnyba, įgyvendindama valdymo programos uždavinį **Užtikrinti efektyvią ir į rezultatus orientuotą Tarnybos veiklą**, daug dėmesio skyrė darbuotojų adaptacijai, motyvavimui, jų įtraukimui ir ugdymui, organizacinės kultūros formavimui, vidinės komunikacijos stiprinimui, informacijos teikimui ir moderniam dokumentų tvarkymui. Uždavinio įgyvendinimo pažangai stebėti buvo numatytas poveikio rodiklis *Darbuotojų įsitraukimas į darbą* (proc.). Vertindama šį rodiklį, Tarnyba prisijungė prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – VRM) iniciatyvos bendrai analizuoti vyriausybinių sektoriaus darbuotojų pasitenkinimą darbu. Kas antri metai atliekamas tyrimas leidžia pamatuoti tais pačiais kriterijais vertinamą pokytį.

48 pav. **Darbuotojų įsitraukimas į darbą (proc.)**

Duomenų šaltinis: VRM kas dvejus metus atliekamo vyriausybinių sektoriaus darbuotojų tyrimo rezultatai (tyrimą atlieka, rezultatus apskaičiuoja ir atskirai kiekvienai institucijai pateikia VRM). 2021 m. rodiklio reikšmė nebuvo nustatoma.

Siekis išlaikyti kompetentingus darbuotojus

Siekiant išlaikyti kompetentingus darbuotojus, daug dėmesio buvo skiriama Tarnybos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis (toliau – Tarnybos darbuotojai), įsitraukimo ir pasitenkinimo darbu skatinimui. Tuo tikslu buvo įvertintos bendros tendencijos ir atrinktos esminės tobulintinos sritys (darbo organizavimas, saugi darbo aplinka, organizacinės kultūros stiprinimas). 2022-aisiais Tarnybos darbuotojams organizuoti mokymai, skirti galimoms darbo organizavimo formoms aptarti, taip pat mokymai apie pasirengimą ekstremalioms situacijoms. Siekiant kurti saugią ir pagarbią darbo aplinką, Tarnyboje patvirtinta Smurto ir priekabiavimo prevencijos politika, sudaryta Etikos komisija smurto ir priekabiavimo atvejams tirti. Šiam pokyčiui pristatyti organizuoti vidaus mokymai apie siektiną elgesio kultūrą. Didesnę, nei planuota, vidutinės savanoriškos darbuotojų kaitos rodiklio reikšmę lėmė tai, kad Tarnybai dėl nekonkurencingo darbo užmokesčio sunku pritraukti ir išlaikyti kompetentingus viešųjų pirkimų specialistus. 2022 m. vidutinė savanoriška Tarnybos darbuotojų kaita siekė 15,8 proc. ir yra susijusi su dideliu finansinių ir darbo jėgos sąnaudų trūkumu.

Uždavinio įgyvendinimui buvo numatyta pasitelkiant ir kitas toliau vardinamas priemones.

Tarnybos vidaus administravimo procesų palaikymas ir tobulinimas. Įgyvendinant šią priemonę, buvo palaikomi esami Tarnybos procesai ir funkcijos, stebimas veiklos procesų efektyvumas, o siekiant jį didinti, kuriama modernios darbo kultūros koncepcija, taupomas popierius, darbo laikas ir skaitmenizuojami darbo procesai. Taigi 2022 m. fiksuota, jog 99,4 proc. dokumentų yra elektroniniai.

Tarnybos darbuotojų kompetencijos didinimas. Įgyvendinant šią priemonę, Tarnybos darbuotojų kvalifikacija tobulinta ne tik per komandos vidaus mokymus, bet ir kituose specializuotuose renginiuose, taip pat užsienio lektorių konferencijose. 2022 m. penkiolika (15) Tarnybos darbuotojų dalyvavo užsienio šalių lektorių vedamuose mokymuose ar kituose renginiuose.

Tarnybos komunikavimo priemonės

Igyvendindama Strateginiame veiklos plane numatytą uždavinį *Užtikrinti efektyvią ir į rezultatus orientuotą Tarnybos veiklą*, Tarnyba daug dėmesio skyrė viešųjų pirkimų informacijos sklaidai įvairiomis komunikavimo priemonėmis.

2022 m. Tarnybos tinklalapyje dalintasi viešųjų pirkimų sistemos dalyviams naudinga ir aktualia informacija – iš viso publikuoti 174 informaciniai pranešimai. Siekiant didesnio informacijos prieinamumo, dauguma pranešimų dubliuoti Tarnybos socialinių tinklų „Facebook“ ir „LinkedIn“ paskyrose, o susisteminta medžiaga papildomai dalintasi su pirkimų vykdytojų vadovais. Atsakyta į 47 viešosios informacijos rengėjų (žurnalistų, televizijos laidų reporterių) užklausas.

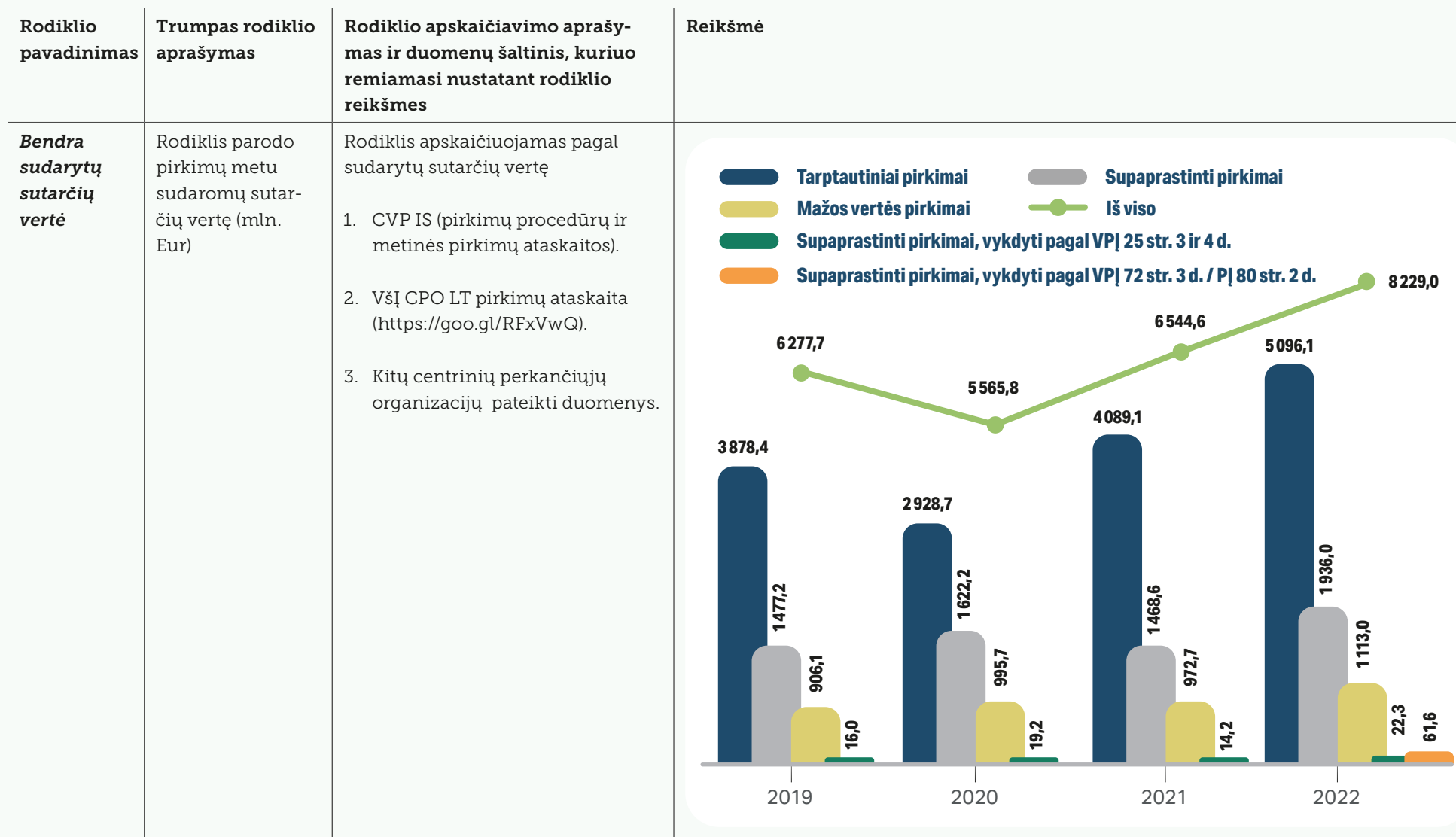
Tarnyba vykdė dvi viešinimo kampanijas:

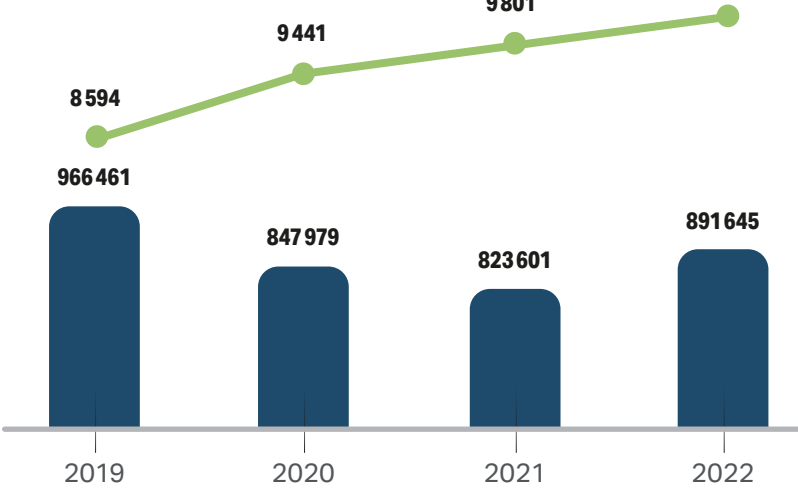
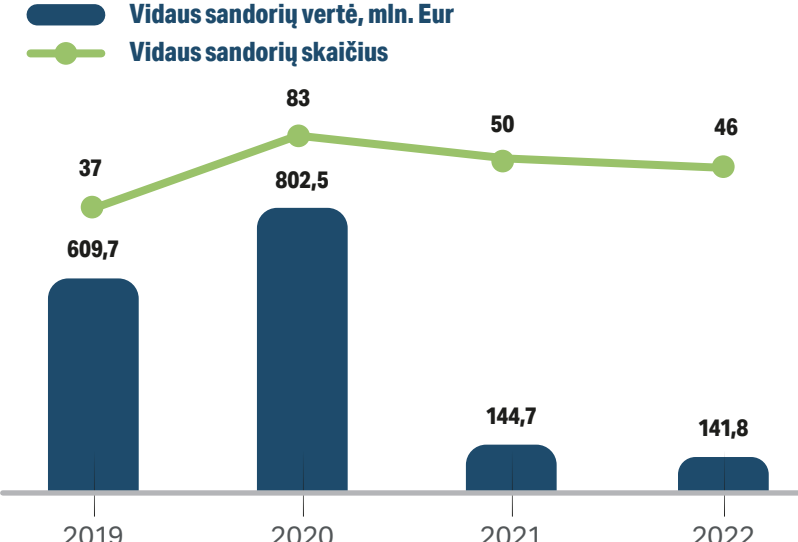
- *Žaliosios mugės viešinimo kampanija* buvo skirta žaliųjų pirkimų populiarumui didinti (pagal LIFE IP projektą). Į Žaliąją mugę – renginį Vilniaus Rotušėje, skirtą žalesiems pirkimams populiarinti, – buvo sukviesti tiekėjai ir pirkimų vykdytojai, siekiantys geriau suprasti besikeičiančią rinką, norintys įvertinti galimybes siekti tvarumo tikslų pirkimuose: tausoti gamtą, vykdyti veiklą kuo draugiškesnėmis aplinkai priemonėmis. Šia tema parengti ir publikuoti pranešimai spaudai, jie pateko į naujienų agentūros ELTA naujienų srautą, LRT portalą, reportažą apie renginį rengė televizija, informacija platinta socialiniuose tinkluose.
- *Modernizuotos informacinės sistemos SAULĖ IS projekto viešinimo kampanija*. 2022 m. surengti du sistemos SAULĖ IS viešinimui skirti renginiai, kuriuose dalyvavo pirkimų vykdytojų atstovai. Pirmajame renginyje dalyvavo 66 dalyviai, antrajame – 58. Renginiai buvo filmuojami, o vaizdo įrašai pasiekiami svetainėje www.vpt.lt, todėl renginių sklaida išaugo.

Kiti renginiai, kuriuos organizavo arba kurių dalyviai buvo Tarnybos darbuotojai ir pristatė aktualiausias viešųjų pirkimų šias temas:

- kartu su Lietuvos savivaldybių asociacija organizuotas praktinis seminaras-diskusija „Pirkimų centralizavimo problematika ir sprendimų kryptys“; [Nuoroda į pranešimą](#)
- trečius metus iš eilės kartu su Ekonomikos ir inovacijų ministerija organizuoti efektyviausių viešųjų pirkimų rinkimai ir tam skirta konferencija; [Nuoroda į pranešimą](#)
- kartu su Konkurencijos taryba organizuoti mokymai „Konkurencija ir viešieji pirkimai. Praktiniai patarimai perkančiosioms organizacijoms“; [Nuoroda į pranešimą](#)
- rekomendacijos, naudingos ruošiantis laikyti pirkimų specialisto žinių patikrinimo egzaminą, aptartos viename didžiausių renginių, skirtų viešiesiems pirkimams, konferencijoje „VP PRO Vilnius“. [Nuoroda į pranešimą](#)
- statybos darbų viešųjų pirkimų vykdymo ypatumai ir gairės aptartos Lietuvos statybininkų asociacijos organizuotoje konferencijoje „Statybos darbų viešieji pirkimai 2022–2023 m.“ [Nuoroda į pranešimą](#)

A PRIEDAS. VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ SISTEMOS EFEKTYVUMO STEBĖSENOS RODIKLIAI 2019–2022 M.

Bendras įvykusių pirkimų skaičius	Rodiklis parodo įvykusių pirkimų skaičių	<p>Rodiklis apskaičiuojamas pagal pirkimo unikalų numerį ir pagal pirkimų metinėse ataskaitose teikiamus mažos vertės pirkimų duomenis</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. CVP IS (pirkimų procedūrų ir metinės pirkimų ataskaitos). 2. VšĮ CPO LT pirkimų ataskaita (https://goo.gl/RFxVwQ). 3. Kitų centrinių perkančiųjų organizacijų pateikti duomenys.	<div><div></div><div>Tarptautinių ir supaprastintų pirkimų skaičius</div><div></div><div>Mažos vertės pirkimų skaičius</div></div> <table><thead><tr><th>Metai</th><th>Tarptautinių ir supaprastintų pirkimų skaičius</th><th>Mažos vertės pirkimų skaičius</th></tr></thead><tbody><tr><td>2019</td><td>8 594</td><td>966 461</td></tr><tr><td>2020</td><td>9 441</td><td>847 979</td></tr><tr><td>2021</td><td>9 801</td><td>823 601</td></tr><tr><td>2022</td><td>10 008</td><td>891 645</td></tr></tbody></table>	Metai	Tarptautinių ir supaprastintų pirkimų skaičius	Mažos vertės pirkimų skaičius	2019	8 594	966 461	2020	9 441	847 979	2021	9 801	823 601	2022	10 008	891 645
Metai	Tarptautinių ir supaprastintų pirkimų skaičius	Mažos vertės pirkimų skaičius																
2019	8 594	966 461																
2020	9 441	847 979																
2021	9 801	823 601																
2022	10 008	891 645																
Vidaus sandorių vertė ir skaičius	Rodiklis parodo vidaus sandorių sutarčių vertę (mln. Eur) ir sudarytų vidaus sandorių sutarčių skaičių	<p>Rodiklis apskaičiuojamas pagal sudarytų vidaus sandorių sutarčių vertę ir skaičių</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. CVP IS (metinės pirkimų ataskaitos).	<div><div></div><div>Vidaus sandorių vertė, mln. Eur</div><div></div><div>Vidaus sandorių skaičius</div></div> <table><thead><tr><th>Metai</th><th>Vidaus sandorių vertė, mln. Eur</th><th>Vidaus sandorių skaičius</th></tr></thead><tbody><tr><td>2019</td><td>609,7</td><td>37</td></tr><tr><td>2020</td><td>802,5</td><td>83</td></tr><tr><td>2021</td><td>144,7</td><td>50</td></tr><tr><td>2022</td><td>141,8</td><td>46</td></tr></tbody></table>	Metai	Vidaus sandorių vertė, mln. Eur	Vidaus sandorių skaičius	2019	609,7	37	2020	802,5	83	2021	144,7	50	2022	141,8	46
Metai	Vidaus sandorių vertė, mln. Eur	Vidaus sandorių skaičius																
2019	609,7	37																
2020	802,5	83																
2021	144,7	50																
2022	141,8	46																

<p>Pirkimų vertės dalis nuo bendrų valdžios sektoriaus išlaidų, proc.</p>	<p>Rodiklis parodo, kokią dalį valdžios institucijų išlaidų sudaro bendra pirkimų vertė</p>	<p>Rodiklis apskaičiuojamas bendrą įvykusių pirkimų vertę lyginant su valdžios sektoriaus išlaidomis</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. CVP IS (pirkimų procedūrų ir metinės pirkimų ataskaitos). 2. VšĮ CPO LT pirkimų ataskaita (https://goo.gl/RfXVwQ). 3. Kitų centrinių perkančiųjų organizacijų pateikti duomenys. 4. Statistikos departamento rodiklių duomenų bazė (https://goo.gl/W1KN77). 	<p>Valdžios institucijų išlaidos, mln. Eur Pirkimų vertė, mln. Eur Pirkimų vertės dalis nuo bendrų valdžios institucijų išlaidų, proc.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Metai</th> <th>Valdžios institucijų išlaidos, mln. Eur</th> <th>Pirkimų vertė, mln. Eur</th> <th>Pirkimų vertės dalis nuo bendrų valdžios institucijų išlaidų, proc.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2019</td> <td>16 989,8</td> <td>6 277,7</td> <td>36,9</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>21 240,3</td> <td>5 565,8</td> <td>26,2</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>21 067,2</td> <td>6 544,6</td> <td>31,1</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>-</td> <td>8 229,0</td> <td>-</td> </tr> </tbody> </table>	Metai	Valdžios institucijų išlaidos, mln. Eur	Pirkimų vertė, mln. Eur	Pirkimų vertės dalis nuo bendrų valdžios institucijų išlaidų, proc.	2019	16 989,8	6 277,7	36,9	2020	21 240,3	5 565,8	26,2	2021	21 067,2	6 544,6	31,1	2022	-	8 229,0	-
Metai	Valdžios institucijų išlaidos, mln. Eur	Pirkimų vertė, mln. Eur	Pirkimų vertės dalis nuo bendrų valdžios institucijų išlaidų, proc.																				
2019	16 989,8	6 277,7	36,9																				
2020	21 240,3	5 565,8	26,2																				
2021	21 067,2	6 544,6	31,1																				
2022	-	8 229,0	-																				
<p>Pirkimų vertės dalis, skaičiuojant nuo BVP, proc.</p>	<p>Rodiklis parodo, kokią dalį šalies BVP sudaro bendra pirkimų vertė</p>	<p>Rodiklis apskaičiuojamas bendrą įvykusių pirkimų vertę lyginant su šalies BVP</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. CVP IS (pirkimų procedūrų ir metinės pirkimų ataskaitos). 2. VšĮ CPO LT pirkimų ataskaita (https://goo.gl/RfXVwQ). 3. Kitų centrinių perkančiųjų organizacijų pateikti duomenys. 4. Statistikos departamento rodiklių duomenų bazė (2023-03-01 duomenimis) (https://goo.gl/W1KN77). 	<p>BVP, mln. Eur Pirkimų vertė, mln. Eur Pirkimų vertės dalis nuo BVP, proc.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Metai</th> <th>BVP, mln. Eur</th> <th>Pirkimų vertė, mln. Eur</th> <th>Pirkimų vertės dalis nuo BVP, proc.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2019</td> <td>48 797,4</td> <td>6 277,7</td> <td>12,9</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>48 794,1</td> <td>5 565,8</td> <td>11,4</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>55 325,6</td> <td>6 544,6</td> <td>11,8</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>66 918,2</td> <td>8 229,0</td> <td>12,3</td> </tr> </tbody> </table>	Metai	BVP, mln. Eur	Pirkimų vertė, mln. Eur	Pirkimų vertės dalis nuo BVP, proc.	2019	48 797,4	6 277,7	12,9	2020	48 794,1	5 565,8	11,4	2021	55 325,6	6 544,6	11,8	2022	66 918,2	8 229,0	12,3
Metai	BVP, mln. Eur	Pirkimų vertė, mln. Eur	Pirkimų vertės dalis nuo BVP, proc.																				
2019	48 797,4	6 277,7	12,9																				
2020	48 794,1	5 565,8	11,4																				
2021	55 325,6	6 544,6	11,8																				
2022	66 918,2	8 229,0	12,3																				

Bendras tarptautinių ir supaprastintų pirkimų metu sudarytų sutarčių skaičius	Rodiklis parodo pirkimų metu sudaromų sutarčių skaičių	Rodiklis apskaičiuojamas pagal sudarytų sutarčių skaičių 1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos). 2. VšĮ CPO LT pirkimų ataskaita (https://goo.gl/RfXVwQ). 3. Kitų centrinių perkančiųjų organizacijų pateikti duomenys.	<p> Bendras sudarytų sutarčių skaičius Per CPO sudarytų sutarčių skaičius Kitų sudarytų sutarčių skaičius </p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Metai</th> <th>Bendras sudarytų sutarčių skaičius</th> <th>Per CPO sudarytų sutarčių skaičius</th> <th>Kitų sudarytų sutarčių skaičius</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2021</td> <td>47 709</td> <td>28 987</td> <td>18 722</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>52 672</td> <td>34 007</td> <td>18 665</td> </tr> </tbody> </table>	Metai	Bendras sudarytų sutarčių skaičius	Per CPO sudarytų sutarčių skaičius	Kitų sudarytų sutarčių skaičius	2021	47 709	28 987	18 722	2022	52 672	34 007	18 665								
Metai	Bendras sudarytų sutarčių skaičius	Per CPO sudarytų sutarčių skaičius	Kitų sudarytų sutarčių skaičius																				
2021	47 709	28 987	18 722																				
2022	52 672	34 007	18 665																				
Sutarčių, sudarytų konkurencingais pirkimo būdais, vertės dalis nuo bendros pirkimų vertės, proc.	Rodiklis parodo viešai skelbiamų pirkimų vertę rinkos dalyviams. Didesnė rodiklio reikšmė rodo, kad pasiūlymus pirkiuose galėjo pateikti daugiau tiekėjų. Taip pat parodo didesnę pirkimų skaidrumą, nes apie daugiau pirkimų buvo paskelbta viešai	Rodiklis apskaičiuojamas pagal pirkimo procedūrų tipą kaip paskelbtų pirkimo procedūrų santykis su visomis įvykusiomis procedūromis (tarptautiniai ir supaprastinti pirkimai) 1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos). 2. VšĮ CPO LT pirkimų ataskaita (https://goo.gl/RfXVwQ). 3. Kitų centrinių perkančiųjų organizacijų pateikti duomenys.	<p> Sutarčių, sudarytų konkurencingais pirkimo būdais, vertė, mln. Eur Bendra sudarytų sutarčių vertė, mln. Eur Sutarčių, sudarytų konkurencingais pirkimo būdais, vertės dalis nuo bendros sutarčių vertės, proc. </p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Metai</th> <th>Sutarčių, sudarytų konkurencingais pirkimo būdais, vertė, mln. Eur</th> <th>Bendra sudarytų sutarčių vertė, mln. Eur</th> <th>Sutarčių, sudarytų konkurencingais pirkimo būdais, vertės dalis nuo bendros sutarčių vertės, proc.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2019</td> <td>5 214,4</td> <td>5 355,6</td> <td>97,4</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>4 324,5</td> <td>4 550,9</td> <td>95,0</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>4 769,2</td> <td>5 557,7</td> <td>85,8</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>6 404,0</td> <td>7 032,1</td> <td>91,1</td> </tr> </tbody> </table>	Metai	Sutarčių, sudarytų konkurencingais pirkimo būdais, vertė, mln. Eur	Bendra sudarytų sutarčių vertė, mln. Eur	Sutarčių, sudarytų konkurencingais pirkimo būdais, vertės dalis nuo bendros sutarčių vertės, proc.	2019	5 214,4	5 355,6	97,4	2020	4 324,5	4 550,9	95,0	2021	4 769,2	5 557,7	85,8	2022	6 404,0	7 032,1	91,1
Metai	Sutarčių, sudarytų konkurencingais pirkimo būdais, vertė, mln. Eur	Bendra sudarytų sutarčių vertė, mln. Eur	Sutarčių, sudarytų konkurencingais pirkimo būdais, vertės dalis nuo bendros sutarčių vertės, proc.																				
2019	5 214,4	5 355,6	97,4																				
2020	4 324,5	4 550,9	95,0																				
2021	4 769,2	5 557,7	85,8																				
2022	6 404,0	7 032,1	91,1																				

Įvykusių pirkimų dalis, proc.	Rodiklis parodo, kokia dalis pirkimų pasibaigia sėkmingai, t. y. sudarius pirkimo–pardavimo sutartis	<p>Rodiklis apskaičiuojamas pagal pirkimo procedūrų pabaigos tipą kaip pirkimo procedūrų, kurios pasibaigė sudarius sutartį, santykis su visais įvykusiais ir neįvykusiais pirkimais (tarptautiniai ir supaprastinti pirkimai)</p> <p>1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos).</p> <p>2. VšĮ CPO LT pirkimų ataskaita (https://goo.gl/RFxVwQ).</p> <p>3. Kitų centrinių perkančiųjų organizacijų pateikti duomenys.</p>	<p>Įvykusių pirkimų skaičius</p> <p>Neįvykusių pirkimų skaičius</p> <p>Įvykusių pirkimų skaičiaus dalis, proc.</p> <table><thead><tr><th>Metai</th><th>Įvykusių pirkimų skaičius</th><th>Neįvykusių pirkimų skaičius</th><th>Įvykusių pirkimų skaičiaus dalis, proc.</th></tr></thead><tbody><tr><td>2019</td><td>8 594</td><td>2 346</td><td>78,6</td></tr><tr><td>2020</td><td>9 441</td><td>2 728</td><td>77,6</td></tr><tr><td>2021</td><td>9 801</td><td>2 905</td><td>77,1</td></tr><tr><td>2022</td><td>10 008</td><td>3 101</td><td>76,3</td></tr></tbody></table>	Metai	Įvykusių pirkimų skaičius	Neįvykusių pirkimų skaičius	Įvykusių pirkimų skaičiaus dalis, proc.	2019	8 594	2 346	78,6	2020	9 441	2 728	77,6	2021	9 801	2 905	77,1	2022	10 008	3 101	76,3					
Metai	Įvykusių pirkimų skaičius	Neįvykusių pirkimų skaičius	Įvykusių pirkimų skaičiaus dalis, proc.																									
2019	8 594	2 346	78,6																									
2020	9 441	2 728	77,6																									
2021	9 801	2 905	77,1																									
2022	10 008	3 101	76,3																									
Apskųstų pirkimų dalis, proc.	Rodiklis parodo, kokia pirkimų vertės bei skaičiaus dalis kasmet apskundžiama, t. y. pateikiama pretenzija pirkimų vykdytojui ar ieškinys teismui	<p>Rodiklis apskaičiuojamas apskųstų pirkimų skaičių bei vertę lyginant su visais įvykusiais pirkimais pagal skaičių ir vertę. Laikoma, kad pirkimas buvo apskųstas, jei pirkimo procedūrų ataskaitoje pažymima, jog pirkimas (tarptautiniai ir supaprastinti pirkimai) sulaukė tiekėjo pretenzijos arba buvo pateiktas ieškinys teismui</p> <p>1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos).</p> <p>2. VšĮ CPO LT pirkimų ataskaita (https://goo.gl/RFxVwQ).</p> <p>3. Kitų centrinių perkančiųjų organizacijų pateikti duomenys.</p>	<p>Pirkimų, dėl kurių buvo pateiktas ieškinys teismui, vertės dalis, proc.</p> <p>Pirkimų, dėl kurių buvo gauta tiekėjų pretenzija, vertės dalis, proc.</p> <p>Pirkimų, dėl kurių buvo pateiktas ieškinys teismui, skaičiaus dalis, proc.</p> <p>Pirkimų, dėl kurių buvo gauta tiekėjų pretenzija, skaičiaus dalis, proc.</p> <table><thead><tr><th>Metai</th><th>Pirkimų, dėl kurių buvo pateiktas ieškinys teismui, vertės dalis, proc.</th><th>Pirkimų, dėl kurių buvo gauta tiekėjų pretenzija, vertės dalis, proc.</th><th>Pirkimų, dėl kurių buvo pateiktas ieškinys teismui, skaičiaus dalis, proc.</th><th>Pirkimų, dėl kurių buvo gauta tiekėjų pretenzija, skaičiaus dalis, proc.</th></tr></thead><tbody><tr><td>2019</td><td>16,1</td><td>38,3</td><td>1,2</td><td>14,5</td></tr><tr><td>2020</td><td>5,9</td><td>28,4</td><td>1,0</td><td>13,7</td></tr><tr><td>2021</td><td>6,2</td><td>28,3</td><td>1,1</td><td>14,2</td></tr><tr><td>2022</td><td>5,6</td><td>25,3</td><td>0,7</td><td>11,1</td></tr></tbody></table>	Metai	Pirkimų, dėl kurių buvo pateiktas ieškinys teismui, vertės dalis, proc.	Pirkimų, dėl kurių buvo gauta tiekėjų pretenzija, vertės dalis, proc.	Pirkimų, dėl kurių buvo pateiktas ieškinys teismui, skaičiaus dalis, proc.	Pirkimų, dėl kurių buvo gauta tiekėjų pretenzija, skaičiaus dalis, proc.	2019	16,1	38,3	1,2	14,5	2020	5,9	28,4	1,0	13,7	2021	6,2	28,3	1,1	14,2	2022	5,6	25,3	0,7	11,1
Metai	Pirkimų, dėl kurių buvo pateiktas ieškinys teismui, vertės dalis, proc.	Pirkimų, dėl kurių buvo gauta tiekėjų pretenzija, vertės dalis, proc.	Pirkimų, dėl kurių buvo pateiktas ieškinys teismui, skaičiaus dalis, proc.	Pirkimų, dėl kurių buvo gauta tiekėjų pretenzija, skaičiaus dalis, proc.																								
2019	16,1	38,3	1,2	14,5																								
2020	5,9	28,4	1,0	13,7																								
2021	6,2	28,3	1,1	14,2																								
2022	5,6	25,3	0,7	11,1																								

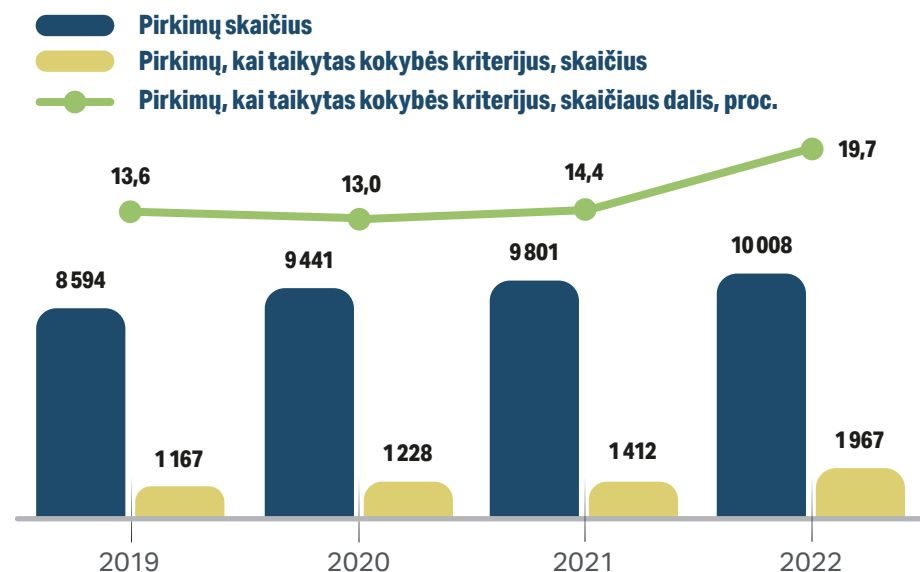
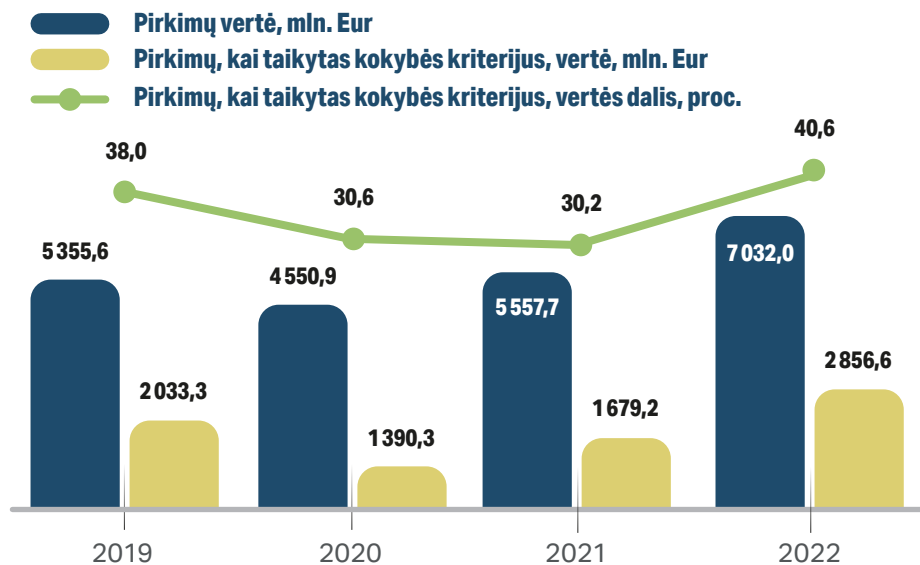
Pirkimų, kai taikytas kokybės kriterijus, apimties (vertės ir skaičiaus) dalis, proc.

Rodiklis parodo, kokią dalį visų pirkimų sudaro pirkimai, kuriems taikytas kokybės kriterijus. Didesnė rodiklio reikšmė parodo, kad orientuojamasi į tam tikrus siektinus kriterijus, t. y. kokybę, naudą, aplinkos apsaugą ir t. t.

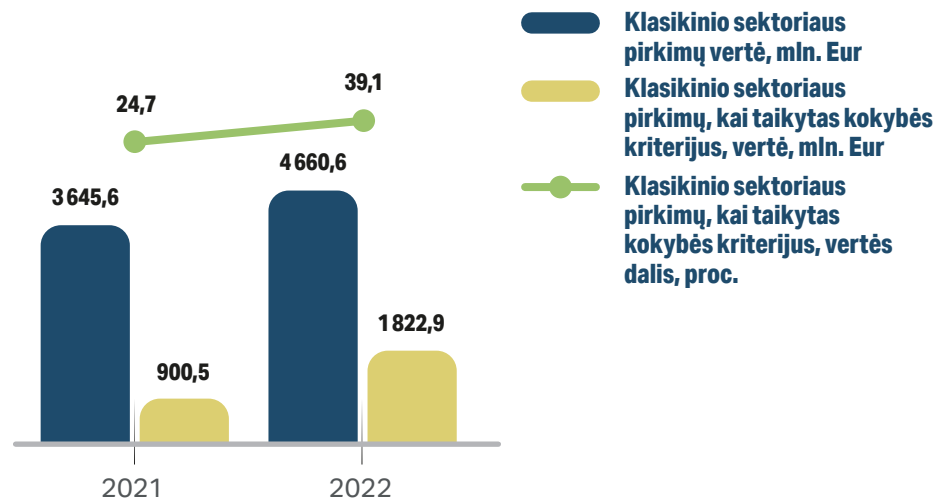
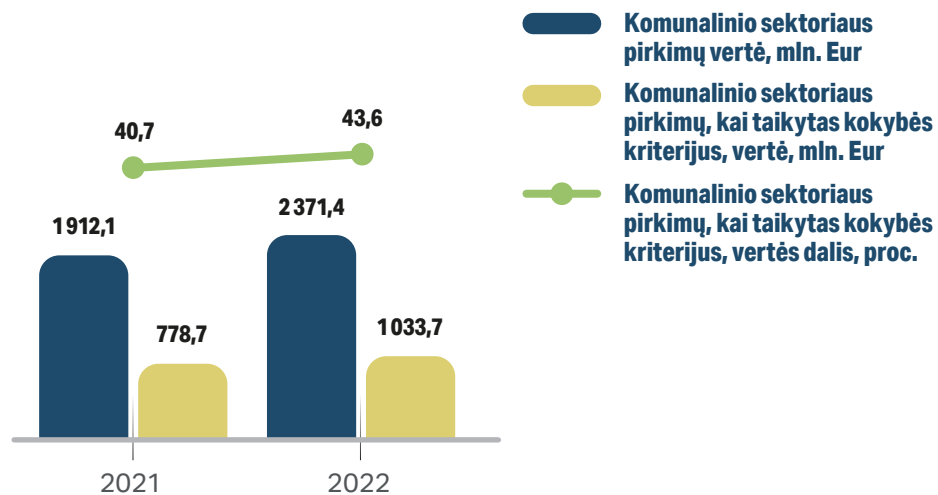
Kokybės kriterijus – pasiūlymų vertinimo kriterijus, kuomet pasiūlymui įvertinti taikomas kainos (sąnaudų) ir kokybės santykio ar sąnaudų kriterijus.

Rodiklis apskaičiuojamas pagal pirkime taikytą pasiūlymų vertinimo kriterijų kaip pirkimų, kuriems taikytas kokybės kriterijus, vertės (skaičiaus) santykis su visų įvykusių pirkimų verte (skaičiumi) (tarptautiniai ir supaprastinti pirkimai)

1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos).
2. VšĮ CPO LT pirkimų ataskaita (<https://goo.gl/RfXVwQ>).
3. Kitų centrinių perkančiųjų organizacijų pateikti duomenys.

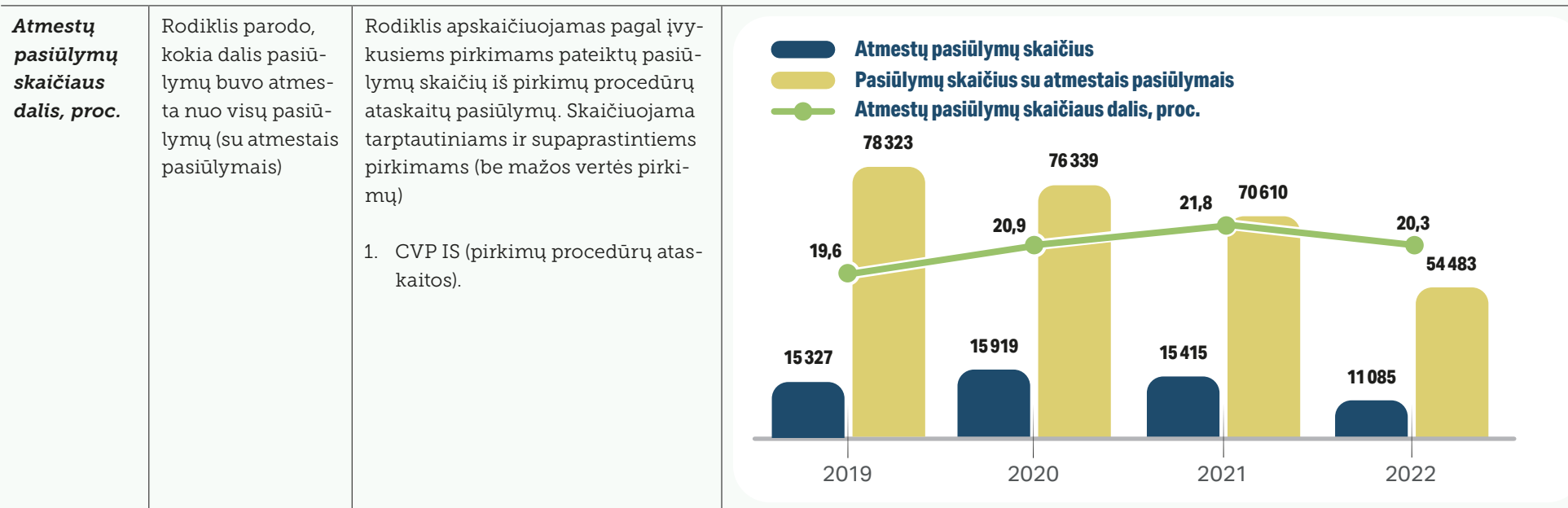

**Pirkimų,
kai taikytas
kokybės
kriterijus,
apimtis**
(vertės ir
skaičiaus)
dalį, proc.

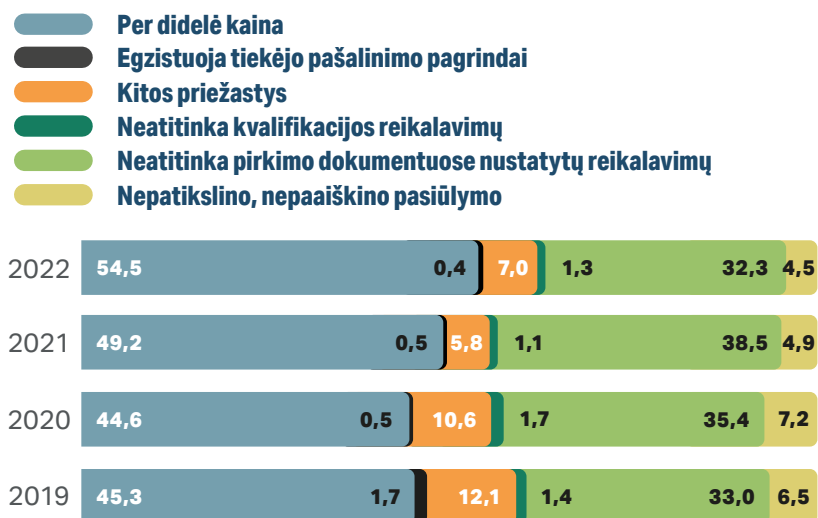

„Vieno tiekėjo“ pirkimų (su atmestais pasiūlymais) skaičiaus dalis, proc.	Rodiklis parodo pirkimų dalį, kai konkurse dalyvavęs vienintelis tiekėjas neturėjo konkurencijos	<p>Rodiklis apskaičiuojamas pagal pateiktų pasiūlymų skaičių iš pirkimų procedūrų ataskaitoje nurodytos pasiūlymų eilės su atmestais pasiūlymais (kiekvienai pirkimo objekto daliai atskirai). Skaičiuojama tarptautiniams ir supaprastintiems pirkimams (be mažos vertės pirkimų). Į rodiklio skaičiavimus neįtraukiami pirkimai, vykdyti siekiant sudaryti preliminarąsias sutartis, sukurti dinaminę pirkimų sistemą bei jų pagrindu vykdyti pirkimai*</p> <p>1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos).</p>	<p>„Vieno tiekėjo“ pirkimų (su atmestais pasiūlymais) skaičiaus dalis, proc.</p> <table><thead><tr><th>Metai</th><th>Skaičiaus dalis, proc.</th></tr></thead><tbody><tr><td>2019</td><td>38,7</td></tr><tr><td>2020</td><td>40,5</td></tr><tr><td>2021</td><td>40,6</td></tr><tr><td>2022</td><td>46,9</td></tr><tr><td>Vidutiniškai</td><td>41,7</td></tr></tbody></table>	Metai	Skaičiaus dalis, proc.	2019	38,7	2020	40,5	2021	40,6	2022	46,9	Vidutiniškai	41,7			
Metai	Skaičiaus dalis, proc.																	
2019	38,7																	
2020	40,5																	
2021	40,6																	
2022	46,9																	
Vidutiniškai	41,7																	
Neskelbiamų tarptautinės vertės derybų pirkimų vertė ir skaičius	Rodiklis parodo neskelbiamų tarptautinės vertės derybų pirkimų vertės ir skaičiaus dinamiką	<p>Rodiklis apskaičiuojamas iš tarptautinių pirkimų procedūrų ataskaitų, imant pagal neskelbiamų derybų pirkimo būdą</p> <p>1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos).</p> <p>2. VšĮ CPO LT pirkimų ataskaita (https://goo.gl/RFxVwQ).</p> <p>3. Kitų centrinių perkančiųjų organizacijų pateikti duomenys.</p>	<p>Neskelbiamų derybų vertė, mln. Eur Neskelbiamų derybų skaičius</p> <table><thead><tr><th>Metai</th><th>Neskelbiamų derybų vertė, mln. Eur</th><th>Neskelbiamų derybų skaičius</th></tr></thead><tbody><tr><td>2019</td><td>125,7</td><td>192</td></tr><tr><td>2020</td><td>211,9</td><td>404</td></tr><tr><td>2021</td><td>775,6</td><td>252</td></tr><tr><td>2022</td><td>606,0</td><td>265</td></tr></tbody></table>	Metai	Neskelbiamų derybų vertė, mln. Eur	Neskelbiamų derybų skaičius	2019	125,7	192	2020	211,9	404	2021	775,6	252	2022	606,0	265
Metai	Neskelbiamų derybų vertė, mln. Eur	Neskelbiamų derybų skaičius																
2019	125,7	192																
2020	211,9	404																
2021	775,6	252																
2022	606,0	265																

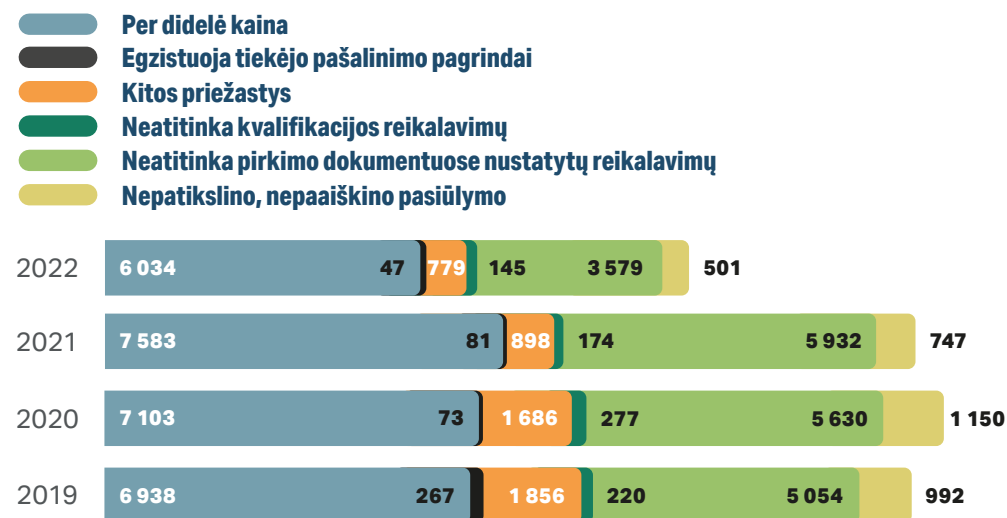
* Rodiklio metodika peržiūrima (detaliau žr. 32 psl.)

ATMESTŲ PASIŪLYMŲ SKAIČIAUS PASISKIRSTYMAS, PROC.

ATMESTŲ PASIŪLYMŲ SKAIČIUS

<p>CVP IS registruotų tiekėjų skaičiaus dalis nuo bendro tiekėjų skaičiaus šalyje, proc.</p>	<p>Rodiklis parodo, kokia dalis Lietuvoje veikiančių įmonių dalyvauja pirkimuose. Didėnė rodiklio reikšmė rodo geresnį verslo įsitraukimą į viešojo sektoriaus organizuojamus pirkimus, o tai savo ruožtu lemia didesnę konkurenciją ir racionalesnį valstybės lėšų panaudojimą</p>	<p>Rodiklis apskaičiuojamas lyginant metų pradžioje Lietuvoje veikiančių įmonių skaičių (be viešojo sektoriaus) su CVP IS metų pradžioje registruotais Lietuvos tiekėjais.* Lyginami skaičiai neapima fizinų asmenų, ūkininkų, antstolių ir advokatų kontorų</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. CVP IS (užsiregistravusių Lietuvos tiekėjų sąrašas). 2. Statistikos departamento rodiklių duomenų bazė (2023-01-24 duomenimis) (https://goo.gl/W1KN77).	<p>Lietuvoje veikiančių įmonių skaičius CVP IS registruotų Lietuvos tiekėjų skaičius CVP IS registruotų tiekėjų skaičiaus dalis nuo bendro Lietuvos įmonių skaičiaus, proc.</p> <table><thead><tr><th>Metai</th><th>Lietuvoje veikiančių įmonių skaičius</th><th>CVP IS registruotų Lietuvos tiekėjų skaičius</th><th>CVP IS registruotų tiekėjų skaičiaus dalis nuo bendro Lietuvos įmonių skaičiaus, proc.</th></tr></thead><tbody><tr><td>2020</td><td>87 143</td><td>28 249</td><td>32,4</td></tr><tr><td>2021</td><td>87 707</td><td>22 018</td><td>25,1</td></tr><tr><td>2022</td><td>93 059</td><td>21 272</td><td>22,9</td></tr><tr><td>2023</td><td>100 488</td><td>23 377</td><td>23,3</td></tr></tbody></table>	Metai	Lietuvoje veikiančių įmonių skaičius	CVP IS registruotų Lietuvos tiekėjų skaičius	CVP IS registruotų tiekėjų skaičiaus dalis nuo bendro Lietuvos įmonių skaičiaus, proc.	2020	87 143	28 249	32,4	2021	87 707	22 018	25,1	2022	93 059	21 272	22,9	2023	100 488	23 377	23,3				
Metai	Lietuvoje veikiančių įmonių skaičius	CVP IS registruotų Lietuvos tiekėjų skaičius	CVP IS registruotų tiekėjų skaičiaus dalis nuo bendro Lietuvos įmonių skaičiaus, proc.																								
2020	87 143	28 249	32,4																								
2021	87 707	22 018	25,1																								
2022	93 059	21 272	22,9																								
2023	100 488	23 377	23,3																								
<p>Vidutinis pasiūlyimų skaičius tarptautiniuose ir supaprastintuose pirkimuose pagal pirkimo būdus (be pirkimų, kurie vykdyti siekiant sudaryti preliminarąsias sutartis)</p>	<p>Rodiklis parodo konkurencingumą pirkimuose</p>	<p>Rodiklis apskaičiuojamas pagal pateiktų pasiūlyimų skaičių (su atmestais pasiūlymais), nurodytą kiekvienai pirkimo objekto daliai atskirai</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos).	<p>2019 2020 2021 2022 Vidutiniškai</p> <table><thead><tr><th>Pirkimo būdas</th><th>2019</th><th>2020</th><th>2021</th><th>2022</th><th>Vidutiniškai</th></tr></thead><tbody><tr><td>Tarptautiniai viešieji pirkimai</td><td>2,4</td><td>2,3</td><td>2,3</td><td>2,0</td><td>2,3</td></tr><tr><td>Supaprastinti viešieji pirkimai</td><td>2,7</td><td>2,6</td><td>2,6</td><td>2,3</td><td>2,6</td></tr><tr><td>Tarptautiniai ir supaprastinti viešieji pirkimai</td><td>2,5</td><td>2,4</td><td>2,4</td><td>2,1</td><td>2,4</td></tr></tbody></table>	Pirkimo būdas	2019	2020	2021	2022	Vidutiniškai	Tarptautiniai viešieji pirkimai	2,4	2,3	2,3	2,0	2,3	Supaprastinti viešieji pirkimai	2,7	2,6	2,6	2,3	2,6	Tarptautiniai ir supaprastinti viešieji pirkimai	2,5	2,4	2,4	2,1	2,4
Pirkimo būdas	2019	2020	2021	2022	Vidutiniškai																						
Tarptautiniai viešieji pirkimai	2,4	2,3	2,3	2,0	2,3																						
Supaprastinti viešieji pirkimai	2,7	2,6	2,6	2,3	2,6																						
Tarptautiniai ir supaprastinti viešieji pirkimai	2,5	2,4	2,4	2,1	2,4																						

* Remiantis CVP IS taisyklių 33 punktu, Tarnyba turi teisę pašalinti tiekėjo paskyrą iš CVP IS, jei nuo paskutinio prisijungimo praėjo daugiau nei 2 metai ir tiekėjas neatsako į Tarnybos kreipimąsi apie poreikį naudotis paskyra.

Žaliųjų pirkimų apimties (vertės ir skaičiaus) dalis, proc.

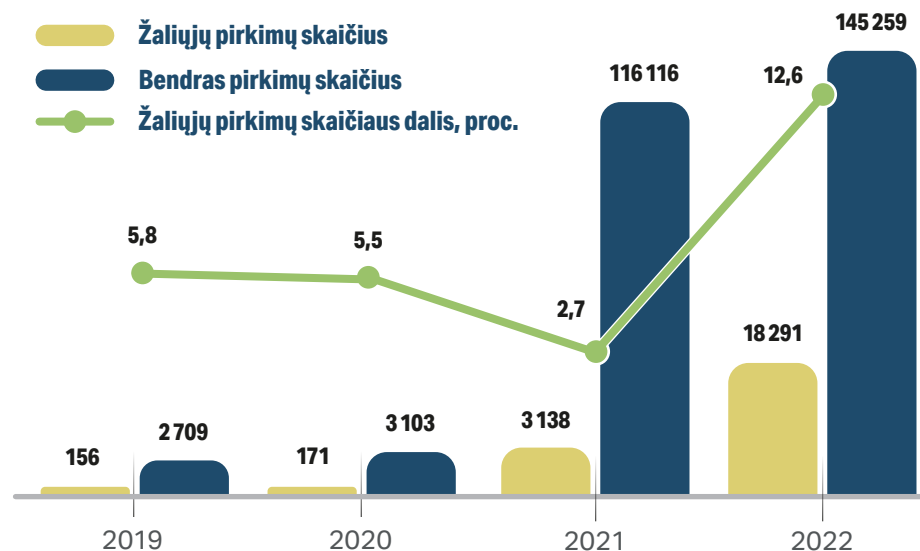
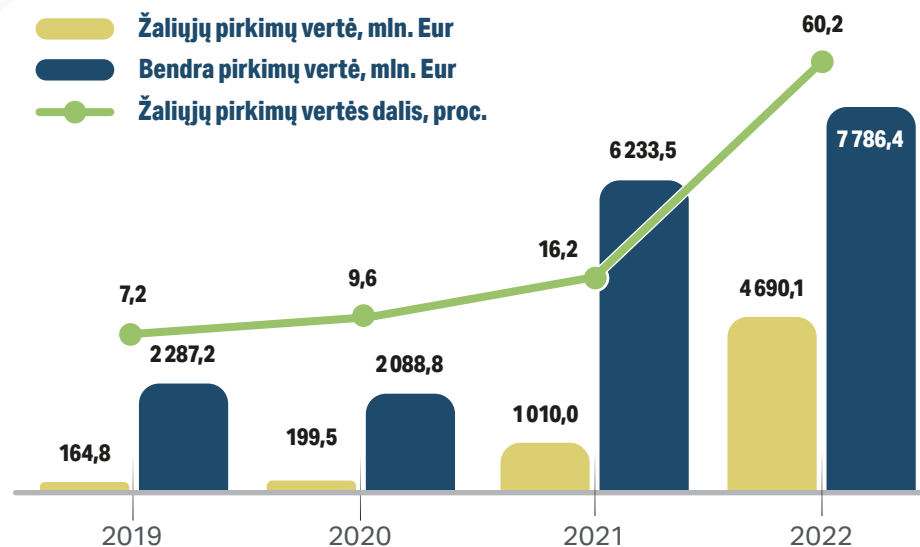
Rodiklis parodo, kokia dalis pirkimų, atliekami „žaliai“. Didesnė rodiklio reikšmė rodo pirkimų vykdytojų pastangas prisidėti prie skatinimo kurti kuo daugiau aplinkai palankių produktų

Nuo 2021 m. rodiklis apskaičiuojamas lyginant bendrą žaliųjų pirkimų vertę (skaičių) su bendra įvykusių pirkimų verte (skaičiumi) (tarptautiniai ir supaprastinti pirkimai, įskaitant mažos vertės pirkimus).

Iš rodiklių skaičiavimus įtraukiami ne visų mažos vertės pirkimų, o tik tų – po kurių sudarytas sutartis privaloma paskelbti CVP IS, duomenys (renkami ir į žaliųjų pirkimų rodiklių skaičiavimus įtraukiami nuo 2021 m.).

Iki 2020 m. rodiklis buvo apskaičiuojamas lyginant bendrą žaliųjų pirkimų, kai buvo perkami produktai, kurių pirkimams taikyti aplinkos apsaugos kriterijai, iš sąrašo, vertę (skaičių) su bendra pirkimų, kai buvo perkami produktai, kurių pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai, iš sąrašo, verte (skaičiumi) (tarptautiniai ir supaprastinti (be mažos vertės) pirkimai)

1. CVP IS (pirkimų procedūrų ir metinės pirkimų ataskaitos).
2. VšĮ CPO LT pirkimų ataskaita (<https://goo.gl/RFxVwQ>).
3. Kitų centrinių perkančiųjų organizacijų pateikti duomenys.

Vidutinė tarptautinių ir supaprastintų pirkimų procedūrų trukmė pagal pirkimo būdus

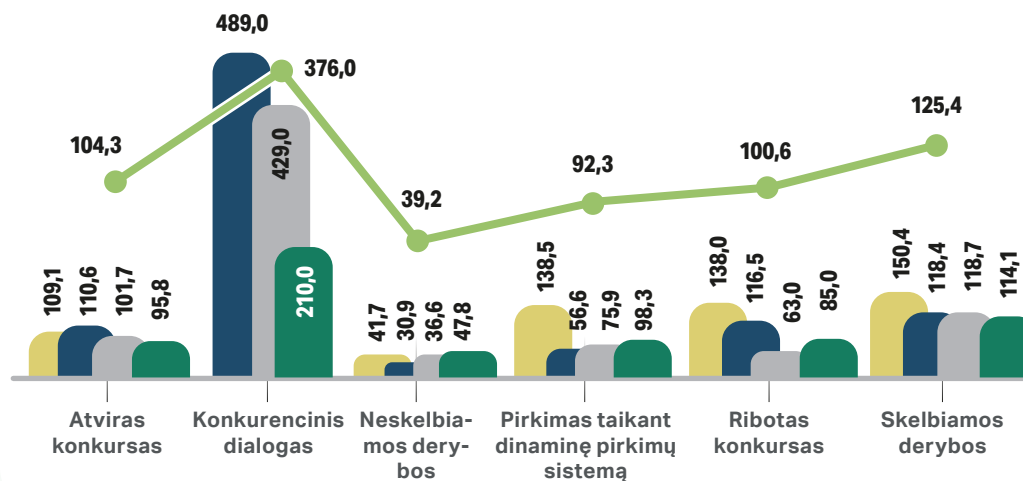
Rodiklis parodo pirkimų procedūrų trukmę

Rodiklis apskaičiuojamas, pirkimo procedūrų trukmę nustatant kaip skirtumą tarp skelbimo apie pirkimą paskelbimo datos (jei pirkimas neskelbtas – pagal kvietimo pateikti pasiūlymus išsiuntimo datos) ir sutarties sudarymo datos, dienomis

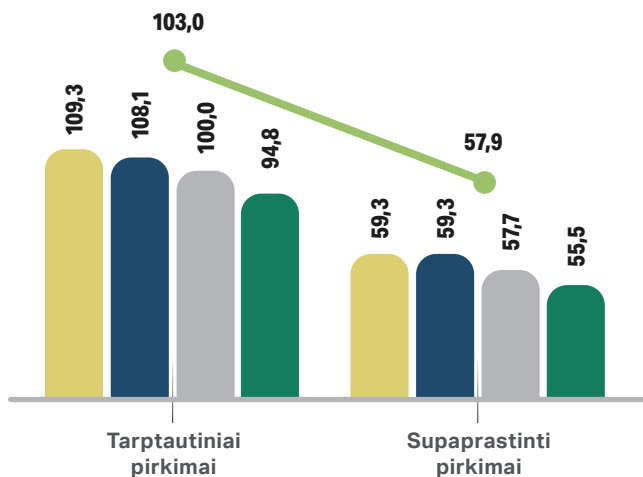
1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos).

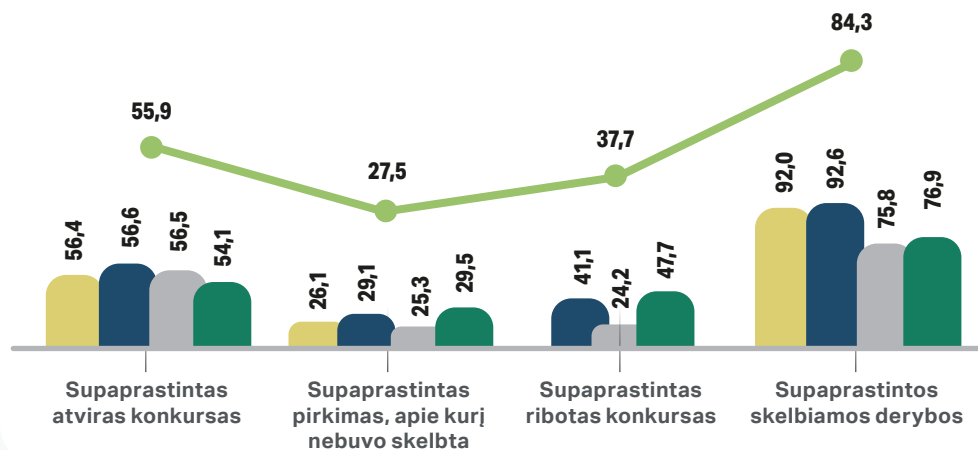
VIDUTINĖ TARPTAUTINIŲ PIRKIMŲ TRUKMĖ, DIENOMIS

VIDUTINĖ TARPTAUTINIŲ IR SUPAPRASTINTŲ PIRKIMŲ TRUKMĖ, DIENOMIS

VIDUTINĖ SUPAPRASTINTŲ PIRKIMŲ TRUKMĖ, DIENOMIS

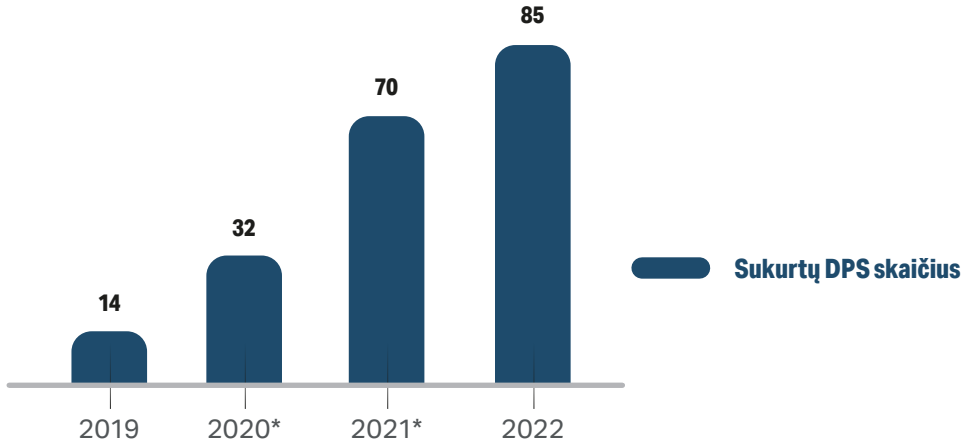
Inovatyvių pirkimų vertės dalis, proc.	Rodiklis parodo, kokią dalį inovatyvių pirkimų vertė sudaro nuo visų vykdytų pirkimų vertės. Didesnė rodiklio reikšmė parodo dažnesnį inovacijų panaudojimą viešajame sektoriuje	Rodiklis apskaičiuojamas lyginant bendrą inovatyvių pirkimų vertę su bendra pirkimų verte (tarptautiniai ir supaprastinti (be mažos vertės) pirkimai) 1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos). 2. VšĮ CPO LT pirkimų ataskaita (https://goo.gl/RfXVwQ). 3. Kitų centrinių perkančiųjų organizacijų pateikti duomenys.	<div><div></div> Inovatyvių pirkimų vertė, mln. Eur</div> <div><div></div> Inovatyvių pirkimų vertės dalis nuo bendros pirkimų vertės, proc.</div> <table><thead><tr><th>Metai</th><th>Inovatyvių pirkimų vertė, mln. Eur</th><th>Inovatyvių pirkimų vertės dalis nuo bendros pirkimų vertės, proc.</th></tr></thead><tbody><tr><td>2019</td><td>1,0</td><td>0,02</td></tr><tr><td>2020</td><td>2,0</td><td>0,05</td></tr><tr><td>2021*</td><td>45,2</td><td>0,82</td></tr><tr><td>2022</td><td>48,0</td><td>0,68</td></tr></tbody></table>	Metai	Inovatyvių pirkimų vertė, mln. Eur	Inovatyvių pirkimų vertės dalis nuo bendros pirkimų vertės, proc.	2019	1,0	0,02	2020	2,0	0,05	2021*	45,2	0,82	2022	48,0	0,68
Metai	Inovatyvių pirkimų vertė, mln. Eur	Inovatyvių pirkimų vertės dalis nuo bendros pirkimų vertės, proc.																
2019	1,0	0,02																
2020	2,0	0,05																
2021*	45,2	0,82																
2022	48,0	0,68																
Supaprastintų rezervuotų pirkimų vertės dalis, proc.	Rodiklis parodo, kokią pirkimų vykdytojų, kurie privalo vykdyti supaprastintus rezervuotus pirkimus, įvykdytų supaprastintų viešųjų pirkimų vertės dalį sudaro jų įvykdytų supaprastintų rezervuotų pirkimų vertė	Rodiklis apskaičiuojamas pagal pirkimo vykdytojų, kurie privalo vykdyti supaprastintus rezervuotus pirkimus, sudarytų sutarčių vertę įvykdžius supaprastintus, išskaitant ir mažos vertės, viešuosius pirkimus 1. CVP IS (pirkimų procedūrų ir metinės pirkimų ataskaitos). 2. VšĮ CPO LT pirkimų ataskaita (https://goo.gl/RfXVwQ). 3. Kitų centrinių perkančiųjų organizacijų pateikti duomenys.	<div><div></div> Pirkimų vykdytojų, kurie privalo vykdyti supaprastintus rezervuotus pirkimus, įvykdytų supaprastintų rezervuotų pirkimų vertė, mln. Eur</div> <div><div></div> Pirkimų vykdytojų, kurie privalo vykdyti supaprastintus rezervuotus pirkimus, įvykdytų supaprastintų rezervuotų pirkimų vertės dalis nuo jų įvykdytų supaprastintų viešųjų pirkimų vertės, proc.</div> <table><thead><tr><th>Metai</th><th>Pirkimų vykdytojų, kurie privalo vykdyti supaprastintus rezervuotus pirkimus, įvykdytų supaprastintų rezervuotų pirkimų vertė, mln. Eur</th><th>Pirkimų vykdytojų, kurie privalo vykdyti supaprastintus rezervuotus pirkimus, įvykdytų supaprastintų rezervuotų pirkimų vertės dalis nuo jų įvykdytų supaprastintų viešųjų pirkimų vertės, proc.</th></tr></thead><tbody><tr><td>2019</td><td>15,5</td><td>1,0</td></tr><tr><td>2020</td><td>14,0</td><td>0,7</td></tr><tr><td>2021</td><td>21,0</td><td>1,3</td></tr><tr><td>2022</td><td>12,8</td><td>0,6</td></tr></tbody></table>	Metai	Pirkimų vykdytojų, kurie privalo vykdyti supaprastintus rezervuotus pirkimus, įvykdytų supaprastintų rezervuotų pirkimų vertė, mln. Eur	Pirkimų vykdytojų, kurie privalo vykdyti supaprastintus rezervuotus pirkimus, įvykdytų supaprastintų rezervuotų pirkimų vertės dalis nuo jų įvykdytų supaprastintų viešųjų pirkimų vertės, proc.	2019	15,5	1,0	2020	14,0	0,7	2021	21,0	1,3	2022	12,8	0,6
Metai	Pirkimų vykdytojų, kurie privalo vykdyti supaprastintus rezervuotus pirkimus, įvykdytų supaprastintų rezervuotų pirkimų vertė, mln. Eur	Pirkimų vykdytojų, kurie privalo vykdyti supaprastintus rezervuotus pirkimus, įvykdytų supaprastintų rezervuotų pirkimų vertės dalis nuo jų įvykdytų supaprastintų viešųjų pirkimų vertės, proc.																
2019	15,5	1,0																
2020	14,0	0,7																
2021	21,0	1,3																
2022	12,8	0,6																

* 2021 m. inovatyvių pirkimų vertė ir inovatyvių pirkimų vertės dalis nuo bendros pirkimų vertės atnaujinti 2023-03-06.

El. pirkimų skaičiaus dalis, proc.	Rodiklis parodo skelbiamų elektroninių pirkimų skaičiaus dalį nuo bendro skelbiamų pirkimų skaičiaus	Rodiklis apskaičiuojamas iš skelbimų apie pirkimą kaip elektroninių skelbiamų pirkimų skaičiaus ir bendro skelbiamų pirkimų skaičiaus santykis 1. CTM duomenys.	<div><div></div><div>Skelbtų elektroninių pirkimų skaičius</div><div>Skelbtų elektroninių pirkimų skaičius, proc.</div></div> <table><thead><tr><th>Metai</th><th>Skelbtų elektroninių pirkimų skaičius</th><th>Skelbtų elektroninių pirkimų skaičius, proc.</th></tr></thead><tbody><tr><td>2019</td><td>26 129</td><td>99,9</td></tr><tr><td>2020</td><td>29 363</td><td>99,9</td></tr><tr><td>2021</td><td>28 626</td><td>99,9</td></tr><tr><td>2022</td><td>29 778</td><td>100,0</td></tr></tbody></table>	Metai	Skelbtų elektroninių pirkimų skaičius	Skelbtų elektroninių pirkimų skaičius, proc.	2019	26 129	99,9	2020	29 363	99,9	2021	28 626	99,9	2022	29 778	100,0
Metai	Skelbtų elektroninių pirkimų skaičius	Skelbtų elektroninių pirkimų skaičius, proc.																
2019	26 129	99,9																
2020	29 363	99,9																
2021	28 626	99,9																
2022	29 778	100,0																
El. pirkimų vertės dalis, proc.	Rodiklis parodo skelbiamų elektroninių pirkimų vertės dalį nuo bendros skelbiamų pirkimų vertės	Rodiklis apskaičiuojamas iš skelbimų apie pirkimą kaip elektroninių skelbiamų pirkimų vertės ir bendros skelbiamų pirkimų vertės santykis 1. CVP IS (skelbimai apie pirkimus, pirkimų procedūrų ataskaitos). 2. CTM duomenys.	<div><div></div><div>Skelbtų elektroninių pirkimų vertė, mln. Eur</div><div>Skelbtų elektroninių pirkimų vertė, proc.</div></div> <table><thead><tr><th>Metai</th><th>Skelbtų elektroninių pirkimų vertė, mln. Eur</th><th>Skelbtų elektroninių pirkimų vertė, proc.</th></tr></thead><tbody><tr><td>2019</td><td>5 086,1</td><td>99,8</td></tr><tr><td>2020</td><td>4 324,3</td><td>100,0</td></tr><tr><td>2021</td><td>4 769,2</td><td>100,0</td></tr><tr><td>2022</td><td>6 404,0</td><td>100,0</td></tr></tbody></table>	Metai	Skelbtų elektroninių pirkimų vertė, mln. Eur	Skelbtų elektroninių pirkimų vertė, proc.	2019	5 086,1	99,8	2020	4 324,3	100,0	2021	4 769,2	100,0	2022	6 404,0	100,0
Metai	Skelbtų elektroninių pirkimų vertė, mln. Eur	Skelbtų elektroninių pirkimų vertė, proc.																
2019	5 086,1	99,8																
2020	4 324,3	100,0																
2021	4 769,2	100,0																
2022	6 404,0	100,0																

<p>Laimėjusių smulkiojo ir vidutinio verslo įmonių pasiskirstymas pagal įmonių dydį, proc.</p>	<p>Rodiklis parodo, kokią procentinę dalį sudaro pirkimuose laiminčios smulkiojo ir vidutinio verslo įmonės</p>	<p>Rodiklis apskaičiuojamas iš pirkimų (tarptautinių ir supaprastintų pirkimų) procedūrų ataskaitų, imant sutartis sudariusias įmones ir priskiriant atitinkamai kategorijai: atsižvelgiama į įmonės darbuotojų skaičių, įmonės metinių pajamų dydį ir pajamų balanse nurodytą turto vertę</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos). 2. VšĮ CPO LT pirkimų ataskaita (https://goo.gl/RFxVwQ). 3. Kitų centrinių perkančiųjų organizacijų pateikti duomenys. 4. Lietuvos statistikos departamento pateikti duomenys apie įmonių dydį. 	<p>Smulkios ir vidutinės verslo įmonės, proc. Didelės įmonės, proc. Kiti, proc.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Metai</th> <th>Smulkios ir vidutinės verslo įmonės, proc.</th> <th>Didelės įmonės, proc.</th> <th>Kiti, proc.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2019</td> <td>84,8</td> <td>5,7</td> <td>9,5</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>85,5</td> <td>5,3</td> <td>9,2</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>83,4</td> <td>4,7</td> <td>11,9</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>80,7</td> <td>4,2</td> <td>15,1</td> </tr> <tr> <td>Iš viso</td> <td>83,6</td> <td>5,0</td> <td>11,4</td> </tr> </tbody> </table>	Metai	Smulkios ir vidutinės verslo įmonės, proc.	Didelės įmonės, proc.	Kiti, proc.	2019	84,8	5,7	9,5	2020	85,5	5,3	9,2	2021	83,4	4,7	11,9	2022	80,7	4,2	15,1	Iš viso	83,6	5,0	11,4
Metai	Smulkios ir vidutinės verslo įmonės, proc.	Didelės įmonės, proc.	Kiti, proc.																								
2019	84,8	5,7	9,5																								
2020	85,5	5,3	9,2																								
2021	83,4	4,7	11,9																								
2022	80,7	4,2	15,1																								
Iš viso	83,6	5,0	11,4																								
<p>Smulkiojo ir vidutinio verslo įmonių sudarytų sutarčių vertės pasiskirstymas, proc.</p>	<p>Rodiklis parodo, kokia yra procentinė smulkiojo ir vidutinio verslo įmonių sudarytų sutarčių vertės dalis</p>	<p>Rodiklis apskaičiuojamas iš pirkimų (tarptautinių ir supaprastintų pirkimų) procedūrų ataskaitų, imant sutartis sudariusias įmones ir priskiriant atitinkamai kategorijai: atsižvelgiama į įmonės darbuotojų skaičių, įmonės metinių pajamų dydį ir pajamų balanse nurodytą turto vertę</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos). 2. VšĮ CPO LT pirkimų ataskaita (https://goo.gl/RFxVwQ). 3. Kitų centrinių perkančiųjų organizacijų pateikti duomenys. 4. Lietuvos statistikos departamento pateikti duomenys apie įmonių dydį. 	<p>Smulkios ir vidutinės verslo įmonės, proc. Didelės įmonės, proc. Kiti, proc.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Metai</th> <th>Smulkios ir vidutinės verslo įmonės, proc.</th> <th>Didelės įmonės, proc.</th> <th>Kiti, proc.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2019</td> <td>50,7</td> <td>38,7</td> <td>10,6</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>64,2</td> <td>29,2</td> <td>6,7</td> </tr> <tr> <td>2021</td> <td>59,9</td> <td>33,1</td> <td>7,0</td> </tr> <tr> <td>2022</td> <td>56,9</td> <td>37,0</td> <td>6,2</td> </tr> <tr> <td>Iš viso</td> <td>57,9</td> <td>34,5</td> <td>7,6</td> </tr> </tbody> </table>	Metai	Smulkios ir vidutinės verslo įmonės, proc.	Didelės įmonės, proc.	Kiti, proc.	2019	50,7	38,7	10,6	2020	64,2	29,2	6,7	2021	59,9	33,1	7,0	2022	56,9	37,0	6,2	Iš viso	57,9	34,5	7,6
Metai	Smulkios ir vidutinės verslo įmonės, proc.	Didelės įmonės, proc.	Kiti, proc.																								
2019	50,7	38,7	10,6																								
2020	64,2	29,2	6,7																								
2021	59,9	33,1	7,0																								
2022	56,9	37,0	6,2																								
Iš viso	57,9	34,5	7,6																								

Sukurtų dinaminių pirkimų sistemų (DPS) skaičius	Rodiklis parodo sukurtų DPS skaičiaus dinamiką	Rodiklis apskaičiuojamas pagal pirkimų, atliktų siekiant sukurti dinaminę pirkimų sistemą, unikalius numerius 1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos).	 <p>*2020 ir 2021 m. sukurtų DPS skaičiai atnaujinti 2023-03-06.</p>
Pirkimų taikant dinaminę pirkimų sistemą (DPS) vertės dalis, proc.	Rodiklis parodo, kokia dalis pirkimų pagal vertę įvykdyta taikant DPS	Rodiklis apskaičiuojamas bendrą įvykusių pirkimų vertę lyginant su pirkimų taikant DPS verte 1. CVP IS (pirkimų procedūrų ataskaitos). 2. VšĮ CPO LT pirkimų ataskaita (https://goo.gl/RFxVwQ). 3. Kitų centrinių perkančiųjų organizacijų pateikti duomenys.	